

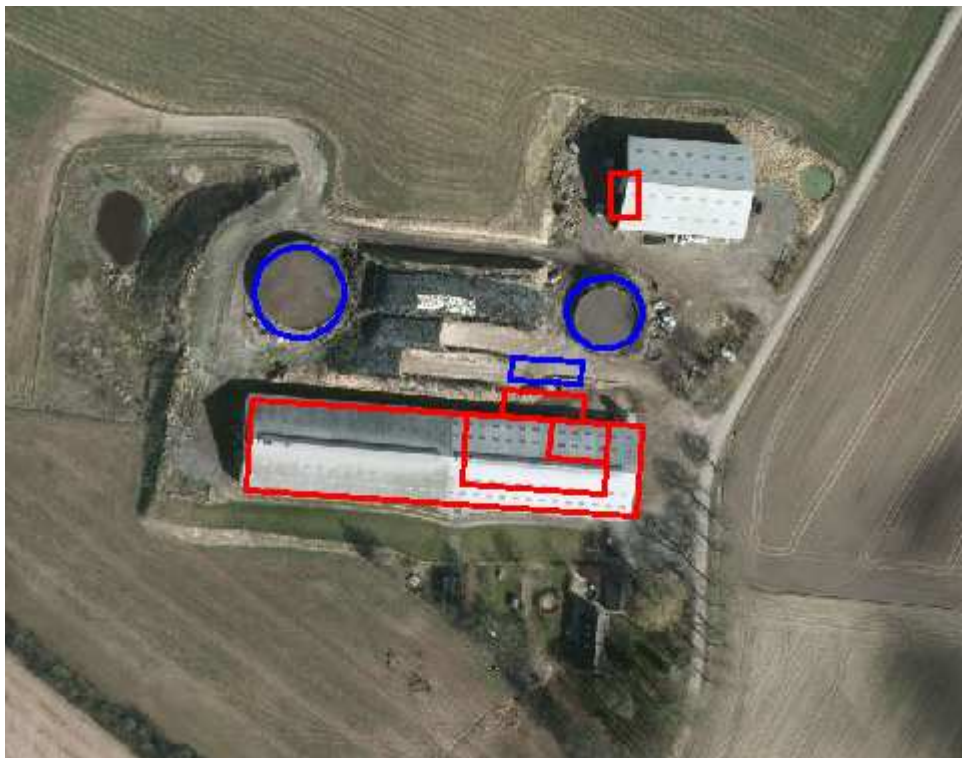

Miljøgodkendelse

17. marts 2014

Tulvej 5, 4700 Næstved

CVR-nr. 34030642

Center for Miljø og Natur
Næstved Kommune
Rådmandshaven 20
4700 Næstved
Tlf. 5588 6150

Miljøgodkendelse til udvidelse af eksisterende kvæghold på Tulvej 5, 4700 Næstved, CVR-nr. 34030642

Sune Sørensen, Tulvej 5, 4700 Næstved ansøger om en § 12 godkendelse i forbindelse med udvidelse af kvægholdet. I den forbindelse udvides dyreholdet fra 284,7 dyreenheder (DE) til 378,7 dyreenheder.

Den ansøgte (udvidede) produktion vil ske i eksisterende bygninger. Der etableres nye sengebåse i eksisterende stald, der etableres plads til kalvehytter på den nordlige side af eksisterende kostald, og foran eksisterende lade.

Ejendommen driver ca. 144,4 ha ejede og forpagtede arealer. Desuden er der et samlet aftaleareal på ca. 148 ha, hvor den resterende mængde husdyrgødning afsættes. For disse arealer er der indsendt separate ansøgninger om § 16 godkendelse efter husdyrgodkendelsesloven.

På baggrund af nedenstående materiale og de heraf afledte vilkår meddeler Næstved Kommune hermed godkendelse til kvægholdet på Tulvej 5, 4700 Næstved i henhold til § 12 i Lovbekendtgørelse om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug – nr. 1486 af 04.12.2009 med senere ændringer

- ansøgningen om miljøgodkendelse fremsendt via www.husdyrgodkendelse.dk (nr. 51110) og supplerende oplysninger til denne,
- den miljøtekniske beskrivelse og vurdering af drift og anlæg (bilag 1)
- vurdering af udbringningsarealernes placering og miljøbelastning (bilag 2)

Oplysninger om ejendom og husdyrbrug

Ejendomsnummer	3700005089
Matrikelnummer	34d, Bøgesø By, Everdrup m.fl.
CVR	34030642
CHR	14264
Ejendommens og husdyrbrugets ejer	Sune Sørensen, Tulvej 5, 4700 Næstved
Kontaktperson	Sune Sørensen, tlf. 4017 4428

Indledning

I forbindelse med udarbejdelse af miljøgodkendelsen, har Næstved Kommune med bistand fra konsulentfirmaet Grontmij A/S og AGLAJA vurderet det ansøgte projekts mulige påvirkning af miljøet og omgivelserne. Vurderingen er foretaget i henhold § 19 - § 26 i Lovbekendtgørelse om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug – nr. 1486 af 04.12.2009 med senere ændringer.

Vurderingen fremgår af bilag 1 og 2 og er sammen med ansøgningen baggrund for miljøgodkendelsens vilkår. Vilkårene sikrer, at udvidelse og drift af husdyrbruget på Tulvej 5, 4700 Næstved kan ske uden at påvirke miljøet væsentligt.

Miljøet skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder befolkning, flora og fauna, vandmiljø, landskab og kulturhistorie.

Grundlaget for vurderingerne og de stillede vilkår er:

- Ansøgning om miljøgodkendelse nr. 51110, indkommet den 20.06.13. Den er siden blevet ændret og tilpasset. Den endelige version, version 4 forelå den 11.11.2013 og danner grundlag for godkendelsen.
- Supplerende oplysninger fra løbende korrespondance ved mail og breve mellem ansøgers konsulent hos Landbo Limfjord og miljøsagsbehandler i Natur & Vand, Teknik og Miljøforvaltningen, Næstved Kommune.
 - Brev fra den 06.08.2013 fra konsulent med supplerende oplysninger
 - Brev fra den 03.10.2013 fra konsulent med supplerende oplysninger
 - Brev fra den 11.11.2013 fra konsulent med supplerende oplysninger

Resume

Bedriften ønsker at udvide sit nuværende kvæghold. Der er i dag en produktion af malkekøer, kælvekvier, kviekalve og tyrekalve, svarende til i alt 284,7 dyreenheder. Produktionen i ansøgt drift vil bestå af 250 malkekøer (tung race), 60 småkalve (0-5 mdr.), 36 kvier (22-25 mdr.) samt 120 tyrekalve (0-2 mdr.). I alt produceres der 378,7 DE i ansøgt drift.

Den ansøgte (udvidede) produktion vil ske i eksisterende bygninger. Der etableres nye sengebåse i eksisterende stald, der etableres plads til kalvehytter på den nordlige side af eksisterende kostald, og foran eksisterende lade.

Ammoniakemissionen fra anlæggene (stald og lager) er beregnet til 2.207 kg N /år. Dette er en stigning på 524 kg N/år i forhold til nudriften. Næstved Kommune har vurderet at ammoniakemission fra stalde og lagre maksimalt må være 2.211 kg NH₃-N/år i forhold til opfyldelse af kravet om anvendelse af den bedst tilgængelige teknologi (BAT).

Der drives ca. 144,4 ha ejede og forpagtede arealer. På disse arealer afsættes 240 DE. Desuden er der et samlet aftaleareal på ca. 148 ha, med afsætning af den resterende gødning. For disse arealer er der indsendt separate ansøgninger om § 16 godkendelse efter husdyrgodkendelsesloven.

Udbringningsarealerne ligger i oplandet til Karrebæk Fjord, og er placeret i nitratklasse 2 og 3. For at overholde det generelle krav til reduktion af nitratudvaskningen har ansøger valgt at etablere 6,0 % ekstra efterafgrøder udover det til enhver tid lovpligtige krav for efterafgrøder. Dyretrykket på arealerne bliver derved på 1,66 DE/ha.

Det er beregnet at udvaskningen af kvælstof fra det ansøgte projekt udgør 0,03 % af den samlede udvaskning til Karrebæk Fjord.

Fosforoverskuddet på arealerne er på 0,6 kg P/ha/år, og det er vurderet, at der ikke vil være en væsentlig påvirkning med fosfor til Karrebæk Fjord.

Ved og på udbringningsarealerne er der nogle naturområder, som vurderes at være sårbare, hvorfor der er stillet vilkår til drift af udbringningsarealer i forbindelse med påvirkning af naturområder.

Naboorientering og partshøring

I henhold til § 55 i Lovbekendtgørelse om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug skal kommunen foretage en offentlig annoncering af modtagelse af en § 12, stk. 2 ansøgning. Annonceringen fandt sted på kommunens hjemmeside den 7. oktober 2013. I den forbindelse modtog kommunen ingen kommentar eller bemærkninger.

I et brev af den 24. januar 2014 blev naboer til Tulvej 5, 4700 Næstved orienteret om, at udkast til afgørelse forelå, og at de havde 6 uger til at kommentere det, som part i sagen. Naboer er i denne forstand alle beboelser beliggende indenfor konsekvensområdet på 323 m fra de eksisterende og nye stalde.

Næstved Kommune har modtaget 2 henvendelser fra naboer, der var bekymret for lugt- og fluegener. Se de respektive afsnit om lugt og skadedyr i bilag 1 til godkendelsen.

Miljøgodkendelsens gyldighed og behovet for supplerende tilladelser m.v.

Etablering af nye anlæg må ikke igangsættes, før der er givet en byggetilladelse fra Næstved Kommune.

Kommunens godkendelse gælder for det konkrete projekt. Hvis der sker ændringer i grundlaget for kommunens vurdering, skal der indsendes en ny ansøgning til kommunen. Dette gælder for eksempel ændringer i forhold til det ansøgte dyrehold og staldanlæg. Godkendelsen fritager ikke fra krav om eventuel anmeldelse, tilladelse, godkendelse og/eller dispensation efter anden lovgivning, f.eks. museumsloven, naturbeskyttelsesloven, vandforsyningsloven, vandløbsloven og byggelovgivningen.

Afgørelsen omfatter alene forholdet til Lovbekendtgørelse om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug – nr. 1486 af 04.12.2009 med senere ændringer. Øvrige relevante tilladelser og godkendelser skal indhentes særskilt.

Nuværende lokaliseringsgodkendelse

Ejendommen har i forvejen en lokaliseringsgodkendelse fra 2006. Ejendommen ligger indenfor 300 m fra en samlet bebyggelse, og derfor var det ved udvidelse af kostalden i 2006 påkrævet, at der kunne meddeles en lokaliseringsgodkendelse til projektet.

Ved udnyttelse af denne godkendelse bortfalder den nuværende lokaliseringsgodkendelse.

I lokaliseringsgodkendelsen er der to vilkår, som er mere skærpende end dem vi stiller i denne miljøgodkendelse:

- Omrøring af gyllen i gyllebeholderne må ikke finde sted på lørdage, søn- og helligdage, desuden må omrøring i gyllebeholderen tidligst påbegyndes umiddelbart før udkørsel.
- Møddingspladsen skal nedlægges

Vi vurderer, at der ikke er grundlag for at stille vilkår om, at gyllebeholderne ikke må omrøres på lørdage, søn- og helligdage. Den samlede bebyggelse ligger ca. 200 m fra gyllebeholderne, og omrøring af gyllebeholderne vil med den afstand, ikke kunne give en væsentlig lugtgene i den samlede bebyggelse. Vi fastholder, at omrøring i gyllebeholderne tidligst må påbegyndes umiddelbart før udkørsel

Det blev i ansøgningen om lokaliseringsgodkendelsen oplyst, at møddingspladsen ville blive nedlagt, og derfor var der stillet vilkår til det. Sune Sørensen ønsker, at der etableres en møddingsplads. Vi vurderer, at det er en miljømæssig forbedring, da det derved undgås, at der skal etableres markstak. Da gødning på møddingspladsen skal være overdækket jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen, er der ikke risiko for væsentlige fluegener fra møddingspladsen.

Godkendelsen gives på følgende vilkår

Vilkår for driften af anlæggene og husdyrproduktionen

Generelle vilkår

1. Den maksimalt tilladte produktion omfatter en malkekobesætning på 378,7 DE, fordelt på 250 malkekvæg (tung race) med en mælkeydelse på 9.403 pr årsko, 60 småkalve (0-5 mdr.), 36 kvier (22-25 mdr.), 120 tyrekalve (0-2 mdr.), 1 hest (< 300 kg) samt 1 hest (300-500 kg).
Dyreenhederne er beregnet efter husdyrgødningsbekendtgørelse nr. 915 af 27.06.2013, Bilag 1, afsnit F.
2. Ejendommen/produktionen skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med ansøgningen version 4, fra den 11.11.2013 samt den miljøtekniske beskrivelse og vurdering (bilag 1) og vurdering af udbringningsarealerne (bilag 2) med tilhørende vilkår.
3. Medarbejdere skal være orienteret om ejendommens miljøgodkendelse og være bekendt med vilkårene i den.
4. Godkendelsen bortfalder hvis den ikke er udnyttet senest 2 år efter meddelelse af godkendelsen dvs. den 17.03.2016. Senest 5 år fra meddelelse af godkendelsen skal det ansøgte antal malkekvæg være indsat i stalden.

Indretning af staldanlæg

5. Staldene skal indrettes som angivet i ansøgningen.
6. Kalvehytterne skal placeres som angivet på situationsplanen (bilag 1.1) og de skal opstilles på areal med støbt bund, som har fald mod afløb til opsamlingsbeholder/gyllekanal i kostalden.

7. Der skal etableres en barriere, så der ikke er risiko for, at vand fra ensilagepladserne kan løbe ind på pladsen med kalvehytter ved kostalden.
8. Staldsystemet i den eksisterende kostald skal indrettes med sengestald med fast gulv, 2 % hældning. Området med kælvbokse er fritaget herfor.
9. De nye sengebåse skal indrettes på fast drænet gulv med 2 % hældning.
10. Lysningsarealet til ajlefløb/gylleopsamling må maksimalt udgøre 5 % af det samlede gangareal i staldafsnit med sengebåse.
11. I stalden med sengebåse skal der i gangarealet installeres skraber.
12. Der skal hver dag foretages skrabninger mindst hver 2. time i alle stalde/afsnit med sengebåse.
13. Tværgange, som ikke skrubes automatisk, skal hver dag rengøres manuelt mindst 3 gange.
14. Skraberer skal være forsynet med timer.
15. Skraberer skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.
16. Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed.
17. Driftsstop af skraberer skal udbedres hurtigst muligt, og tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed af mere end 7 dage.
18. Logbog, servicefaktura, registrering fra datalogger eller lignende, der dokumenterer, at skraberer er i drift og vedligeholdes, skal opbevares på husdyrbruget i mindst tre år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Foder

19. Markstakke til ikke saftgivende ensilage må højst være placeret samme sted i 1 år. Derefter skal der gå 5 år, før ensilage ingen må placeres samme sted. Der skal føres logbog over placeringen.
20. Brugt plast fra ensilagestakke skal løbende fjernes fra ensilagepladsen og opbevares i container eller liggende, således at der ikke ligger eller flyver plastaffald rundt på ejendommen.

Energi- og vandforbrug

21. Bedriftens forbrug af vand, energi og diesel skal kunne dokumenteres overfor tilsynsmyndigheden.

Håndtering af gødning og gødningsopbevaringsanlæg

22. Der skal ske direkte udbringning af 66 % af ejendommens årsproduktion af dybstrøelse.
23. Der skal føres logbog over perioder, mængder og marker hvor der er udbragt dybstrøelse direkte fra stald, til kontrol af vilkår 22. Alternativt skal det kunne dokumenteres via mark og gødningsjournal.

Ensilageplads

24. Det skal fra opsamlingsbeholderen til ensilagevand fra den nordligste plansilo være muligt at pumpe ensilagevandet direkte til gyllebeholderen, hvis der opstår behov for det. Hvis der etableres afløb fra de to øvrige plansiloer, skal ensilagevandet herfra ligeledes kunne pumpes direkte til gyllebeholderen.
25. Når plansiloerne fra før 2002 skal gennemgå en større renovering, skal de indrettes så de kan opfylde kravene i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Udbringning af husdyrgødning

26. Omrøring af gyllebeholder må tidligst påbegyndes umiddelbart før udkørsel.
27. Udbringningsperioden for gylle skal gøres så kort som mulig.
28. Håndteringen af flydende og fast husdyrgødning skal altid foregå under opsyn og således, at spild undgås og under tilbørlig hensyn til omgivelserne.
29. Hvis der ikke anvendes selvlæssende gyllevogn ved tømning af gyllebeholderne, skal der etableres en betonbefæstet læsseplads af en sådan størrelse, at spild ikke tilføres ubefæstede arealer. Læssepladsen skal have fald mod opsamlingsbrønd, hvorfra spild automatisk ledes videre til forbeholder eller gyllebeholder. Pladsen skal rengøres for spild af gødning umiddelbart efter udbringningsperioden er afsluttet.

BAT

Vand og Energi

30. Der skal være alarmanlæg på vandforsyningen, således at alarm går i gang i tilfælde af brud på vandledning. Alarmen skal meddels elektronisk til driftsherren.
31. Vakuumpumpen på malkeanlægget skal være en frekvensstyret pumpe, senest 3 år fra godkendelsen er taget i brug.
32. Der skal foretages genindvinding af varmen fra mælkekøling.
33. Der skal indgås en vedligeholdelsesaftale vedr. kølesystemet, så det gennemgås mindst 1 gang årligt.
34. Al belysning i kostalden, skal udskiftes til lavenergipære/lysstofrør, senest 5 år fra godkendelsen er taget i brug.
35. Hvis der er behov for lys i stalden om natten, skal lysniveauet være lavt, og kun anvendt som vågebelysning.
36. Der skal være bevægelsessensorer på udendørsbelysning, der sikrer, at lyset kun er tændt i op til 30 minutter ad gangen.

Foder

37. Der skal udarbejdes foderplan for malkekøerne.

38. Der skal laves mindst en foderanalyse pr. planår af grovfodret i hver plansilo, og af stikprøver fra ensilage i wrapballer og eventuelle markstakke, og prøven skal tages inden ensilagen fra en silo eller markstak tages i brug. Analyserne skal foretages af et akkrediteret laboratorium.
39. Endagsfoderkontrol (EFK) skal foretages mindst to gange om året.
40. Foderplaner, analyser, resultater fra endagsfoderkontrollen samt indlægs- og følgesedler fra indkøbt kraftfoder og råvarer skal opbevares på husdyrbruget i mindst tre år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Beskyttelse af sårbar natur og beskyttede arter

41. Vandhul nr. 3 skal holdes lysåbent ved årlig slåning af bredvegetationen eller gerne ved afgræsning. Opvækst af vedplanter omkring vandhullet skal ryddes hvert 5. år. (For lokalisering af vandhullet, se kort 2 i bilag 1).

Lugt

42. Såfremt Næstved Kommune skønner, at lugt fra bedriften giver anledning til væsentlige lugtgener, skal ejendommen for egen regning lade foretage undersøgelse af forskellige lugtkilder og i værksætte foranstaltninger, således at lugtgenerne formindskes. Foranstaltningerne skal aftales med Næstved Kommune.
43. Hele ejendommen og dens omgivelser skal renholdes således at ejendommen ikke giver anledning til lugtgener, som efter Næstved Kommunes vurdering er til væsentlig gene for omgivelserne. Der skal således til stadighed opretholdes en god staldhygiejne, herunder tørhed af båsenes og foderarealernes bund, renholdelse for at hindre støv- og smudsbelægninger i stalden samt renholdelse af fodringssystem m.v.
44. Fordelingen af dyr og dyretyper i staldanlæggene skal stemme overens med oplysningerne i ansøgningen.

Støj

45. Husdyrbrugets samlede støjbidrag til omgivelserne må ikke overstige følgende værdier, målt ved nabobeboelser, indtil 15 meter fra beboelsen ved beboelsens udendørs opholdsarealer:

Periode	Referencetidsrum	Værdi dB (A)
Mandag – fredag kl. 7-18	8 timer	55
Lørdag kl. 7-14	7 timer	55
Lørdag kl. 14-18	4 timer	45
Søn- og helligdag kl. 7-18	8 timer	45
Alle dage kl. 18-22	1 time	45

Alle dage kl. 22-7

½ time

40

Støjbidraget måles som det ækvivalente, konstante og korrigerede støjniveau i dB(A). Spidsværdierne af støjniveauet må om natten kl. 22-07 ikke overstige 55 dB(A). Støjgrænseværdierne omfatter kun støj fra faste tekniske installationer.

46. Hvis vi vurderer, at der er behov for det, f.eks. ved begrundede klager over støj, skal virksomheden for egen regning dokumentere, at støjgrænserne er overholdt. Dokumentation skal være i form af en akkrediteret/certificeret støjmåling eller beregning, som overholder Miljøstyrelsens vejledninger på området og udføres som efter retningslinjerne: – Miljømåling, ekstern støj. En sådan dokumentation kan højst kræves 1 gang årligt. Eventuelle måle- eller beregningspunkter skal inden udførelsen aftales med tilsynsmyndigheden.
47. Transport til og fra ejendommen skal så vidt muligt foretages på hverdage mandag til fredag fra kl. 7.00 - 18.00.
48. Der må ikke forekomme unødigt tomgangskørsel på ejendommen.

Støv

49. Driften af ejendommen må ikke medføre væsentlige støvgener uden for ejendommens eget areal.

Lys

50. Husdyrbruget må ikke medføre lysgener uden for ejendommens areal. Hvis der opstår væsentlige lysgener, skal der foretages tiltag til nedbringelse af genen.

Kemikalier

51. Pesticider og øvrige kemikalier skal opbevares miljømæssigt forsvarligt, dvs. på et fast og tæt underlag, uden afløb i nærheden, og således at indholdet af den største beholder kan tilbageholdes og opsamles.
52. Tankning af diesel skal ske fra en plads med fast og tæt bund eller på et underlag hvorfra der er afløb til olie/benzinudskiller.
53. Tank til opbevaring af dieselolie skal være placeret på fast og tæt bund, og med god afstand til afløb til dræn.

Affald

54. Affald skal jævnligt bortskaffes fra ejendommen, og farligt affald skal opbevares miljømæssigt forsvarligt.
55. Beholdere med spildolie skal opstilles på en tæt opsamlingsbakke egnet til formålet, og som kan indeholde volumen af den største beholder.
56. Hvis spildolie opbevares i en olietank, skal tanken sløjfes efter de samme sløjfningsterminer, som tanke omfattet af den til enhver tid gældende

olietanksbekendtgørelsen (Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines). Tanken skal opstilles på et tæt underlag, og der skal være påmonteret skilt på tanken, hvor fabrikationsår fremgår.

Skadedyr

57. For at undgå at der opstår fluegener for de omkringboende, skal ejendommen foretage en effektiv fluebekæmpelse, der som et minimum er i overensstemmelse med de seneste retningslinjer fra Statens Skadedyrlaboratorium.
58. Hele ejendommen og dens omgivelser skal holdes i en renlig og ryddelig stand og opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.)

Husdyrbrugets ophør

59. Ved ophør af driften skal produktionsanlæg, husdyrgødnings- og foderopbevaringsanlæg tømmes og rengøres grundigt. Gødningsopbevaringsanlæg skal tømmes indenfor næste planperiode. Stoffer der kan forurene jord, undergrund og overfladevand, samt affald skal bortskaffes efter gældende regler.

Driftsforstyrrelser og uheld

60. Ejendommen skal udarbejde en beredskabsplan i forbindelse med at godkendelsen tages i brug. Beredskabsplanen skal holdes ajour mindst én gang årligt og være nemt tilgængelig. Alle medarbejdere skal være bekendt med planen, og den skal opsættes et centralt sted på ejendommen. Hvis der er udenlandske medarbejdere på ejendommen, skal beredskabsplanen forefindes i form af skitser og billeder.
61. Beredskabsplanen skal som et minimum indeholde 1) oplysninger om procedurer, der beskriver relevante tiltag med henblik på at stoppe uheldet og begrænse udbredelsen, 2) oplysninger om hvilke personer og myndigheder, der skal alarmeres og hvordan, 3) kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer, vandløb m.m., 4) en opgørelse over materiel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, der kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

Egenkontrol

62. Følgende materiale skal som et minimum til enhver tid kunne forevises tilsynsmyndigheden:
- Dokumentation for produktionsniveau: f.eks. udtræk fra CHR, evt. produktionsrapporter og regnskab for køb og salg af dyr. Dokumentationen skal opbevares i min. 3 år.
 - Markplaner og gødningsplaner/regnskab med tilhørende kortbilag minimum 5 år tilbage.
 - Kvitteringer for overførte mængder husdyrgødning minimum 3 år tilbage.

- Skriftlig afsætningsaftale af min. 2 års varighed med modtager af husdyrgødning.
- Skriftlig aftale for leje af gyllebeholder af minimum 5 års varighed.
- Dokumentation vedr. foder:

Foderplaner, analyser, resultater fra endagsfoderkontrollen samt indlægs- og følgesedler fra indkøbt kraftfoder og råvarer skal opbevares på husdyrbruget i mindst tre år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
- Dokumentation for skrabning i staldene:

Logbog, servicefaktura, registrering fra datalogger eller lignende, der dokumenterer, at skraber/robotskraber er i drift og vedligeholdes, skal opbevares på husdyrbruget i mindst tre år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
- Dokumentation for forbrug af vand, energi og diesel.
- Logbog over perioder, mængder og marker hvor der er udbragt dybstrøelse direkte fra stald til dokumentation af vilkår 22. Alternativt skal det kunne dokumenteres vil mark og gødningsjournal.
- Dokumentation for årlig kontrol af kølesystem, minimum 3 år tilbage.
- Dokumentation for indkøb af lavenergipære/lysstofrør minimum 5 år tilbage.
- Beredskabsplan.
- Dokumentation for bortskaffelse af miljøfarligt affald minimum 3 år tilbage.
- Der skal for kontrol af vilkår 66 og 67 føres logbog med angivelse af gødningstype, udbragt mængde, udbringningstidspunkt, udbringningsmetode og evt. nedbringningstidspunkt. Logbogen skal kunne fremvises ved tilsyn. Alternativt kan det fremgå af mark- og gødningsplan.

Vilkår for drift af udbringningsarealer

63. Der må maksimalt udbringes husdyrgødning på bedriftens udbringningsarealer svarende til 240 DE (23.988 kg N og 3.543 kg P) kvæggylle og dybstrøelse per planår (1/8-31/7), og således at der på bedriftens arealer ikke udbringes mere end 1,66 DE/ha (beregnet efter husdyrgødningsbekendtgørelse nr. 915 af 27.06.2013).
64. Der skal i hver planperiode etableres 6,00 % ekstra efterafgrøder udover det til enhver tid lovpligtige krav for efterafgrøder.
65. Der må ikke udbringes husdyrgødning på mark 99-0. Engen må gerne afgræsses.
66. Flydende husdyrgødning, der udbringes indenfor 20 meter fra vandhul nr. 5 skal nedfældning eller forsures. Vandhullet fremgår af kort 3 i bilag 2.
67. Fast husdyrgødning må kun udbringes nærmere end 100 meter fra vandhul nr. 5, hvis den nedbringes i jorden inden 6 timer. Vandhullet fremgår af kort 3 i bilag 2.

68. Bræmmen skal udmåles fra vandhullets øvre brinkkant mod udbringningsarealerne.
69. Der skal for kontrol af vilkår 66 og 67 føres logbog med angivelse af gødningstype, udbragt mængde, udbringningstidspunkt, udbringningsmetode og evt. nedbringningstidspunkt. Logbogen skal kunne fremvises ved tilsyn. Alternativt kan det fremgå af mark- og gødningsplan.
70. Udspretningsarealerne må ikke modtage affaldsprodukter til jordbrugsformål, eller forarbejdet husdyrgødning.

Offentliggørelse, hjemmel og klagevejledning

Godkendelsen annonceres den 17. marts 2014 på kommunens hjemmeside.

Godkendelsen er meddelt med hjemmel i § 12 i Lovbekendtgørelse om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug – nr. 1486 af 04.12.2009 (med senere ændringer).

Afgørelsen kan inden 4 uger fra afgørelsens annoncering, dvs. senest den 14. april 2014 inden arbejdstid ophør påklages til Natur- og Miljøklagenævnet.

Klageberettiget er ansøger og enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagen, samt visse organisationer. Klageberettigede er orienteret ved annonceringen, og kopi af godkendelsen er sendt til organisationer og myndigheder.

Eventuel klage sendes til Næstved Kommune, Rådmandshaven 20, 4700 Næstved, att. Center for Miljø og Natur eller landbrug@naestved.dk, som videresender klagen med sagens akter til Natur- og Miljøklagenævnet.

Behandling af en klage ved Natur- og Miljøklagenævnet er pålagt et gebyr. Gebyret tilbagebetales ved medhold.

Såfremt afgørelsen påklages, vil dette blive meddelt ansøger. En klage har ikke opsættende virkning for ibrugtagning af godkendelsen med mindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet.

Denne afgørelse kan endvidere indbringes for domstolene, jf. husdyrgodkendelsesloven § 90. En eventuel sag skal være anlagt inden 6 måneder efter annonceringen.

Revurdering og retsbeskyttelse

I henhold til bekendtgørelsen om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug § 17 skal tilsynsmyndigheden regelmæssigt og mindst hver 10. år tage bedriftens samlede miljøgodkendelse op til revurdering. Første revurdering skal dog foretages 8 år efter meddelelsen. Denne godkendelse skal tages op til revurdering senest den 17.03.2022.

Med denne miljøgodkendelse følger 8 års retsbeskyttelse. Vilkårene kan dog til enhver tid ændres efter reglerne i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug § 40, stk. 2 bl.a. hvis der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning, hvis forureningen medfører skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse, eller hvis forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse.

Orientering

Efter miljøgodkendelsen er taget i brug, skal man være opmærksom på kontinuitetsbrud. Det vil sige, at hvis miljøgodkendelsen ikke har været helt eller delvis udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen, som ikke har været udnyttet i de seneste 3 år, jf. husdyrgodkendelsesloven § 33.

Udover vilkårene i denne godkendelse skal bedriften overholde kravene i den til en hver tid gældende husdyrgødningsbekendtgørelse p.t. bekendtgørelse nr. 915 af 27.06.2013 om husdyrbrug og erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. samt senere ændringer til bekendtgørelsen.

Bedriftens skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne godkendelse.

Ved akut forurening skal alarmcentralen straks kontaktes på 112.

Udarbejdelsen af denne godkendelse er omfattet af bekendtgørelsen om brugerbetaling for godkendelse og tilsyn. Taksten og timebetaling er fastsat af miljøministeriet.

Næstved Kommune, den 17. marts 2014

Med venlig hilsen

Anja Rasmussen

Biolog

Center for Miljø og Natur
Næstved Kommune
Rådmandshaven 20
4700 Næstved
Tlf. 5588 6150

Bilag:

1. Miljøteknisk beskrivelse og vurdering af drift og anlæg
2. Beskrivelse og vurdering af udbringingsarealer

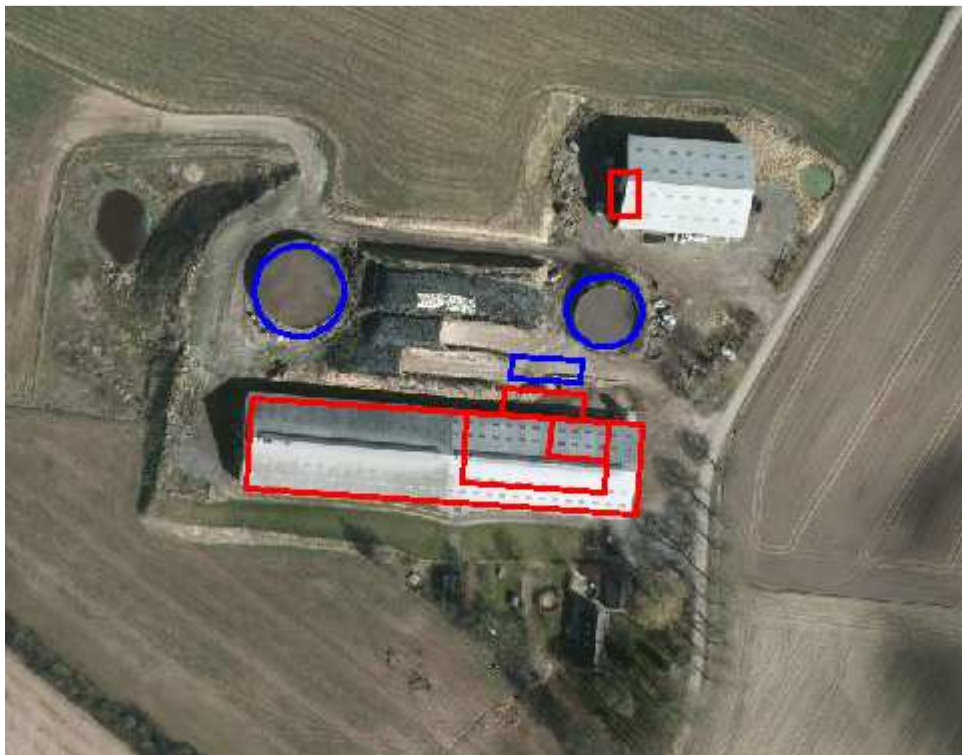
Kopi sendt til:

- Naturstyrelsen Storstrøm, Fejøgade 1, 4800 Nykøbing F, via e-mail: sto@nst.dk, nst@nst.dk
 - Embedslægeinstitutionen, Sjælland, Rolighedsvej 7,2, 4180 Sorø, via e-mail: sjl@sst.dk
 - NaturErhvervstyrelsen, Nyrupsgade 30, 1780 København V, via e-mail: miljo@naturerhverv.dk (det tidligere plantedirektorat)
 - Danmarks Fiskeriforening, H.C. Andersens Boulevard 37, 1553 København V, via e-mail: mail@fiskeriforening.dk.
 - Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Kirkedalsvej 4, Vedslet, 9732 Hovedgård, via email: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk.
 - Friluftsrådet, Scandiagade 13, 2450 København SV. Lokalafdeling: Friluftsrådet for SydvestSjælland, att. Arne Kristensen, Stendyssevej 17, 4171 Glumsø, via mail: sydvest@friluftsradet.dk.
 - Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14,1, 1651 København V, via e-mail: ae@aeraadet.dk.
 - Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, postbox 2188, 1017 København K, via email: fbr@fbr.dk.
 - Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, Vingsted, 7182 Bredsten, via email: lbt@sportsfiskerforbundet.dk, cskotte@cas.org
 - Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 Kbh. V., natur@dof.dk og naestved@dof.dk
 - Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N, via email: husdyr@ecocouncil.dk.
 - Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø., via email: dnnaestved-sager@dn.dk
-

Bilag 1

Miljøteknisk beskrivelse og vurdering af drift og anlæg

Tulvej 5, 4700 Næstved
CVR-nr. 34030642

Center for Miljø og Natur
Næstved Kommune
Rådmandshaven 20
4700 Næstved
Tlf. 5588 6150

Indholdsfortegnelse

INDHOLDSFORTEGNELSE	2
1. INDLEDNING	3
1.1 DEN ANSØGTE PRODUKTION.....	3
1.2 TIDSPLAN FOR PROJEKTET.....	4
2. HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED OG PLANMÆSSIGE FORHOLD	5
3. HUSDYRBRUGETS ANLÆG OG DRIFT	5
3.1 AFSTANDSKRAV.....	5
3.2 STALDBYGNINGER.....	6
3.3 MÆLKEYDELSE.....	8
3.4 UDEGÅENDE KVÆG.....	9
3.5 OPBEVARING AF FODER.....	9
3.6 ENERGIFORBRUG.....	9
3.7 VANDFORBRUG.....	10
3.8 SPILDEVAND.....	11
4. OPBEVARINGSKAPACITET OG GØDNINGSHÅNDTERING	12
4.1 GØDNINGSPBEVARINGSANLÆG.....	12
4.2 DRIFTEN AF GYLLEBEHOLDERE.....	13
4.3 ENSILAGEPLADSER.....	14
4.4 GØDNINGSPRODUKTION OG OPBEVARINGSKAPACITET.....	15
4.5 UDBRINGNING AF HUSDYRGØDNING.....	16
5. HUSDYRBRUGETS FORURENING OG FORURENINGSBEGRÆSENDE FORANSTALTNINGER 17	
5.1 ANVENDELSE AF BEDST TILGÆNGELIG TEKNIK, BAT.....	17
5.1.1 Ammoniakfordampning fra staldanlæg.....	17
5.1.2 Opbevaring af gylle.....	22
5.1.3 Vand og Energi.....	22
5.1.4 Lugt.....	23
5.1.5 Foder.....	23
5.1.6 Udbringning af husdyrgødning.....	24
5.1.7 Management.....	25
5.1.8 Samlet vurdering.....	26
5.2 AMMONIAKTAB FRA STALDANLÆG.....	26
5.3 PÅVIRKNING AF SÅRBAR NATUR OG SÅRBARE ARTER.....	26
5.3.1 Naturområder beskyttet af § 7 i husdyrgodkendelsesloven.....	26
5.3.2 Natura 2000-områder.....	31
5.3.3 Bilag IV-arter og andre beskyttede eller fredede arter.....	32
5.4 LUGT.....	34
5.5 TRANSPORT.....	35
5.6 STØJ.....	36
5.7 STØV.....	38
5.8 LYS.....	39
5.9 KEMIKALIER.....	39
5.10 AFFALD.....	40
5.11 SKADEDYR.....	41
5.12 HUSDYRBRUGETS OPHØR.....	42
6. DRIFTSFORSTYRRELSER OG UHELD	43
7. EGENKONTROL	44
8. ALTERNATIVE LØSNINGER OG 0-ALTERNATIV	45
9. SAMLET VURDERING	46
10. BILAG	46

1. Indledning

Næstved Kommune har den 20.06.2013 modtaget ansøgning om udvidelse af husdyrproduktionen på Tulvej 5, 4700 Næstved.

Ansøgningen er fremsendt af Landbo Limfjord, på vegne af Sune Sørensen. Ansøgningen omfatter godkendelse efter § 12 i Lovbekendtgørelse om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug – nr. 1486 af 04.12.2009 med senere ændringer (husdyrgodkendelsesloven).

Vi har i henhold § 19 - § 26 i husdyrgodkendelsesloven vurderet projektets mulige påvirkning af miljøet og omgivelserne.

Denne miljøtekniske beskrivelse og vurdering danner grundlag for de vilkår, der meddeles i godkendelsen. Udgangspunktet for den miljøtekniske beskrivelse og vurdering er ansøgning om miljøgodkendelse fremsendt via www.husdyrgodkendelse.dk, nr. 51110, samt tilhørende supplerende materiale:

- Brev fra den 06.08.2013 fra konsulent med supplerende oplysninger
- Brev fra den 03.10.2013 fra konsulent med supplerende oplysninger
- Brev fra den 11.11.2013 fra konsulent med supplerende oplysninger

1.1 Den ansøgte produktion

Der søges om en udvidelse af kvægholdet. Der er i dag et kvæghold bestående af 200 malkekøer (tung race), 18 kvier (6-28 mdr.), 28 kalve (0-2 mdr., 77 kg) samt 3 tyrekalve (0-14 dage, 51 kg), i alt svarende til en produktion på 284,7 DE. Produktionen ønskes ændret og udvidet til at omfatte: 250 malkekøer (tung race) hvoraf 10 går på dybstrøelse, 36 kvier/stude (22-25 mdr.), 60 småkalve (0-5 mdr.) samt 120 tyrekalve (0-2 mdr.) samt to heste hhv. under 300 kg og 300-500 kg (0,55 DE). I alt produceres der 378,7 DE i ansøgt drift. Dyreholdet er angivet i tabel 1 nedenfor.

Kviekalve sendes til "kviehotel" efter 5 mdr. og hentes hjem igen ved 22 mdr. Der er således 60 små kvier og 36 store kvier hjemme.

Tabel 1. Dyreholdet angivet i ansøgningen. Kvæget er af tung-race. (Dyreenhederne er beregnet efter husdyrgødningsbekendtgørelsen¹).

Dyrehold	Nudrift		Ansøgt drift	
	Antal dyr	DE	Antal dyr	DE
Malkeko, sengestald med en mælkeydelse på 9.403 kg	190	255	240	322
Malkeko, dybstrøelse med en mælkeydelse på 9.403 kg	10	13,4	10	13,4
Kvier/stude 22-25 mdr.			36	22,2
Kvie/stud 6-28 mdr.	18	9,15		
Småkalve 0-5 mdr.			60	15,7
Småkalve 0-2 mdr.	28	6,6		
Tyrekalv (0-2 mdr.)			120	4,71

¹ Bek. nr. 915 af 27.06.2013 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødnin.g, ensilage m.v. (husdyrgødningsbekendtgørelsen), Bilag 1, Afsnit F

Tyrekalv (0-2 uger)	78	0,56		
Hest (under 300 kg)			1	0,21
Heste (300-500 kg)			1	0,34
Antal DE i alt		284,7		378,7

Vurdering

Det er nødvendigt at stille vilkår til husdyrproduktionens størrelse, da det vil være med til at sikre, at miljøpåvirkningerne fra ejendommen i form af ammoniak og lugt, samt husdyrgødningens indhold af kvælstof og fosfor, bliver fastholdt på det niveau, der fremgår af ansøgningen og ud fra hvilket den miljømæssige påvirkning er vurderet og accepteret.

Vi gør opmærksom på, at produktionstilladelsen følger det godkendte antal dyr og ikke det antal dyreenheder, som antallet af dyr svarer til på godkendelsestidspunktet.

Vilkår

Der vil blive stillet vilkår om at:

- Den maksimalt tilladte produktion omfatter en malkekobesætning på 378,7 DE, fordelt på 250 malkekvæg (tung race) med en mælkeydelse på 9403 kg mælk pr. årsko, 60 småkalve (0-5 mdr.), 36 kvier (22-25 mdr.), 120 tyrekalve (0-2 mdr.), 1 hest (< 300 kg) samt 1 hest (300-500 kg).
Dyreenhederne er beregnet efter husdyrgødningsbekendtgørelse nr. 915 af 27.06.2013, Bilag 1, afsnit F.
- Ejendommen/produktionen skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med ansøgningen version 4, fra den 11.11.2013 samt den miljøtekniske beskrivelse og vurdering (bilag 1) og vurdering af arealer (bilag 2) med tilhørende vilkår.
- Medarbejdere skal være orienteret om ejendommens miljøgodkendelse og være bekendt med vilkårene i den.

1.1 Tidsplan for projektet

I ansøgningen er det anført, at udvidelsen af dyreholdet påbegyndes umiddelbart efter meddelelse af miljøgodkendelse. Planlægning af byggeriet færdiggøres hurtigst muligt efter miljøgodkendelsen er meddelt. Byggeriet forventes påbegyndt inden 6 mdr. efter miljøgodkendelsen. Fuld produktion forventes opnået 24 - 36 mdr. efter miljøgodkendelsen er givet.

Vurdering

I henhold til husdyrgodkendelsesloven § 33 skal der i godkendelsen fastsættes en frist for hvornår godkendelsen skal være udnyttet. Denne frist bør normalt ikke være på mere end 2 år. Godkendelsen anses for udnyttet ved iværksættelse af bygge- og anlægsarbejder. Bygge- og anlægsarbejdet bør færdiggøres indenfor en rimelig tidsfrist derefter.

Hvis godkendelsen ikke har været helt eller delvist udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen som ikke har været udnyttet i de seneste tre år. Dette er i henhold til husdyrgodkendelsesloven § 33.

Kvægproduktionen udvides med egen opdræt, og vi vurderer, at der kan gives en 5 årig periode til at komme op på det ansøgte antal malkekøer.

Vilkår

Der vil blive stillet vilkår om at,

- Godkendelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet senest 2 år efter meddelelse af godkendelsen dvs. den 17.03.2016. Senest 5 år fra meddelelse af godkendelsen skal det ansøgte antal malkekvæg være indsat i stalden.

2. Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold

Den ansøgte (udvidede) produktion vil primært ske i eksisterende stalde. I kvægstalden reduceres dybstrøelsesarealet, idet småkalvene flyttes. Der etableres 34 nye sengebåse. Af de nye sengebåse skal 23 pladser være til køer og 11 pladser til ungdyr. Gulvet ved de nye sengebåse er et fast drænet gulv med skraber.

I forbindelse med udvidelsen af kvægholdet vil der blive anlagt en betonplads nord for og i tilknytning til eksisterende stald. Pladsen (350 m²) skal anvendes til kalvehytter. Ligeledes etableres der en betonplads vest for laden, til kalvehytter. Den bliver på ca. 250 m².

Endvidere anlægges en betonplads på 150 m² mellem plansiloerne og den lille gylletank. Pladsen skal anvendes ved læsning af gyllevogne og har afløb til gylletank.

For indretning af husdyrbruget, se vedlagte situationsplan bilag 1.1.

Der opføres ikke nye fodersiloer eller øvrige anlæg til opbevaring af foder i forbindelse med udvidelsen. Den ældste silo vil dog blive renoveret, så den lever op til kravene i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Vurdering

Eneste nye byggeri er etablering af betonpladser. I nudrift er der på området nord for staldbygningen 3 plansiloer samt to gyllebeholdere. Vi vurderer derfor, at de nye anlæg ikke i væsentlig grad vil ændre ejendommens udtryk. Idet der ikke sker øvrigt nyt byggeri og facader ikke ændres, vurderer vi, at udvidelsen ikke vil have en væsentlig landskabelig indvirkning.

3. Husdyrbrugets anlæg og drift

3.1 Afstandskrav

Ved etablering af nye anlæg samt udvidelser og ændringer af eksisterende husdyrbrug, er der en række afstandskrav, der skal overholdes. Krav og afstande er listet op i nedenstående tabel 2 og 3.

Tabel 2. Afstandskrav i henhold til husdyrgodkendelsesloven § 6 og 8 og faktuelle afstande for renoverede staldbygninger. * Bemærk at afstandskravene i § 8 kun gælder ved nye stalde, samt ved væsentlig ombygning. Målt på Næstved Kommunes webgis-kort.

	De generelle afstandskrav (m)	Kvægstald (m)	Kalvehytter ved kostald(m)	Kalvehytter ved lade (m)
ikke-almene vandforsyningsanlæg	25*	420	410	360
almene vandforsyningsanlæg	50*	590	620	645
vandløb/dræn og søer	15*	320/?/335	310/?/325	255/?/280
offentlig vej og privat fællesvej	15*	25	40	60
levnedsmiddelvirksomheder	25*	> 1.000	> 1.000	> 1.000
beboelse på samme ejendom	15*	30	50	120
naboskel	30*	25	40	110
nabobeboelse	50	190	220	190

Byzone (Mogenstrup)	Min 50 m	Ca. 3.000	Ca. 3.000	Ca. 3.000
Lokalplanlagt område ²	Min. 50 m	170	200	260

Øvrige afstande:

Tabel 3: Afstanden fra de renoverede/nye anlæg til en række områder. Målt på Næstved Kommunes webgis-kort.

	Kvægstald (m)	Kalvehytter (m)	Fællesbokse i lade (m)
Kirkeomgivelser	> 2.000	> 2.000	> 2.000
Kystnærhedszonen	> 4.000	> 4.000	> 4.000
Fredede områder	> 1.500	> 1.500	> 1.500
Strandbeskyttelseslinje	> 4.000	> 4.000	> 4.000
Skovbyggelinje	> 400	> 400	> 400
Sø- og åbeskyttelseslinje	1.400	1.450	1.500
Kirkebyggelinje	> 2.000	> 2.000	> 2.000
Fortidsmindelinje	425	455	515
Beskyttede sten- og jorddiger	230	220	155
Lavbundsarealer	66	84	90
Åbent vandløb	320	310	255

Vurdering

Det fremgår af tabel 2, at fastsatte afstandskrav i husdyrgodkendelseslovens §§ 6 og 8 muligvis ikke er overholdt mht. dræn. Det er ejers ansvar, at dræn indenfor 15 m fra stalde og gødningsopbevaringsanlæg fjernes eller lægges i lukkede ledninger. Dette gælder også evt. dræn, der pt. eksisterer på arealet, hvor betonpladsen etableres.

Kommunen kan konstatere, at alle øvrige afstandskrav i henhold til husdyrgodkendelseslovens §§ 6 og 8 er overholdt.

Den store gyllebeholder ligger indenfor 100 m fra en sø over 100m². Afstanden er ca. 33 m. I henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsen er der derved krav om montering af gyllealarm på beholderen. Beholderen ligger desuden i et risikoområde, dvs. at der mod søen er et fald på mere end 6 grader. Beholderen ligger i kvote 52 og søen i kvote 44. Med en afstand på 33 meter mellem søen og beholderen svarer det til ca. 13,5 graders fald mod søen.

Barrieren er endnu ikke etableret.

Barrieren skal etableres i overensstemmelse med bilag 2 i husdyrgødningsbekendtgørelsen. Inden etableringen af barrieren, skal den anmeldes til kommunen.

Den lille er placeret ca. 133 m fra søen.

Indenfor 300 meter fra ejendommen ligger der en samlet bebyggelse. Jf. husdyrgodkendelseslovens §20 skal vi ved udarbejdelse godkendelsen sikre os, at der ikke er risiko for forurening eller væsentlige gener ved beboelserne i denne samlede bebyggelse. Dette er vi opmærksom på, i de vurderinger vi laver i de nedenstående afsnit.

3.2 Staldbygninger

Ejendommens staldbygninger fremgår af tabel 4.

² Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.

Tabel 4: Staldbygninger på ejendommen.

Stald	Dyregruppe	Antal Årsdyr	Staldsystem
Eksisterende kostald			
	Malkekøer Årsko	217	Sengestald med fast gulv, skrabning hver 2. time
	Malkekøer Årsko	10	Kælvebokse, dybstrøelse
	Malkekøer Årsko	23	Nye sengebåse med fast drænet gulv, skrabning hver 2. time
	Kvie/stud (22-25 mdr.)	36	Nye sengebåse, fast gulv, skrabning hver 2. time
	Heste (1 stk. >300 kg, 1 stk. 300-500 kg)	2	Dybstrøelse
Nye kalvehytter ved kostald			
	Tyrekalve (0-2 mdr.)	120	Dybstrøelse
	Småkalve (0-5 mdr.)	50	Dybstrøelse
Nye kalvehytter ved lade			
	Småkalve (0-5 mdr.)	10	Dybstrøelse

Til køerne oprettes der i ansøgt drift 23 nye sengebåse på fast gulv med skrabning hver 2. time. Desuden etableres der 11 nye sengebåse ligeledes med fast gulv og skrabning hver 2 time i eksisterende stald til ungdyrene (22-25 mdr.).

Nye kalvehytter med dybstrøelse vil blive anvendt til tyrekalve (0-2 mdr.) samt småkalve (0-5 mdr.). Kalvehytterne opstilles på støbt plads. For indretning af husdyrbruget, se vedlagte situationsplan bilag 1.1.

Der er naturlig ventilation i alle stalde.

Vurdering

Af Miljøstyrelsens teknologiblad om "Skrabere i gangarealer i stalde med malkekvæg" fra juni 2010 fremgår det, at stalde med faste gulve skrubes ca. 12 gange i døgnet. Desuden fremgår det, at skrabning af spaltegulve hver. 4. time reducerer ammoniakfordampningen med 25 % i forhold til referencegulvet. Af ansøgningen i husdyrgodkendelse.dk fremgår det, at det valgte staldsystem "sengestald med fast gulv, 2 % hældning, skrabning hver 2. time" reducerer ammoniakfordampningen med 25 % i forhold til referencestaldsystemet. Vurdering vedr. ammoniakfordampning fremgår af afsnit 5.

Den dybstrøelse som småkalvene og tyrekalvene går på, kan ikke betragtes som værende en dybstrøelse med et tørstofindhold på over 30 %.

Miljøstyrelsen har desuden tidligere udtalt at kalvehytter medregnes til begrebet "stalde og lignende indretninger til dyr". For at kunne opfylde kravene for indretning af stalde jf.

husdyrgødningsbekendtgørelsen skal kalvehytter opstilles på areal med fast bund og med afløb til opsamlingsbeholder.

Pladsen til kalvehytterne etableres ved siden af de gamle ensilagesiloer langs kostalden og vest for laden.. Fra ensilagesiloerne er der fald mod pladsen med kalvehytter. Dvs. at der ved større regnhændelser kan være risiko for at overfladevand fra ensilagesiloerne kan løbe ind på pladsen med kalvehytter. Ved etablering af pladsen, skal det derfor sikres, at der ikke er risiko for at vand fra ensilagepladserne kan løbe på pladsen med kalvehytter.

Vilkår

Der vil blive stillet vilkår om at,

- Staldene skal indrettes som angivet i ansøgningen.
- Kalvehytterne skal placeres som angivet på situationsplanen (bilag 1.1) og de skal opstilles på areal med støbt bund, som har fald mod afløb til opsamlingsbeholder/gyllekanal.
- Der skal etableres en barrierer, så der ikke er risiko for, at vand fra ensilagepladserne kan løbe ind på pladsen med kalvehytter ved kostalden.
- Staldsystemet i den eksisterende kostald skal være sengestald med fast gulv, 2 % hældning. Området med kælvbokse er fritaget herfor.
- De nye sengebåse skal indrettes på fast drænet gulv med 2 % hældning.
- Lysningsarealet til ajlefløb/gylleopsamling må maksimalt udgøre 5 % af det samlede gangareal i staldafsnit med sengebåse.
- I stalden med sengebåse skal der i gangarealet installeres skraber.
- Der skal hver dag foretages skrabninger mindst hver 2. time i alle stalde/afsnit med sengebåse.
- Tværgange, som ikke skrubes automatisk, skal hver dag rengøres manuelt mindst 3 gange.
- Skraberer skal være forsynet med timer.
- Skraberer skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.
- Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed.
- Kommunen skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed af mere en 7 dag.
- Logbog, servicefaktura, registrering fra datalogger eller lignende, der dokumenterer, at skraberer er i drift og vedligeholdes, skal opbevares på husdyrbruget i mindst tre år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

3.3 Mælkeydelse

Det er i ansøgningen angivet, at mælkeydelsen forventes at være på 9.403 kg pr. årsko.

Vurdering

Den oplyste mælkeydelse er indregnet i det antal dyreenheder, der er givet godkendelse til, dvs. at der i godkendelsen tages højde for den miljøbelastning der er på arealerne, ud fra den givne mælkeydelse.

Hvis mælkeydelsen senere ønskes forøget, og som følge deraf en forøgelse i antallet af DE, skal der anmeldes yderligere udspretningsareal til kommunen, for at modvirke den deraf større miljøbelastning.

3.4 Udegående kvæg

Der er i ansøgningen ingen oplysninger om, at kvæget er udegående. Der stilles derfor ikke vilkår om det.

3.5 Opbevaring af foder

Ansøger har oplyst følgende vedr. opbevaring af foder på ejendommen:

”Ensilage opbevares på ensilagepladser beliggende mellem gylletankene. Desuden laves en markstak. Ensilage i wrapballer opbevares ved maskinhuset.

I maskinhuset står en 6000 liter tank til melasse. Endvidere er der i maskinhuset et påslag til 30 tons kraftfoder og et påslag til strøelse. Derudover er der sækkevarer på paller og storsække samt ca. 150 bigballer.”

Vurdering

Det fremgår af ansøgningen, at det årlige forbrug af ensilage opbevares på eksisterende ensilagepladser. Derudover laves der en ensilagemarkstak.

Brugt plast fra ensilagestakkene skal løbende fjernes fra ensilagepladserne og opbevares i container eller liggende, således at der ikke ligger eller flyver plastaffald rundt på ejendommen. Dette er for at forhindre, at der opstår uhygiejniske forhold på ejendommen.

Endvidere skal opbevaring af foder ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr, jf. afsnit 5.11.

Vilkår

Der vil blive stillet vilkår om, at

- Markstakke til ikke saftgivende ensilage må højst være placeret samme sted i 1 år. Derefter skal der gå 5 år, før ensilage ingen må placeres samme sted. Der skal føres logbog over placeringen.
- Brugt plast fra ensilagestakkene skal løbende fjernes fra ensilagepladsen og opbevares i container eller liggende, således at der ikke ligger eller flyver plastaffald rundt på ejendommen.

3.6 Energiforbrug

Følgende er oplyst vedr. energiforbrug i ansøgningen:

”Der bruges pt. ca. 130.000 kWh strøm pr. år. Efter udvidelsen anslås forbruget at stiger til ca. 165.000 kWh. Merforbruget skyldes øget elforbrug til malkning, mælkekøling og pumpning af gylle.

Dieselforbruget er nu ca. 12 000 liter pr. år, og forventes ikke at stige.”

For at begrænse energiforbruget er følgende implementeret på ejendommen:

”Belysning i kostald styres af timer.

Varmegenvinding fra køletank: Varmen fra mælken genvindes og bruges til produktion af varmt vand til at vaske med.”

Tabel 5. Bedriftens energiforbrug. * Beregning foretaget af ansøger i regneark fra EnergiMidt.

Ressource	Nudrift	Ansøgt	Opbevaring (f.eks. tanktype, bygning eller indretning)
Totale elforbrug (oplyst af ejer)	130.000 kWh	165.000 kWh	-
Normtal for elforbrug*		169.800 kWh	-
Diesel til maskiner mm. (oplyst af ejer)	12.000 l	12.000 l	Olietank i lade.

Vurdering

I henhold til ansøgningen ligger det forventede energiforbrug 23 % under det forventelige for bedriftens produktion med 250 køer, uden korntørringsanlæg og uden markvanding. Vi vurderer derfor, at stigningen i ejendommens energiforbrug er acceptabel i henhold til det ansøgte projekt. Ejendommen skal dog løbende være opmærksom på forbruget samt tiltag der kan medvirke til at forbruget minimeres mest muligt.

Vilkår

Der vil blive stillet vilkår om, at

- Bedriftens forbrug af energi og diesel skal kunne dokumenteres overfor tilsynsmyndigheden.

3.7 Vandforbrug

Ejendommen er tilsluttet almen vandforsyning, Flintemose Vandværk, og vandforbruget fremgår af nedenstående tabel 6.

Tabel 6. Bedriftens vandforbrug og afledning af spildevand.

Ressource	Nudrift (m ³)	Ansøgt (m ³)	Spildevandet ledes til:
Totale vandforbrug Oplyst af ejer	9.400	10.530	
Drikkevand (normtal fra landbrugets byggeblad)	5.850	7.250	
Vaskevand fra stalde	607	770	Gyllebeholder
Vask af malkeanlæg	400	500	Gyllebeholder
Vaskevand fra maskiner	10	10	Gyllebeholder
Toilet og bad i stald	100	100	Trixtank
Beboelse	170	170	Trixtank

Følgende vandforbrug er oplyst i ansøgningen:

”Vandforbruget på ejendommen var i 2012 9.400 m³.

Vandforbruget vil fremover stige, primært fordi flere køer drikker mere. Men der bruges også mere vand til vask af kalvehytter. Det anslås at vandforbruget vil stige ca. 12 %: Se beregningen herunder.

Vandforbrug opgjort efter normtal (DJF-rapport nr. 36):
33 m³ pr ko – 5,7 m³ pr ungdyr: 6700 m³ pr år (nudrift)
Ansøgt drift: 8500 m³ pr år, en stigning på ca. 12 %.

Vandforbruget er delt på følgende:
Vand til vanding: 0 m³.

Vand til vask af stalde: 3 m³ pr ko pr år og 0,4 m³ pr opdræt pr år: Nudrift ca. 607 m³ i alt. Ansøgt ca. 770 m³.

Vand til vask af markredskaber/maskiner: Nudrift og ansøgt: 10 m³ pr år

Vand til vask af malkeanlæg: 2 m³ pr ko pr år. Nudrift ca. 400 m³. Ansøgt ca. 500 m³

Drikkevand: 28 m³ pr ko og 5,3 m³ pr opdræt. Nudrift ca. 5850 m³. Ansøgt ca. 7250 m³.

Vurdering

I henhold til ansøgningen er det forventede vandforbrug pr. dyr beregnet ud fra normtallene for vandforbruget til drikkevand, vask m.v. Stigningen i vandforbrug i ansøgt drift relaterer således udelukkende til det øgede dyrehold med deraf følgende øget drikkevandsforbrug hos husdyrene. Af ansøgningens oplysninger fremgår dog, at vandforbruget i nuværende drift (2012) ligger ca. 2.700 m³ højere end forventet ud fra produktionens størrelse. Dette svarer til et øget forbrug på ca. 47 % i forhold til normtallene. Ansøger har oplyst at det forøgede forbrug skyldes, at ejendommen blev overtaget for 2 år siden. Ejendommen var nødlidende og en masse ting var ikke blevet gjort. Det har været et stort arbejde at gøre ejendommen ren. Der er brugt meget vand til rengøring af stalde. Vedligeholdelsen af stalden var mangelfuld herunder vandinstallationer, der ikke var tætte. Der er gjort et stort arbejde for at udbedre disse forhold. Man må derfor forvente et mere "normalt" vandforbrug fremover.

På baggrund af ansøgers oplysninger om det øgede vandforbrug, vurderer vi, at stigningen i ejendommens vandforbrug er acceptabel i henhold til det ansøgte projekt. Ejendommen skal dog løbende være opmærksom på forbruget, samt tiltag der kan medvirke til at forbruget minimeres mest muligt.

Vilkår

Der vil blive stillet vilkår om, at

- Forbruget af vand skal kunne dokumenteres overfor tilsynsmyndigheden.

3.8 Spildevand

Produktion og afledning af spildevand:

Tabel 7. Produktion og afledning af spildevand. Overfladevand fra befæstede arealer der opsamles i gyllebeholder fremgår af kapacitetsopgørelsen..

	Nudrift (m ³)	Ansøgt drift (m ³)	Afledes til
Vaskevand, maskiner	10	10	Gylletank
Vaskevand, mælketank, malkestald	400	500	Gylletank
Vaskevand, stalde	607	770	Gylletank

Sanitært spildevand fra beboelse + toiletfaciliteter i stald	170	170	Septiktank
Tagvand	3.430	3.430	Via dræn til sø
Overfladevand fra befæstede arealer	105	664	Gyllebeholder

Følgende fremgår om spildevand i ansøgningen:

"Sanitært spildevand fra stuehus og stald: 1 bolig = 170 m³ pr år. Ledes til septiktank.

Septiktanken er tilmeldt kommunens ordning.

Vaskevand fra malkeanlæg (800 l/dag) og mælketank (400 l/dag) ledes til gyllebeholder

Vaskevand fra stalde ledes til gylletank.

Tagvand:

Bygninger i nudrift udgør ca. 3540 + 1110 + 250 = 4.900 m². Mængden af tagvand udgør ca. 3430 m³. Vandet ledes til "sø" vest for stalden.

Pladsvand:

Vand fra nye pladser med kalvehytter ledes til gyllebeholder (600 m²)

Vand fra møddingsplads/vaskeplads (150 m²) ledes til gyllebeholder. Maskinstationen fylder marksprøjten på møddingsplads/vaskepladsen.

Vand fra ny plads ved gyllebeholder (150 m²)

Vand fra eksisterende ensilageplads opsamles ikke. For at den nordligste ensilageplads kan overholde husdyrgødningsbekendtgørelsen skal ensilagevandet her fra opsamles. Det er ønsket at det udsprinkles.

Beliggenhed af afløb er vist på situationsplan.

Vurdering

Spildevandet opsamles og afledes i henhold til lovgivningen.

Kapacitetsberegningen på gyllebeholderne kan ses i afsnit 4.4.

4. Opbevaringskapacitet og gødningshåndtering

4.1 Gødningsopbevaringsanlæg

Af ansøgningen fremgår følgende vedr. gødningsopbevaringsanlæg på ejendommen:

"Møddingspladsen er 150 m², ligger ved kostaldens nordøstlige ende og har afløb til gylletank. Der er ikke daglig udmugning til møddingsplads. Dybstrøelse fra møddingspladsen spredes på markerne forår og efterår. Dybstrøelsen i kælvningsboksene køres fra stalden og spredes ved samme lejlighed. Der lægges ikke dybstrøelse i markstak.

Gyllen skræbes til 2 tværkanaler. I tværkanalen midt i stalden sidder en elektrisk pumpe, der pumper gyllen til tværkanalen i staldens vestre ende. I denne tværkanal er placeret en traktorpumpe. Traktorpumpen kan bagskylle tværkanalen eller pumpe gyllen til gyllebeholderne. Pumpens afgangsrør kan flyttes afhængig af, hvilken gyllebeholder der skal fyldes. Den elektriske pumpe er uden automatik.

Gyllen opbevares i 2 gylletanke på Tulvej 5, og der lejes fremover en tank på Vordingborg Landevej 2.

Gyllen røres kun op i forbindelse med udbringning. Tankene tømmes ca. en gang årligt for inspektion og vedligeholdelse. Der foretages løbende visuel kontrol af tankens udstyr, tæthed og funktion. Tankene tilmeldes de lovpligtige regelmæssige eftersyn.

Ejendommens opbevaringsanlæg fremgår af nedenstående tabel 8. Derudover er der en mindre opbevaringskapacitet til kvæggylle i gyllekanaler og fortank på i alt 40 m³:

Tabel 8: Oversigt over gødningsopbevaringsanlæg.

Opbevaringsanlæg	Størrelse	Kapacitet (t / m ³)	Kommentar
Gyllebeholder	19,2 m i diameter, d: 4 m,	1.240	
Gyllebeholder	27 m i diameter	2.390	Bygget 2000
Gyllebeholder		1.450	Lejet af Vordingborg Landevej 2,
Møddingsplads	150 m ²	250	Nordøstlige ende af kostald
Forbeholder + gyllekanaler		40 m ³	

Vurdering

Placeringen af gyllebeholderne og møddingsplads fremgår af situationsplanen bilag 1.1. Ejer har opmålt møddingspladsen og redegjort for benyttelsen heraf.

Etablering af møddingspladsen er ikke blevet anmeldt til kommunen. For at få lovliggjort møddingspladsen skal den anmeldes til kommunen, og den skal opfylde kravene i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Dybstrøelsen fra ejendommens dyrehold udbringes på ejede og forpagtede arealer. I ansøgningen er det oplyst, at 66 % af dybstrøelsen bringes direkte ud. Den årlige produktion af dybstrøelse er 305 tons svarende til 519 m³. Der vil således maksimalt opbevares 176 m³ dybstrøelse på møddingspladsen årligt. Dette svarer til 1,2 m gødning fordelt på hele møddingspladsen, eller 0,6 m gødning fordelt på møddingspladsen ved udbringning af dybstrøelse herfra to gange årligt.

Jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen skal der foreligge 5-årig skriftlig aftale med ejer af lejet gyllebeholder.

Vilkår

Der vil blive stillet vilkår om, at

- Der skal ske direkte udbringning af 66 % af ejendommens årsproduktion af dybstrøelse.
- Der skal føres logbog over perioder, mængder og marker hvor der er udbragt dybstrøelse direkte fra stald. Alternativt skal det kunne dokumenteres via mark og gødningsjournal.

4.2 Driften af gyllebeholdere

Både på den eksisterende og på den nye gyllebeholder vil overdækningen være i form af et tættdækkende flydelag.

Vurdering

Etablering af et tæt og dækkende flydelag på gyllebeholderne er i overensstemmelse med husdyrgødningsbekendtgørelsens regler.

Flydelagets tilstand og tæthed skal kontrolleres løbende, og mindst 1 gang om måneden skal der føres optegnelse over kontrollen i logbog i overensstemmelse med § 20 i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Den store gyllebeholder ligger indenfor 100 m fra en sø over 100m². Da der samtidig er et fald mellem beholderen og søen på 13,5 grader skal der både etableres en barrierer og monteres en alarm på beholderen.

Pga. placeringen tæt på en sø over 100 m² bliver beholderen desuden omfattet af beholderkontrol hvert 5 år. hvor det normalt er hvert 10. år.

4.3 Ensilagepladser

Der er tre eksisterende plansiloer på ejendommen. Ud fra Næstved kommunes webgis kort er det målt, at plansiloerne er på henholdsvis 580 m², 400 m² og 540 m². Samlet areal i plansiloerne er derfor 1.520 m².

Med tiden ønskes det at etablere nyt siloanlæg. På situationsplanen er skitseret et nyt siloanlæg på i alt 1890 m², hvor nedbøren opsamles og udsprinkles. Til ansøgningen er vedhæftet byggebladet vedr. udsprinklingsanlæg, samt bilaget "Beregninger vedr. udsprinklingsanlæg".

Vurdering

Den nordligste plansilo ses første gang på luftfoto i 2004. Ensilagepladser etableret efter 1. aug. 2002 skal i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsen opfylde følgende krav:

- Der skal være afløb til opsamlingsbeholder, og pladsen og randbelægning skal have 3% fald mod afløbet.
- Bund og sidebegrænsningen skal være udført af bestandige materialer, og skal kunne modstå påvirkninger fra indholdet og fra indlægning og udtagning. Vi vurderer, at jordvolde med plast ikke opfylder kravet.

Denne del af ensilagepladserne skal lovliggøres hurtigst muligt, og der skal forinden fremsendes en anmeldelse til kommunen. Den kan f.eks. indrettes i henhold til landbrugets byggeblad om ensilageplads.

De to øvrige plansiloer, som er etableret før 1. august 2002, fungerer som separate plansiloer, til ikke saftgivende ensilage og de er ikke omfattet af krav om afløb og ny sidebegrænsning. Hvis vi observerer tegn på udsivning fra pladserne, vil vi dog påbyde, at der etableres afløb.

Vi vurderer, at det vil være rimeligt at stille vilkår om, at når siloerne fra før 2002 på et tidspunkt skal gennemgå en større renovering, så skal sidebegrænsningen og bunden leve op til kravene i den nuværende husdyrgødningsbekendtgørelse, og der skal etableres afløb fra pladserne.

Vilkår

Der vil blive stillet vilkår om, at

- Når plansiloerne fra før 2002 skal gennemgå en større renovering, skal de indrettes så de kan opfylde kravene i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

4.4 Gødningsproduktion og opbevaringskapacitet

Vi har beregnet gødningsproduktionen til følgende:

Ansøgt for køer, kalve kvier og tyre	Gylle/ajle i ton	Dybstrøelse i m ³
Malkekøer, sengestald 240 årskøer	5.825	0
Goldkøer, dybstrøelse 10 årskøer	0	155
Årsopdræt, sengestald 36 opdræt 22-25 mdr.	286	0
Opdræt, 0-6 mdr., dybstrøelse 60 kalve 0-5 mdr.	0	110
Tyre, 0-6 mdr., dybstrøelse 120 tyrekalve (0-2 mdr.)	0	30
Heste, 2 stk.	0	10
I alt til opbevaringsanlæg	6.111 tons	305 m³

Tabel 9. Husdyrgødningsproduktion.

Korrektion af vandmængder fra plansilo, møddingspladser, pladser til kalvehytter og fyldeplads ved gyllebeholder	
Nordlige plansilo, incl. randzone	580 m ² , Hovedparten af ensilagevandet udsprinkles. Vi medregner 1 månedesproduktion i kapacitetsberegningen, dvs. 34 m ³
Møddingsplads*	150 m ²
Pladser til kalvehytter	600 m ²
Fyldeplads ved gyllebeholder	150 m ²
I alt	900 m ² * 0,7 m ³ /m ² = 630 m ³ + 34 m ³ I alt 664 m ³ til gyllebeholder/år

Tabel 10: Produktion af pladsvand

*Der er ikke daglig udmugning til møddingspladsen. Dvs. at den opbevarede gødning skal være overdækket med plast eller lignende. Ved beregning af pladsvand anvendes derfor en faktor på 0,7 m³/m², i stedet for 0,4 m³/m².

Beregning af kapacitetbehov		
	Gyllebeholder m ³	Fast gødning m ³
Beregnet gødningsmængde	6.111	519
Ekstra vand, plansilo/mødding/pladser	664	
I alt pr. år	6.775	
I alt pr. måned,	565	43
I alt ved 9 måneders opbevaring, alle dyr på stald	4.080	389

Tabel 11: Beregning af kapacitetsbehov

Vurdering

Med en opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning og pladsvand på 5.120 m³ i gyllebeholderne, fortank og gyllekanaler, samt 300 m³ på møddingspladsen har ejendommen en

opbevaringskapacitet på ca. 9,1 måneder for flydende husdyrgødning og 7 måneder for fast gødning.

Det skal dog bemærkes, at 66 % af dybstrøelsen (342 m³) skal udbringes direkte, hvorved der vil være en årlig mængde dybstrøelse på 176 m³, der skal opbevares på møddingspladsen. Der er derved opbevaringskapacitet på over 12 måneder på møddingspladsen .

En større del af ensilagevandet udsprinklet på arealer rundt om gården. Praksis skal følge byggebladet om udsprinkling af ensilagevand og restvand BB 103.09 – 05.

Hvis vandet fra alle tre eksisterende ensilagepladser udsprinkles kræves følgende udsprinklingsanlæg:

Plansilornes areal: 1520 m²

Regnvandsstrøm: $0,011 \times 1 \times 1520 = 16,72$ liter pr sek (Qrd)

Størrelse af opsamlingsstank: $1520 \times 0,0285 = 43 \text{ m}^3$

Pumpekapacitet : $43/10 = 4,3 \text{ m}^3 \text{ pr time}$

1 dags nedbør = pumpestart = $1520 \times 0,007 = 10,6 \text{ m}^3$

Hvis vandet fra alle tre eksisterende ensilagepladser udsprinkles skal ensilagevandet ledes til en opsamlingsbeholderen på mindst 43 m³, og pumpen skal have en kapacitet på mindst 4,3 m³ pr time. Pumpen bør desuden startes ved 12,8 m³ restvand i opsamlingsbeholderen.

Der ingen håndfaste regler for størrelsen på det modtagne areal, men det bør dog ikke være mindre end opsamlingsarealet. Ved udsprinkling i vintermånederne, hvor jorden ikke er så modtagelig, skal der udvises særlig opmærksomhed på risikoen for afstrømning til søer og vandløb, herunder dræn. Det kan i denne periode være nødvendigt at udvide størrelsen på det modtagne areal væsentligt og/eller flytte sprinklerne længere væk fra søer og vandløb, herunder dræn, end sædvanligt, eller pumpe vandet i gyllebeholder.

Det skal fra beholderen være muligt at pumpe vandet til gyllebeholder i tilfælde af store regnvejrsmængder eller i tøvejr situationer hvor jord er for frossen til at være modtagelig for ekstra vandmængder. Der vil blive stillet vilkår til dette.

Vi vurderer, at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet på ejendommen til at opfylde kravene i husdyrgødningsbekendtgørelse nr. 915 af 27.06.2013.

Vilkår

Der vil blive stillet vilkår om at,

- Det skal fra opsamlingsbeholderen til ensilagevand fra den nordligste plansilo være muligt at pumpe ensilagevandet direkte til gyllebeholderen, hvis der opstår behov for det. Hvis der etableres afløb fra de to øvrige plansiloer skal ensilagevandet herfra, ligeledes kunne pumpes direkte til gyllebeholderen.

4.5 Udbringning af husdyrgødning

Ansøger har oplyst følgende vedr. udbringning af husdyrgødning

"Udbringning af husdyrgødning sker i overensstemmelse med reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen og foregår i videst mulig omfang efter godt landmandsskab. Hvilket vil sige at der tages hensyn til naboer, byområder osv.

-Der udarbejdes hvert år en gødningsplan.

-Mængden af husdyrgødning tilpasses afgrødernes behov og tilførsel af handelsgødning.

- Husdyrgødningen udbringes under hensyn til afgrødernes vækstperiode, hvilket betyder bedst mulig udnyttelse af næringsstofferne.
- Gyllen udbringes af maskinstation. Dette sikrer at arbejdet udføres med høj kvalitet og kapacitet.

Gylleanlæg holdes i orden, og pumpning af gylle overvåges.”

Vurdering

I forbindelse med udbringning af husdyrgødning kan der opstå lugtgener for de omkringboende. For at begrænse lugtgenerne vil der blive stillet vilkår om, at udbringningsperioden skal gøres så kort som mulig, og ved udbringning af gylle må omrøring af gyllebeholdere først påbegyndes umiddelbart før udkørsel. Derudover skal håndteringen af gylle altid foregå under opsyn, og således at spild undgås og under tilbørlig hensyn til omgivelserne.

Når gyllevogn fyldes kan dette foregå ved en selvlæssende gyllevogn, dvs. en vogn med installeret pumpeårn. Ved at have et pumpeårn på gyllevognen reduceres risiko for spild i forbindelse med fyldning af gyllevogn. Det skal dog sikres, at sugearmen er tom, inden den svinges ind over gyllevognen, for at undgå spild ved gyllebeholderen. Hvis der etableres pumpeanlæg på gyllebeholderen eller gyllevognen fyldes med traktorpumpe, skal der etableres en støbt plads med afløb til opsamlingsbeholder, hvor påfyldning af gyllevognen finder sted. Pladsen skal have fald mod opsamlingsbeholder og den skal være af en sådan størrelse, at spild ikke tilføres ubefæstede arealer. Pladsen skal rengøres for spild af flydende husdyrgødning umiddelbart efter udbringningsperioden er afsluttet.

Pumper på gyllebeholdere og traktorpumper skal i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsen være udstyret med en timer. Timeren skal sikre, at der ikke kan pumpes mere gylle fra beholderen, end hvad der svarer til indholdet i gyllevognen. Pumper på gyllebeholder skal desuden forsynes med en afbryder, som sikrer at pumpen ikke kan sættes i gang utilsigtet.

Vilkår

Der vil blive stillet vilkår om, at

- Omrøring af gyllebeholder må tidligst påbegyndes umiddelbart før udkørsel.
- Udbringningsperioden for gylle skal gøres så kort som mulig.
- Håndteringen af flydende og fast husdyrgødning skal altid foregå under opsyn og således, at spild undgås og under tilbørlig hensyn til omgivelserne.
- Hvis der ikke anvendes selvlæssende gyllevogn ved tømning af gyllebeholdere, skal der etableres en betonbefæstet læsseplads af en sådan størrelse, at spild ikke tilføres ubefæstede arealer. Læssepladsen skal have fald mod opsamlingsbrønd, hvorfra spild automatisk ledes videre til forbeholder eller gyllebeholder. Pladsen skal rengøres for spild af gødning umiddelbart efter udbringningsperioden er afsluttet.

5. Husdyrbrugets forurening og forureningsbegrænsende foranstaltninger

5.1 Anvendelse af bedst tilgængelig teknik, BAT

5.1.1 Ammoniakfordampning fra staldanlæg

Ansøger har i bilag til ansøgningen beregnet følgende BAT-niveau for den ansøgte produktion:

”NH₃-tab fra køer:

250 årskøer, fordelt med 240 på ”fast gulv med skraber” og 10 på dybstrøelse i eksisterende stald.

I vejledningen om emissionsgrænseværdier er denne gulvtype ikke nævnt. Det eneste faste gulv er "Fast drænet gulv med max. 5% lysning". NH₃-tabet fra dette gulv er 7,31 kg N pr ko.

NH₃ – tabet kan beregnes som vist:

NH₃ tabet fra køer i sengebåse: 240 køer x 7,31 kg N pr ko = 1754,4 kg N

NH₃-tab fra køer i dybstrøelse: 10 køer x 10,04 kg N pr ko = 100,4 kg N

Gulvet i den eksisterende stald er ikke drænet. NH₃ fordampningen fra køerne i stalden er i ansøgningssystemet beregnet til 1622 kg N (7,47 kg N pr ko). I stalden etableres 34 nye sengebåse. Dyreholdet i sengebåsestalden øges med 40 køer og 18 kvier. "De nye sengebåse" fordeles med 23 pladser til køer og 11 pladser til ungdyr.

NH₃-tabet fra køerne beregnes som følger:

NH₃-tab fra køer i eksist sengebåse: 217 køer x 7,47 kg N pr ko = 1622,73 kg N

NH₃- tab fra køer i nye sengebåse: 23 køer x 7,31 kg N pr ko = 168,13 kg N

NH₃- tab fra køer i dybstrøelse: 10 køer x 10,04 kg N pr ko = 100,4 kg N

Tyrekalve

120 fødte tyrekalve, som sælges efter 8 uger = 33,26 kg N (Husdyrgodk. skema 51110)

Småkalve og kvier

144 fødte kviekalve som sendes til "kviehotel" efter 5 mdr. og hentes hjem igen ved 22 mdr.

Der er således 60 små kvier og 36 store kvier hjemme.

60 småkalve 0 – 5 mdr: 92,57 + 50,97 = 143,54 kg N (Husdyrgodk. skema 51110)

36 store kvier (22 – 25 mdr) heraf 18 i eksist stald:

I eksist stald : 36 x 3,99 kg N x 1,28 = 183,86 kg N

Korrektionsfaktor beregnet ud fra Vejledning om gødskning og harmoniregler 2012/13:

Korr. Faktor = (((22 mdr + 25 mdr) x 0,0576) + 1,46)/3,25 = 1,28

Samlet BAT-emission vedr ammoniak

1622,73_ + 168,13 + 100,4 + 33,26 + 143,54 + 183,86 = 2251,92 kg NH₃-N

NH₃- fordampning i standard ansøgning uden tiltag/virkemidler: 2268,95 kg NH₃-N

Følgende virkemidler har tilstrækkelig effekt. Nr 1 er dyr, men kan øge opbevaringskapaciteten med 229 m³. Nr 2 er billig, men besværlig i forbindelse med 2,3 DE/ha sædskiftet. Vedr nr 3 : Der er mange som ikke vil have restriktioner på foderet til køerne.

- 1. Overdækning af eksist gylletank (2390 m³) = NH₃ fordampning reduceres 182 kg (fra 2266 til 2084 kg)*
- 2. 70 % af dybstrøelse køres direkte ud: NH₃ fordampning reduceres 70 kg (fra 2268 til 2195 kg)*
- 3. Foderkorrektio n: Ydelse 9500 kg mælk pr ko. Protein pr FE reduceres til 171,5 gr/FE. (NH₃ fordampning reduceres fra 2268 til 2215 kg. Beregningsmetode som beskrevet i helpdesk)."*

Bedste tilgængelige staldteknologi

Af ansøgningen fremgår følgende vedr. bedste tilgængelige staldteknologi:

Den vejledende emissionsgrænseværdi er beregnet til 2251 kg.

66 % af dybstrøelsen køres direkte på marken og pløjes ned.

Den eksisterende kvægstald er bygget i 2004 og udvidet i 2008. Gulvtypen er fast gulv og skraber.

Der er ingen dræn i gulvet. Skraberne afleverer gødningen i 2 tværkanaler. Den ene tværkanal er

placeret midt i stalden, den anden i gavlen mod vest. Gulvet ved de nye sengebåse udføres som et fast drænet gulv med skraber. Det anses ikke for BAT at etablere dræn i det nuværende gulv.

Luftrensning

Denne teknologi kan ikke anvendes med naturlig ventilation.

Gylleforsuring

Der er ikke gyllekummer under stalden, og tilsætning af syre i tværkanalerne forventes ikke at have stor effekt på staldens ammoniakfordampning, da tværkanalerne kun udgør en lille del af overfladen i stalden, hvorfra ammoniakken kan fordampe.”

BAT og ventilation

Ved nye stalde er det BAT, at reducere energiforbruget ved at anvende naturlig ventilation, hvor dette er muligt.

Vurdering

Ved fastsættelse af emissionsgrænseværdien for ammoniak anvender vi Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier³. Grænseværdierne blev ændret i april 2011, hvor beregningsforudsætningerne blev ændret i forbindelse med, at den nye version af ansøgningssystemet kom. Da ansøgningen er indsendt i 2013, anvender vi grænseværdierne fra IT2011.

Vores beregning af den maksimale ammoniakemission for dyreholdet på ejendommen ved overholdelse af BAT fremgår af tabel 12.

Emissionsgrænseværdier for malkekøer i nye sengestalde, goldkøer på dybstrøelse samt opdræt > 6 mdr. på dybstrøelse er fra Miljøstyrelsens nævnte BAT-standardvilkår.

For malkekøerne i eksisterende sengestald findes der ikke BAT-emissionsgrænseværdier, idet gulvet i stalden ikke er drænet men fast. Ansøger har derfor beregnet emissionsgrænseværdien for denne del af produktionen til 7,47 kg NH₃-N/dyr, (jf. ovenfor). Vi har ligeledes anvendt denne grænseværdi i vores beregning af BAT for denne del af produktionen.

Der findes ingen BAT-standard-vilkår til produktionen af småkalve, tyrekalve eller hestehold på dybstrøelse. Derfor beregnes der ikke et decideret BAT-niveau for NH₃-N emissionen for denne del af den ansøgte produktion. Værdier for emissionen herfor er derfor hentet i husdyrgodkendelse.dk for de enkelte produktionsgrene.

Af ansøgningen fremgår det, at de tre nævnte produktionsgrene i alt har en emission på 145 kg NH₃-N pr. år. Denne emission skal således summeres med BAT-niveauet for NH₃-N emissionen for malkekøerne og opdrættet > 6 mdr., for at fastlægge produktionens samlede maksimale emission i forhold anvendelse af BAT i produktionen.

Miljøklagenævnet (nu Natur- og Miljøklagenævnet) vurderer, at hvis grænseværdierne for ammoniakemissionen (BAT-standardvilkår) for det samlede anlæg overholdes ved ansøgers konkrete valg af teknologier og teknikker, da er kravet om anvendelse af BAT opfyldt for projektet som helhed (MKN-130-00166 af. 3. november 2010).

³ Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT). Husdyrbrug med konventionel produktion af malkekvæg (gyllebaserede staldsystemer) – omfattet af husdyrgodkendelseslovens §§ 11 og 12. Miljøministeriet, Miljøstyrelsen, maj 2011.
Fastlæggelse af BAT- emissionsgrænseværdier for konventionel produktion af svin og kvæg udenfor gyllesystemer. Miljøministeriet, februar 2012.

Tabel 12: Beregning af den maksimale ammoniakemission for dyreholdet. Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier er anvendt for malkekøer og opdært > 6 mdr. * For småkalve, tyrekalve og hestene er ansøgningens faktiske emission anvendt. Data fra husdyrgodkendelse.dk. ** Emissions-grænseværdi i henhold til ansøgers beregning heraf, jf. ovenfor.

Dyrekategori	Ansøgt staldsystem	Emmissions-grænseværdi Kg NH ₃ -N / dyr	Total Kg NH ₃ -N
Malkeko, 217 årskøer	Sengestald, eksisterende	7,47**	1.621
Malkeko, 23 årskøer	Sengestald, ny	7,31	100
Goldkøer, 10 årskøer	Dybstrøelse, eksisterende	10,04	168
Opdræt 36 stk. 22-25 mdr.)	Dybstrøelse	3,99 /korrektionsfaktor: 1,23	177
Småkalve* 144 stk. 0-5 mdr.	Dybstrøelse	-	109
Tyrekalve* 120 0-2 mdr.	Dybstrøelse	-	26
Heste* 1 stk. < 300 kg, 1 stk. 300-500 kg	Dybstrøelse	-	10
I alt			2.211

Som det ses, er der en lille forskel på ansøgers og vores beregning af BAT-niveauet. Uanset beregningsmetode overholdes BAT-emissionsniveauet, se nedenfor.

BAT- ammoniakemissionsgrænseværdi

I henhold til ovenstående stiller vi i forhold til overholdelse af BAT krav om, at den maksimale ammoniakemission fra stalde og lagre på ejendommen er **2.211 kg NH₃-N /år**.

I henhold til ansøgningen er den samlede emission fra anlæggene **2.207 kg NH₃-N /år**. Den ansøgte udvidelse overholder således kravet om anvendelse af BAT.

Vurdering af anvendt teknologi til overholdelse af BAT-kravet

Det valgte staldsystem i den eksisterende kostald er sengestald med fast gulv, 2 % hældning og skrabning hver 2. time. I kælveboksene er der dybstrøelse, hvilket også er tilfældet for kalvehytter, fællesbokse og for hesteholdet. I den del af eksisterende stald, der gennemgår renovering bliver der indrettet sengestald med fast drænet gulv, 2 % hældning og skrabning hver 2. time.

I videnskataloget over kvægstalde med 4 % ammoniakfordampning fra 2010 udarbejdet af en arbejdsgruppe nedsat af miljøministeren fremgår det, at staldsystemet sengestald med fast gulv, 2 % hældning og skrabning hver 2. time har en ammoniakfordampning på 4 %.

Ifølge teknologibladet "Skrabere i gangarealer i stalde med malkekvæg" har skrabning af spaltegulve en ammoniakreduktion på 25 % af referencegulvet ved en skrabning hver 4. time. Hyppigere skrabning har ingen dokumenteret effekt. Gulvet kan både skrubes med en stationærskraber og en robotskraber. Skraberbladene er en sliddel, som skal justeres og udskiftes efter behov. Ved anvendelse af en robotskraber, kan skraberens programmeres til at fjerne gødningen hyppigere fra de områder hvor der er størst behov. Det vil typisk være på gangarealet imellem sengebåsene og bagerste halvdel af fodergangen.

Sengestald med fast gulv, 2 % hældning og skrabning hver 2. time refererer til teknologibladet "Faste drænede gulve med skraber og ajleafløb"⁴

Faste drænede gulve består af et betongulv med 1-2 % fald mod ajleafløb i midten. Faldet mod midten gør, at gulvene hurtigt leder ajlen bort. Gulvene renholdes ved hurtigt ajleafløb og hyppige skrabninger. For at gulvene lever op til emissionskravet på 50 % af referencegulvet, må det samlede lysningsareal på afleveringsåbningerne ikke udgøre mere end 5 % af staldens samlede gangareal. Hyppig rengøring af gulvene er desuden medvirkende til den opnåede ammoniakemission, og i henhold til teknologibladet svarer det til ca. 12 gange i døgnet.

Der vil blive stillet vilkår om at kommunen og dermed tilsynsmyndigheden skal underrettes, hvis der på en af skraberne er længerevarende driftsstop, idet det har betydning for om emissionsgrænseværdien for ammoniak overholdes i praksis.

Ved det valgte staldsystem med skrabning hver 2. time forventes der højere indhold af N ab lager, hvilket giver en højere gødningsværdi og påvirker markudbyttet positivt.

Idet produktionen overholder BAT-niveauet vurderer vi, at ansøgers fravalg af implementering af andre teknologier herunder fodertilpasning er acceptabel. Vi vurderer, at ansøgers oplysninger om vedligehold og styring af skraberne i staldene er med til at sikre, at ammoniakemissionen fra staldene reduceres mest muligt, og at BAT-niveauet kan overholdes.

Vilkårene er indskrevet i afsnittet om indretning af staldanlæg.

Vilkår

Der vil blive stillet vilkår om, at

- De nye sengebåse skal indrettes på fast drænet gulv med 2 % hældning samt skrabning hver 2. time.
- Lysningsarealet til ajleafløb/gylleopsamling må maksimalt udgøre 5 % af det samlede gangareal i den del af stalden.
- Skraberne skal installeres i gangarealet.
- Der skal hver dag foretages skrabninger hver 2 time i alle stalde/afsnit med sengebåse.
- Tværgange, som ikke skrabes automatisk, skal hver dag rengøres manuelt mindst 3 gange.
- Skraberne skal være forsynet med timer.

Egenkontrol af skraber

- Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed.
- Driftsstop af skraber skal udbedres hurtigst muligt, og tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed af mere end 7 dage.
- Logbog, servicefaktura, registrering fra datalogger eller lignende, der dokumenterer, at skraberne er i drift og vedligeholdes, skal opbevares på husdyrbruget i mindst tre år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
- Skraberne skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.

⁴ Teknologiblade: Faste drænede gulve med skraber og ajleafløb. Miljøministeriet, Miljøstyrelsen. Den 30.06.2010, 1. udgave.

5.1.2 Opbevaring af gylle

Gyllebeholdere efterlever kravene i BREF-dokumentet. Dvs. at beholderne er faste tanke, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Sider og bunde er tætte og korrosionsbeskyttede. I ansøgningen er det angivet at tanke tømmes ca. 1 gang årligt for inspektion og evt. reparationer.

Vurdering

Opbevaring af kvæggylle i gylletank, opfattes som BAT. Der er fastsat en lang række lovregulerede forhold, der er med til at sikre lav ammoniakfordampning, og sikre lækager.

Disse regler indebærer bl.a. 5 årsbeholderkontrol (når beholder er beliggende indenfor 100 m fra sø over 100 m³), samt regelmæssig føring af logbog over flydelag, samt reetablering af flydelag hvis dette er nødvendigt.

Det vurderes, at overholdelse af gældende lovgivning i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsen er BAT for så vidt angår opbevaring af gylle.

Vilkår omkring opbevaring af husdyrgødning er beskrevet i afsnit 4.1

5.1.3 Vand og Energi

Følgende fremgår af ansøgningen:

”Der er timer/lysføler, der styrer lyset i stalden.

Mælkekøling kontrolleres en gang om året. Kølesystemet bliver gennemgået af en kølemontør, hvor fejl og mangler ordnes. I dagligdagen holdes der opsyn med køleanlægget samt vandvarmer, vand og lys.”

”Belysningen i kostalden styres af timer. Der er sensorstyret orienteringslys om natten.

Om vinteren slukkes lyset i stalden ved 22-tiden. Om sommeren tidligere.

Der bliver malket i tidsrummene 03.00 – 7.30 om morgenen og 14 – 18 om eftermiddagen.

Vurdering

Vi forventer, at ejendommen i sin drift fremover gennemtænker og hele tiden holder sig for øje, hvorledes vand- og energiforbruget kan reduceres. Der vil derfor også blive stillet vilkår om, at vand- og energiforbruget skal registreres, se afsnittene om vand og energiforbruget.

For at reducere vandspild ved et evt. brud på en vandledning, vil der blive stillet vilkår om, at der skal installeres alarmanlæg på vandforsyningen.

Vi stiller desuden vilkår om forhold, som vil reducerer energiforbruget på ejendommen. F.eks. foregår malkning af kørerne dels meget tidligt om morgen og igen sidst på eftermiddagen dvs. på tidspunkter, hvor der en stor del af året, er behov for fuld belysning i stalden. Vi stiller derfor vilkår om at al belysning i kostalden, skal udskiftes til lavenergipære/lysstorrør senest 5 år fra godkendelsen er taget i brug. Derudover skal vakuumpumpen på malkeanlægget være frekvensstyret, da det vil kunne reducere energiforbruget.

Det vurderes, at ejendommen ud fra ovenstående beskrivelse opfylder kravet til BAT mht. vand og energiforbruget.

Vilkår

Der vil blive stillet vilkår om, at

- Der skal være alarmanlæg på vandforsyningen, således at alarm går i gang i tilfælde af brud på vandledning. Alarmen skal meddeles elektronisk til driftsherren.
- Vakuumpumpen på malkeanlægget skal være en frekvensstyret pumpe, senest 3 år efter godkendelsen er taget i brug.
- Der skal foretages genindvinding af varmen fra mælkekøling.
- Der skal indgås en vedligeholdelsesaftale vedr. kølesystemet, så det gennemgås mindst 1 gang årligt.
- Al belysning i kostalden, skal udskiftes til lavenergipære/lysstofrør senest 5 år fra godkendelsen er taget i brug.
- Hvis der er behov for lys i stalden om natten, skal lysniveauet være lavt, og kun anvendt som vågebelysning.
- Der skal være bevægelsessensorer på udendørsbelysning, der sikrer, at lyset kun er tændt i op til 30 minutter ad gangen.

5.1.4 Lugt

For at reducere lugtemissionen fra staldene er det vigtigt med en god gødningshåndtering og hygiejne i stalden, se afsnittet om lugt.

5.1.5 Foder

Der er i ansøgningen beskrevet følgende vedr. BAT og foder:

Foderplaner udarbejdes i samarbejde med konsulent. Dyrene er opdelt i grupper med et ensartet foderbehov: Kalve – Kvier/goldkøer – Højtydende køer – Lavtydende køer.

Der udtages analyser af foder efter høst. Der tages analyser af grovfoder. Foderblandingerne justeres efter proteinindholdet i foderkomponenterne. Der tages foderanalyser, hvis der opstår problemer. Alle foderkomponenter afvejes i fuldfoderblander. Vejesystem kontrolleres regelmæssigt.

Der udarbejdes foderplaner for de forskellige dyregrupper. Foderplanerne laves i samarbejde med konsulent. Dette sikrer foderblandinger, der er afstemt efter dyrenes behov, og sikrer en fornuftig økonomi.

Der laves 1 dags foderkontrol.

Fosforindholdet, indhold af råprotein og dyrenes foderforbrug er sat til standard i ansøgningen. Dette resulterer i 14,9 kg P pr. dyreenhed i gyllen og 99,8 Kg N i gyllen”.

Vurdering

En sænkning af råprotein i foderet har stor effekt på emissionen af ammoniak hos malkekøer, fordi overskydende råprotein i foderet bliver udskilt som urinstof-N i urinen, hvor det virker som en umiddelbar kilde til dannelse og fordampning af ammoniak.

Ansøger har valgt ikke at anvende fodringstiltag til reduktion af ammoniakfordampningen fra staldanlæggene, men har i stedet valgt at opnå BAT emissionsgrænseværdien for ammoniak ved valg af staldsystem. Der vil derfor ikke blive stillet vilkår om reduktion af råprotein i kvægfodret.

Vi vurderer dog, at anvendelsen af analyser af grovfoderrationen er BAT, da det vil give mulighed for mere præcist at bestemme foderets indhold af råprotein og derved optimere muligheden for at foderets indhold af bl.a. råprotein ikke er højere end nødvendigt.

Ansøger har i ansøgningen oplyst, at der tages analyser af foder efter høst, og at foderblandingerne afpasses efter proteinindholdet i de enkelte komponenter. Der vil blive stillet vilkår om dette. Ligeledes har ansøger oplyst at han laver foderplaner og endagsfoderkontrol.

I henhold til Miljøstyrelsens notat om vejledende emissionsgrænseværdier for malkekvæg⁵ er følgende beskrevet om reduktion af fosfor i kvægfoder:

For så vidt angår optimering af fosforudnyttelsen ved fodring af malkekvæg, vil mange fodermidler i praksis have et fosforindhold, som overstiger koens fysiologiske behov uden brug af mineralsk fosfor. Energirige kornarter med lavt fiberindhold som hvede, majs og milokorn har et lavt fosforindhold pr. foderenhed, mens indholdet er højere i grovfodermidler og højest i proteinfodermidler som sojaskrå og især rapsskrå/kage samt solsikkekrå.

Hvedeklid og andre kornbiprodukter, som stammer fra kornskaldele, har også et højt fosforindhold. Fodermidlernes naturligt høje indhold af fosfor vil derfor i mange tilfælde begrænse muligheden for at optimere fosfortildelingen i praksis. Adgang til foderanalyser for fosfor kunne i praksis give mulighed for at planlægge tildelingen af fosfor mere præcist, men manglende viden om fordøjeligheden af foderets fosforindhold betyder, at der fortsat skal være en sikkerhedsmargin i fodringsnormerne og fodringsplanlægningen, som tager hensyn hertil. Miljøstyrelsen vurderer på denne baggrund, at der på nuværende tidspunkt ikke findes tilgængelige teknikker eller teknologier, der kan anvendes til at fastlægge emissionsgrænseværdier for fosforudledningen fra malkekvægsbesætninger.

Vilkår

Der vil blive stillet følgende vilkår:

- Der skal udarbejdes foderplan for malkekøerne
- Der skal laves mindst en foderanalyse pr. planår af grovfodret i hver plansilo, og af stikprøver fra ensilage i wrapballer og eventuelle markstakke, og prøven skal tages inden ensilagen fra en silo eller markstak tages i brug. Analyserne skal foretages af et akkrediteret laboratorium.
- Endagsfoderkontrol (EFK) skal foretages mindst to gange om året.
- Foderplaner, analyser, resultater fra endagsfoderkontrollen samt indlægs- og følgesedler fra indkøbt kraftfoder og råvarer skal opbevares på husdyrbruget i mindst tre år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

5.1.6 Udbringning af husdyrgødning

Se bilag 2, afsnit 5 om anvendelse af bedst tilgængelige teknik på udbringningsarealerne.

⁵ Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT). Husdyrbrug med konventionel produktion af malkekvæg (gyllebaserede staldsystemer) – omfattet af husdyrgodkendelseslovens §§ 11 og 12. Miljøministeriet, Miljøstyrelsen, maj 2011.

5.1.7 Management

Ansøger har oplyst følgende om management generelt. For management i forbindelse med fodring, ressourceforbrug samt udbringning af husdyrgødning, se de respektive afsnit herom i afsnit 5.

”Ejendommen er godkendt som uddannelsesplads for landbrugselever.

Medarbejderne instrueres omkring:

1. Dyrenes sundhed og velfærd. Der er sundhedsaftale m dyrlæge.
2. Foder og hygiejne
3. Medicinanvendelse
4. Affaldshåndtering
5. Anvendelse af rengøringsmidler
6. Betjening, vedligehold og kontrol af udstyr: drikkevand, foder, gylleanlæg. Eksempler: Daglig kontrol af ventilation og klima. Drikkevandsanlæg kontrolleres daglig og evt. utætheder reparerer hurtig. Regelmæssig kontrol af vejeceller på fodervognene.
7. Risici og Beredskabsplaner
8. Arbejdssikkerhed, APV
9. Sundhedsrisici
10. God produktionspraksis

Arbejdsplanlægning:

De faste opgaver inddelt i daglige-ugentlige-månedlige-årige opgaver.

Der drikkes fælles-kaffe hvor dagens opgaver diskuteres.

De ansatte aftaler med driftslederen, hvordan dagen, ugen osv. skal forløbe, så bedriften bliver passet bedst muligt. Reparationsarbejder noteres og følges op af driftsleder.

Rengøring og desinficering:

Malkestald og malkeanlæg: Malkestalden vaskes efter hver malkning, en gang om året vaskes den med højtryksrensere. Malkeanlægget vaskes efter hver malkning efter de gældende forskrifter (Arla gården).

Kalvehytter rengøres og vaskes efter kalvene har forladt hytterne.

Kvægstald- sengebåse: Der strøs kridt i sengebåsene 2 gange om ugen

Strøelse laves udendørs af snittet halm. Der købes spåner ind en gang i mellem.

Udenomsarealer:

Der holdes ryddeligt på ensilagepladser og veje

Vandbesparende foranstaltninger: Vand fra vask af malkeanlæg genbruges til vask af malkestald.”

Vurdering

I henhold til BREF dokumentet er det BAT, at træne og uddanne medarbejdere; registrere vand- og energiforbrug, foderforbrug, affaldsdannelse, samt anvendelsen af husdyrgødning og handelsgødning; udarbejde gødningsplaner; samt have en nødfremgangsmåde ved uheld.

Vi betragter det som BAT at registrere forbruget af vand, energi, foder, pesticider, handelsgødning mv. for at få et overblik over forbruget, og derved kunne sætte ind hvis det vurderes, at der er et overforbrug.

Ved at udarbejde gødningsplaner og gødningsregnskab, forsøges det at opnå den størst mulige udnyttelse af næringsstofferne i gødningen. Krav om udarbejdelse af gødningsregnskab er implementeret i dansk lovgivning.

Endvidere betragtes det som BAT at sikre, at ansatte har den nødvendige uddannelse, samt at der forefindes beredskabsplaner på husdyrbruget, der sikrer hensigtsmæssig adfærd ved uforudsete hændelser.

Der vil blive stillet vilkår for en række af ovenstående forhold, se de respektive afsnit.

5.1.8 Samlet vurdering

På baggrund af ovenstående vurderer Næstved Kommune, at ejendommen lever op til de lovgældende krav om BAT.

5.2 Ammoniaktab fra staldanlæg

I henhold til ansøgningen er den samlede emission fra anlæggene (stald og lager) 2.207 kg N /år. I forhold til nudriften svarer dette til en forøgelse på 524 kg N/år. I ansøgningssystemet er det beregnet, at det generelle krav om reduktion af ammoniak er overholdt ved en ammoniakemission på 2.695 kg N/år.

I henhold til ovenstående afsnit om BAT har vi vurderet, at den maksimale ammoniakemission fra stalde og lagre på ejendommen maksimalt må være 2.211 kg NH₃-N/år.

Vurdering

Den ansøgte udvidelse overholder både de generelle krav om reduktion af ammoniaktab fra stalde og lagre i henhold til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, samt det krav om anvendelse af BAT som fremgår af ovenstående afsnit.

Da ansøgningen er fremsendt i 2013 er det generelle krav om reduktion i ammoniakemissionen på 30 % i forhold til bedste staldsystem med normtal 2005/2006 for den del af udvidelsen, der finder sted i nye og renoverede stalde. Der er intet reduktionskrav for produktioner i eksisterende stalde, der ikke gennemgår renovering i forbindelse med udvidelsen.

5.3 Påvirkning af sårbar natur og sårbare arter

5.3.1 Naturområder beskyttet af § 7 i husdyrgodkendelsesloven

Efter ændringen af husdyrloven i april 2011, blev lovens § 7 ændret, således den ammoniakfølsomme natur blev opdelt i tre kategorier.

Kategori 1-natur

Denne kategori omfatter de ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper, som indgår i udpegningsgrundlaget for området og er kortlagte af Naturstyrelsen i forbindelse med Natura 2000-planlægningen. Naturtyperne kan ses i bilag 2 i bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug.

For de Natura 2000-naturtyper, som ikke er kortlagt (primært søer), skal kommunen vurdere den eventuelle påvirkning. Ud over søer drejer det sig om Klinter eller klipper ved kysten (1230), Forstrand og begyndende klitdannelse (2110), Hvide klitter og vandremiler (2120), Kystklitter med

havtorn (2160), Kystklitter med gråris (2170), Indlandsklipper af kalkfattige bjergarter (8220) og Indlandsklipper af kalkfattige bjergarter med pionerplantensamfund (8230).

Kategori 1-natur omfatter ligeledes § 3-heder og -overdrev indenfor Natura 2000-områder, som ikke er nævnt ovenfor.

Det skal bemærkes, at ikke alle naturområder, særligt søer, kan findes i ansøgningssystemet eller kan findes i et offentligt tilgængeligt lag på Danmarks Miljøportal (www.arealinformation.dk), idet det først kræver en konkret besigtigelse for at bestemme søernes naturtype.

For kategori 1-natur gælder at den totale ammoniaktilførsel på naturområdet ikke må overskride følgende beskyttelsesniveau:

- 0,2 kg N/ha ved mere end 2 husdyrbrug (mere end 1 ejendom udover ansøger)
- 0,4 kg N/ha ved 2 husdyrbrug (ansøger samt 1 ejendom)
- 0,7 kg N/ha ved 1 husdyrbrug (ansøger)

Antallet af husdyrbrug ud over det ansøgte opgøres på følgende måde (kumulationsmodel):

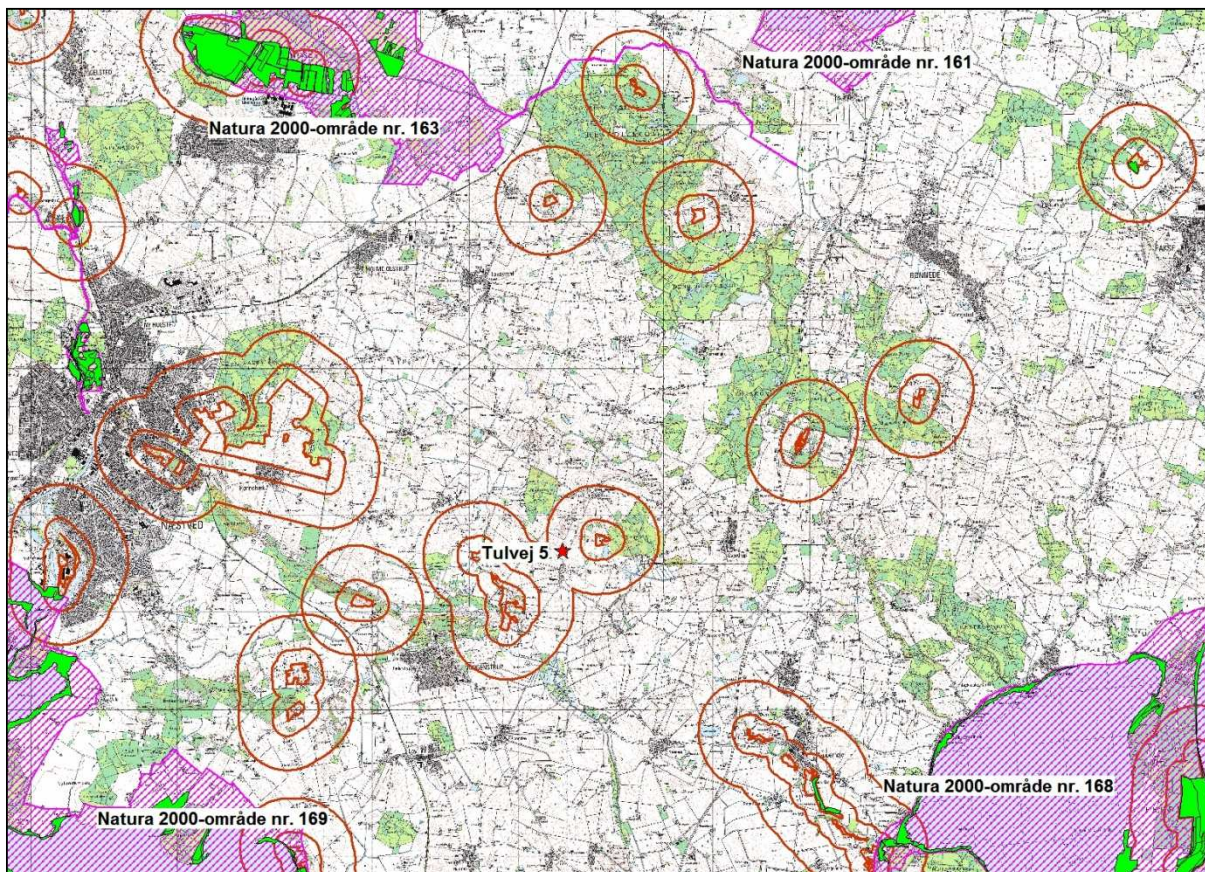
- antal husdyrbrug over 15 DE indenfor 200 meter +
- antal husdyrbrug over 45 DE indenfor 200-300 meter +
- antal husdyrbrug over 75 DE indenfor 300-500 meter +
- antal husdyrbrug over 150 DE indenfor 500-1000 meter +
- antal husdyrbrug over 500 DE, som påvirker med over 0,3 kg N/ha udover de 1000 meter.

Nærmeste kategori 1-natur i Næstved kommune er beliggende i Natura 2000-område nr. 163, "Suså, Tystrup-Bavelse Sø, Slagmosen, Holmegårds Mose og Porsemose. Det er terrestriske habitatnaturtyper Avneknippemoser (typekode 7210) og skovhabitatnaturtype "Skovbevokset tørvemose" i Holmegårds Mose - ca. 8-9 km nordvest for anlægget (se Kort 1).

I omtrent samme afstande findes kategori 1-natur (strandenge, overdrev og rigkær) i Natura 2000-område nr. 168 (Havet og kysten mellem Præstø Fjord og Grønsund) og nr. 169 (Havet og kysten mellem Karrebæk Fjord og Knudshoved Odde).

Den samlede emission af kvælstof (N) fra ammoniak er i ansøgningssystemet beregnet til 2.207 Kg NH₃-N/år. Dette betyder, at den totale ammoniakdeposition fra anlægget på nærmeste kategori 1-natur er 0,0 kg N/ha/år.

Udpegningsgrundlaget for arter og naturtyper for Natura 2000-område nr. 163 er gengivet i Bilag 1.3, og områderne er beskrevet i basisanalyser /22/ og Natura 2000-planerne /21 & 22/.

Kort 1. Beliggenhed af Natura 2000-område nr. 163, "Suså, Tystrup-Bavelse Sø, Slagmosen, Holmegårds Mose og Porsmose" samt Natura 2000-områderne 161, 168 og 169 i forhold til anlægget på Tulvej 5. Desuden er vist kategori 2-naturområder (orange). Natura 2000-området er vist med lilla, kortlagt habitatnatur er vist med lysegrøn.

Kategori 2-natur

Kategori 2-natur omfatter højmoser, lobeliesøer samt heder større end 10 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, og overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, som er beliggende udenfor Natura 2000-områder.

For denne kategori gælder, at den totale ammoniaktilførsel på naturområdet ikke må overskride 1,0 kg N/ha/år

Nærmeste forekommende kategori 2-naturområder er overdrev v. Mogenstrup Ås ca. 1,3 km sydvest for anlægget på Tulvej.

I følge den officielle udpegning af § 7-naturområder skulle der ligge kategori 2-naturområde ca. 800 meter nordøst for anlægget. Imidlertid viser kommunes § 3-besigtigelse at dette naturområde (et overdrev) ikke opfylder kriterierne til at være § 7.

Den totale ammoniakdeposition fra anlægget på Tulvej 5 på alle kategori 2-naturområder er i samtlige tilfælde 0,0 kg N/ha/år.

Kategori 3-natur

For kategori 3-natur gælder, at kommunen konkret skal vurdere følgende beskyttede, ammoniakfølsomme naturtyper uden for Natura 2000-områder, som ikke er omfattet af kategori 1

og 2: Heder, moser og overdrev, som er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3, samt ammoniakfølsomme skove.

Skov defineres som arealer, der er større end ½ ha og mere end 20 meter brede, og som er bevokset med træer, der danner eller inden for et rimeligt tidsrum vil danne en sluttet skov af højstammede træer, jf. skovlovens definition af skov.

En skov betegnes som ammoniakfølsom, når:

- 1) der har været skov på arealet i lang tid (i størrelsesorden mere end ca. 200 år), så der er tale om gammel "skovjordbund",
- 2) skoven er groet frem af sig selv på et naturareal, fx tidligere hede, mose eller overdrev, så jordbunden ikke har været dyrket mark inden for en periode svarende til perioden for gammel "skovjordbund", eller
- 3) der i skoven er forekomst af naturskovindikerende eller gammelskovs arter, som er medtaget på listen over arter, der er brugt ved prioritering af naturmæssigt særligt værdifulde skove omfattet af skovlovens § 25.

Naturtypernes tålegrænse overfor kvælstof fremgår af tabel 13.

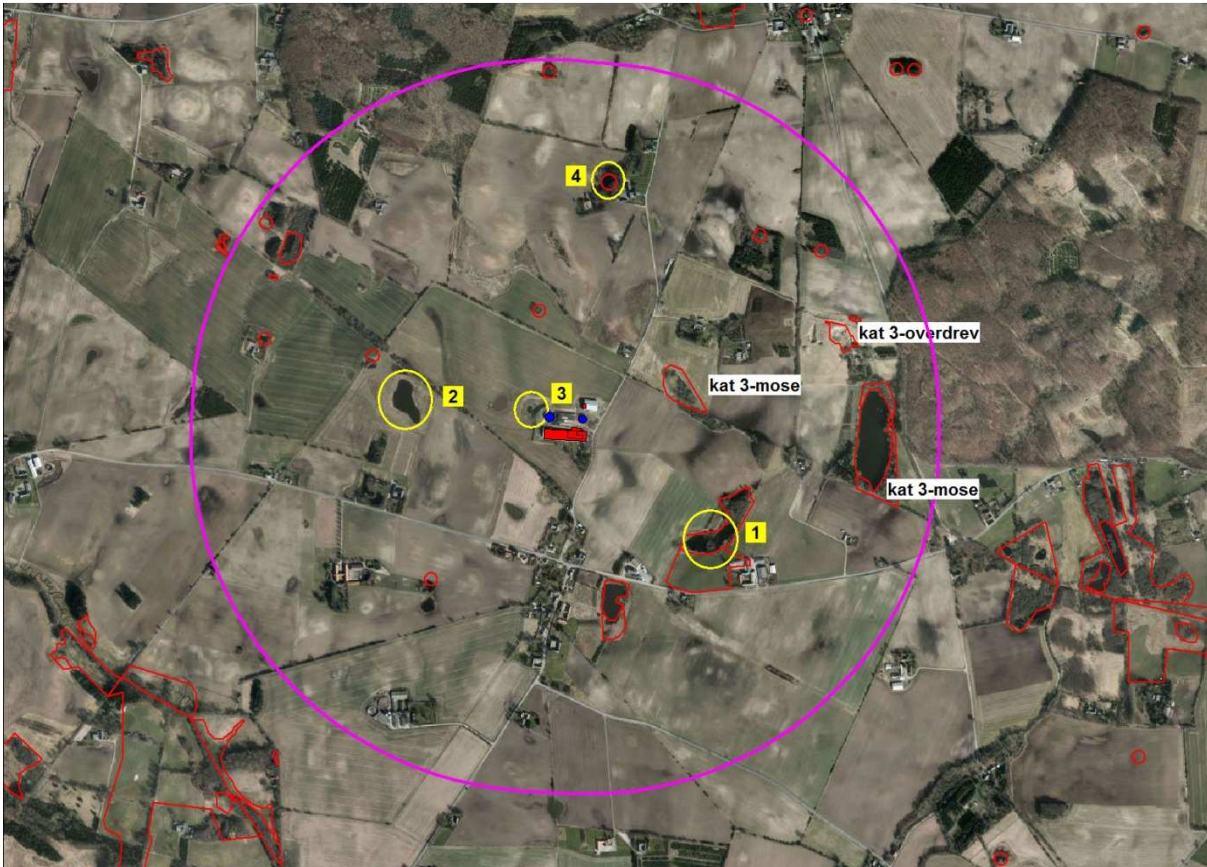
Tabel 13. Naturtypernes tålegrænse for kvælstof. Kilde "Ammoniakmanualens" bilag 3.

Naturtype	Tålegrænse, kg N/ha/år
Overdrev	10-25 (sure overdrev 10-20; kalkholdige overdrev 15-25)
Klit	10-25 (klit 10-20; fugtige klitlavninger 10-25)
Hede	10-25 (tør hede 10-20; våd hede 15-25)
Fersk eng	15-25
Strandeng	30-40
Mose og kær	5-25 (højmoser 5-10; hængesæk og tørvelavninger 10-15; fattigkær og hedemoser 10-20; kalkrige moser, væld og rigkær 15-25)

Indenfor 1000 m omkring anlægget på Tulvej 5 findes en tre kategori 3-naturområder (§ 3-moser og overdrev, Kort 2). Afstanden fra anlægget til nærmeste mose nordøst for anlægget er knap 250 meter.

Nærmeste skove, som vurderes at være ammoniakfølsom ud fra, at der har været skov på arealet i lang tid, er Størlinge Skov og Brandelev Holme henholdsvis ca. 1 km øst og nord for anlægget.

Da projektet blot indebærer en årlig meremission på godt 524 kg N/ha, vil der med de nævnte afstande ikke kunne forekomme en merbelastning, der overstiger 1 kg kg N/ha år. Der er derfor ikke foretaget nogen besigtigelse af disse kategori 3-naturområder i forhold til mulig påvirkning af anlægget.

Kort 2. Beskyttede naturtyper (vist med rødt) indenfor 1000 m fra anlægget på Tulvej 5. Kategori 3-naturområder findes øst for anlægget. Besigtigede potentielle levesteder for Bilag IV-padder er vist med gul cirkel og tilhørende lokalitetsnummer.

Vurdering

Kategori 1- og 2-natur

Totalbelastningen på nærmeste kategori 1-natur og nærmeste kategori 2-natur udgør årligt 0,0 N/ha - grundet afstanden mellem anlægget på Tulvej 5 og naturområderne. Den maksimale totalbelastning af kategori 1-naturområder og kategori 2-naturområder er henholdsvis 0,7 kg og 1,0 N/ha/år. Projektet vurderes derfor ikke at have nogen påvirkning af kategori 1- og kategori 2-natur.

Kategori 3-natur

Da projektet har en meremission på 524 kg N/ha/år er merbelastning på nærmeste kategori 3-natur (moser, overdrev og kvælstoffølsomme skove) udregnet til at være mindre end 0,5 kg N/ha/år

Samlet vurdering

Ud fra disse forhold og på baggrund af besigtigelserne, er det kommunens samlede vurdering, at naturområder omfattet af lovens § 7 ikke påvirkes væsentligt af projektet på Tulvej 5, og at ansøgningen overholder de generelle beskyttelseskrav. Der stilles derfor ikke vilkår i forhold til driften.

5.3.2 Natura 2000-områder

EU har en overordnet målsætning om at stoppe forringelser af biodiversiteten senest i 2010. Ét af de vigtigste midler til at opfylde denne målsætning er de såkaldte Natura 2000-direktiver (Habitat- og Fuglebeskyttelsesdirektiv).

Natura 2000-områder udgøres af habitat- og fuglebeskyttelsesområder, som til sammen danner et økologisk netværk af beskyttede naturområder gennem hele EU. I Danmark kaldes områderne også for internationale naturbeskyttelsesområder, og her indgår også ramsar-områderne. Der er 254 habitat-, 113 fuglebeskyttelses- og 27 ramsar-områder i Danmark.

Før der træffes afgørelse om tilladelse eller godkendelse efter husdyrbrugsloven, skal der foretages en vurdering af, om projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, jf. habitatbekendtgørelsens § 7 stk. 1. Princippet i beskyttelsen er, at der ikke i disse områder må foretages noget, som skader de naturværdier (naturtyper og arter), som ligger til grund for deres udpegning.

Hvis projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der, jf. habitatbekendtgørelsens § 7 stk. 2, foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Den fælles målsætning for de udpegede områder er, at de naturtyper og arter, som et område er udpeget for at beskytte, skal have en gunstig bevaringsstatus.

Nærmeste Natura 2000-område i forhold til stald og lager på Tulvej 5 er område nr. 163, Suså, Tystrup-Bavelse Sø, Slagmosen, Holmegårds Mose og Porsmose. Natura 2000-området, der er beliggende 8 km nord for anlægget på Tulvej 5, udgøres af 3 habitatområde og 2 fuglebeskyttelsesområde (Tabel 14). Udpegningsgrundlaget fremgår af Bilag 1.3 og de beskyttelsesområdet er nøjere beskrevet i Basisanalysen /22/ og Natura 2000-planerne /20, 21/.

Tabel 14. Nærmeste internationale naturbeskyttelsesområder i Næstved Kommune.

Natura 2000-område	163, Suså, Tystrup-Bavelse Sø, Slagmosen, Holmegårds Mose og Porsmose
• Habitatområder	H194, Suså med Tystrup Bavelse Sø og Slagmosen H146, Rådmandshaven H145, Holmegårds Mose
• Fuglebeskyttelsesområder	F93, Tystrup Bavelse Sø F91, Holmegårds Mose, Gammellun6, Tuerne og Porsmose

I omtrent samme afstande (8-10 km) findes Natura 2000-områderne nr. 161 (Søer ved Bregentved og Gisselfeld), nr. 168 (Havet og kysten mellem Præstø Fjord og Grønsund) og nr. 169 (Havet og kysten mellem Karrebæk Fjord og Knudshoved Odde).

Vurdering

Fra anlægget på Tulvej 5 er der som nævnt en årlig totalemission på godt 2.207 kg N samt en meremission på 534 kg N/ha/år.

Afstanden til kvælstoffølsomme habitatnaturtyper på udpegningsgrundlaget for habitatområderne i Natura 2000-områderne er så stor, at total- og merbelastningen på udpegningsnaturtyperne og levestederne for udpegningsarter udgør 0,0 kg N/ha/år.

Da projektet ikke indebærer nogen merbelastning, vurderes naturtyper og arter ikke at påvirkes væsentligt.

Samlet vurderes det, at bevaringsstatus for arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områderne nr. 161, 163, 168 og 169 ikke vil blive negativt påvirket, og dermed at det ansøgte projekt, hverken alene eller sammen med andre planer og projekter i området, vil påvirke habitatområdet væsentligt.

Samtidigt vurderes det, at det udvidede dyrehold på Tulvej 5 beliggende udenfor Natura 2000-området ikke kræver, at der i forhold til påvirkninger fra anlægget udarbejdes en egentlig konsekvensvurdering jfr. § 7 i Habitatdirektivbekendtgørelsen. Begrundelsen for denne vurdering er, at hverken naturtyper eller arter vurderes at ville blive påvirket.

5.3.3 Bilag IV-arter og andre beskyttede eller fredede arter

I Danmark findes der 76 dyre- og plantearter, der er omfattet af EF-Habitatdirektivets bilag IV (kaldet bilag IV-arter) som særlig strengt beskyttet i det naturlige udbredelsesområde ifølge direktivets artikel 12. I Næstved Kommune findes sikkert, med stor sandsynlighed eller er tidligere fundet ca. 25 dyre- og plantearter, som er omfattet af bilag IV.

Beskyttelsen indebærer bl.a. forbud mod beskadigelse eller ødelæggelse af arternes levesteder og yngle- og/eller rasteområder.

Udover beskyttelseskrævende Bilag IV-arter skal ansøgningen vurderes i forhold til rødlistede og fredede arter. Af sårbare og beskyttelseskrævende arter findes i området med stor sandsynlighed bilag IV-arterne Springfrø, Stor Vandsalamander og Spidssnudet Frø.

Endvidere findes med stor sandsynlighed en række flagermus-arter i området. De almindeligste og mest sandsynlige arter i Næstved Kommune er vandflagermus, brunflagermus, langøret flagermus, sydflagermus og dværgflagermus.

Springfrø er udbredt på Sydsjælland og specielt i områder nær løvskov. I skovrige områder med mange vandhuller eller oversvømmelser kan den optræde endog meget talrigt. Springfrø opholder sig i skov og beplantninger uden for yngletiden.

Stor Vandsalamander er almindelig i det sydøstlige Danmark i vandhuller og formodes at findes i op mod halvdelen af vandhullerne i kommunen. Især i vandhuller med bedst vandkvalitet og uden fisk vil sandsynligheden være størst. Arten opholder sig efter yngleperioden forsat lige omkring vandhullet eller 2-300 meter derfra.

Spidssnudet Frø er knyttet til oversvømmede enge og moser, hvor den om foråret lægger æg. De voksne dyr bruger ligeledes disse naturområder til at raste i.

Ved godkendelse af projekter skal kommunen vurdere, om projektet beskadiger eller ødelægger yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for Bilag IV-arterne. Projektet kan kun godkendes, hvis der ikke sker beskadigelse eller ødelæggelse herunder gradvis forringelse af yngle- eller rasteområder jf. Habitatbekendtgørelsens § 11 og Naturbeskyttelseslovens § 29a.

Indenfor en buffer af 1000 meter fra anlægget findes ca. 10 markvandhuller og en række moser, enge og et enkelt overdrev (se Kort 2), der er eller kan udgøre levested for Bilag IV-padder.

Der er i november foretaget besigtigelse af 4 af disse vandhuller og resultatet heraf kan ses i Tabel 15. Endvidere er den udregnede merdeposition angivet for de enkelte vandhuller.

Vandhullerne er gennemgående med stor naturværdi og udgør alle et potentielt levested for flere arter af Bilag IV-arter.

Tabel 15. Registrering af potentielle levesteder for Bilag IV-padder i vandhuller. (Ra = Spidssnudet Frø, Rd = Springfrø, Tc = Stor Vandsalamander).

Lokalitet	Merdeposition	Naturtype	Potentielt for Bilag IV-arter	Bemærkning	Naturværdi
1	0,0	søl	Spidssnudet frø, Springfrø	tagrørsomkranset større sø	stor
2	0,1	vandhul	Spidssnudet frø, Springfrø	andehold, stort potentiale	moderat
3	1,1	vandhul	Spidssnudet frø, Springfrø og Stor Vandsalamander	lavvandet vandhul	meget stor
4	0,0	vandhul	Spidssnudet frø, Springfrø og Stor Vandsalamander		stor

Vurdering

Projektet kan kun godkendes, hvis der ikke sker beskadigelse eller ødelæggelse herunder gradvis forringelse af yngle- eller rasteområder jf. Habitat-bekendtgørelsens § 11 og Naturbeskyttelseslovens § 29a.

I dette tilfælde er der en væsentlig merbelastning på 1,1 kg N/ha/år af det nærmeste naturområde (vandhul nr. 3), som ligger ganske tæt på anlægget. Totaldepositionen på vandhullet er 10,1 kg N/ha/år.

Natur – og miljøklagenævnet vurderer, at det er afgørende for, om merdepositionen vil føre til tilstandsændringer i nærliggende levesteder, er, om det ansøgte vil indebære en merdeposition på 1 kg N/ha/år eller mindre. For dette vandhul vurderer kommunen, at det er nødvendigt at imødegå tilgroning i bredzonen af vandhullet, som er en muligkonsekvens af den forøgede kvælstofbelastning. Kommunen sætter derfor vilkår om, at bredzonen skal holdes lysåben.

Det er Næstved kommunes samlede vurdering, at projektet, med det indsatte vilkår, ikke vil påvirke raste- eller ynglelokaliteter for Bilag IV-padder, idet der ikke kan forventes en ændring af levesteder nær anlægget.

Hvad angår forekomsten af Flagermus i området, vurderer Næstved kommune, at de bygningsmæssige ændringer, der er forbundet med projektet, ikke vil påvirke raste- eller yngleområder for flagermus.

Vilkår

Der stilles vilkår om, at

- Vandhul nr. 3 skal holdes lysåbent ved årlig slåning af bredvegetationen eller gerne ved afgræsning. Opvækst af vedplanter omkring vandhullet skal ryddes hvert 5. år.

5.4 Lugt

Afstanden fra staldanlæg og til nærmest bolig/boligområder er i ansøgningen angivet til følgende:

Tabel 16. Lugtgenæafstande beregnet i ansøgningen.

Områdetype	Model	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Geneafstand, nudrift	Vægtet gennemsnitsafstand	Genekriterie overholdt?
Byzone	FMK	264 m	264 m	226	-	Ja
Samlet bebyggelse	Ny	178 m	160 m	145	188	Ja
Enkelt bolig	Ny	83	-	-	-	Ja

Geneafstanden tager udgangspunkt i afstanden fra centrum af et staldanlæg til en nabo/områdegrænse, hvor genekriteriet skal overholdes. Da der er flere lugtkilder (flere stalde) beregnes en vægtet gennemsnitsafstand, som tager hensyn til, at der er flere stalde med forskellige emissioner. Den vægtede gennemsnitsafstand kan ikke angives på et kort, men er en beregnet afstand, som skal være større end den beregnede korrigeret/ukorrigeret geneafstand, for at lugtgenekriteriet er overholdt.

Under nabohøringen modtog vi henvendelse fra to naboer, som var bekymret for lugtgener.

Vurdering

Lugtgenekriteriet til nærmeste område udlagt med byzone, Mogenstrup, er overholdt. Geneafstanden er i henhold til tabel 16 på 264 m, og afstanden til Mogenstrup er ca. 3 km.

Vi kan konstatere, at Tulvej 3 udgør nærmeste enkelt bolig uden landbrugspligt. Samme ejendom udløser nærmeste samlede bebyggelse til Tulvej 5. Afstanden fra ejendommens lugtcentrum til Tulvej 3 er afrundet 160 m. Den vægtede gennemsnitsafstand fra produktionen på Tulvej 5 til beboelsen på Tulvej 3 er ifølge ansøgningssystemet 188 m. Idet den korrigerede geneafstand er mindre end den vægtede gennemsnitsafstand, er kravene til lugt overholdt for så vidt angår samlet bebyggelse. Tilsvarende er gældende for lugtkravene til enkelt bolig, idet den ukorrigerede geneafstand er mindre end den aktuelle afstand mellem Tulvej 3 og 5.

Der forefindes ikke større husdyrbrug (> 75 DE) i området, og der er derfor ikke tale om, at der kan opstå en kumulativ effekt.

Ansøgningssystemets beregninger viser således, at husdyrgodkendelseslovens lugtgenekrav er overholdt.

På baggrund af lugtberegningen vurderer vi, at det er muligt for bedriften, at foretage udvidelsen uden, at det giver væsentlig lugt for naboer.

Det kræver naturligvis en indsats at sikre en god hygiejne, som forhindre både lugt og fluer, og vi har derfor stillet vilkår til dette. Ligeledes er det en forudsætning for lugtberegningen, at dyrene opstaldes som angivet i godkendelsen.

Vilkår

Der vil blive stillet vilkår om at,

- Såfremt Næstved Kommune skønner, at lugt fra bedriften giver anledning til væsentlige lugtgener, skal ejendommen for egen regning lade foretage undersøgelse af forskellige lugtkilder og i værksætte foranstaltninger, således at lugtgenerne formindskes. Foranstaltningerne skal aftales med Næstved Kommune.
- Hele ejendommen og dens omgivelser skal renholdes således at ejendommen ikke giver anledning til lugtgener, som efter Næstved Kommunes vurdering er til væsentlig gene for omgivelserne. Der skal således til stadighed opretholdes en god staldhygiejne, herunder tørhed af båsenes og foderarealernes bund, renholdelse for at hindre støv- og smudsbelægninger i stalden samt renholdelse af fodringssystem m.v.
- Fordelingen af dyr og dyretyper i staldanlæggene skal stemme overens med oplysningerne i ansøgningen.

5.5 Transport

I ansøgningen er det beskrevet, at der før udvidelsen årligt var ca. 500 transporter og efter udvidelsen vil der årligt være ca. 530 transporter med lastbil. Hertil kommer i ansøgt drift ca. 600 transporter med traktor/gyllevogn, hvor den i nudrift var 658 transporter med traktor/gyllevogn. Se tabel 17.

Tabel 17. Transporter på ejendommen før og efter udvidelsen.

Transporter	Før udvidelse (Antal)	Efter udvidelse (Antal)	Bemærkning
Ind-/udlevering af dyr	12	12	Lastbil
Døde dyr	20	20	Lastbil
Brændstof	9	9	12.000 l, Tankvogn
Husdyrgødning, lastbil	43	68	Aftalearealer
Husdyrgødning, traktor	10	14	Aftalearealer
Husdyrgødning, udbringning	234	185	Traktor/gyllevogn til ejede og forpagtede arealer
Husdyrgødning, dybstrøelse	14	20	Traktor - Egne arealer
Mælk	365	365	Lastbil
Ensilage	400	400	Traktor (3 læs pr. ha pr. år)
Sækkevarer	36	40	Lastbil
Affald	12	12	Lastbil
Transporter, lastbil i alt	497	526	

Transporter, traktor i alt	658	605	
----------------------------	-----	-----	--

Der afsættes ca. 2.650 t gylle til aftalearealer, hvortil transportruterne er som følger:

Transport til Vordingborg Landevej 2:

Tulvej – Ll. Tvedevej – Bøgesøvej – Præstø Landevej – Lovvej – Landevejen – Vordingborg Landevej, i alt 11 km, lastbil 43 læs.

Transport til Hovkrog 1:

Tulvej-Størtingevej- Atterbakkevej – Dystedvej – Gl. Skolevej – Hovkrog, i alt 4,4 km, lastbil 25 læs.

Transport til Ll. Tvedevej 15:

Tulvej -Ll. Tvedevej, i alt 2 km, 14 læs med traktor og gyllevogn.

Transportruter fremgår af bilag 1.2.

Transporterne forventes at foregå indenfor normal arbejdstid. Markarbejde og transport af afgrøder i høst kan også foregå aften eller weekend. Markarbejde udføres af maskinstation.

Personalets transport og transport i forbindelse med markarbejdet er ikke medregnet i antallet af transporter. Antallet af disse transporter forventes at være uændret.

Der er 2 private indkørsler til ejendommen fra Tulvej.

Vurdering

Kørslerne til og fra ejendommen stiger fra ca. 500 til ca. 530 transporter, dvs. antallet af transporter øges med 30 stk. Det er oplyst, at transporterne primært foregår via små landeveje i området samt ad Præstø Landevej og Vordingborg Landevej.

Egne og forpagtede udbringningsarealer ligger relativt tæt på ejendommen. Aftalearealerne ligger indenfor 7 km fra anlægget, og transportruten udgør op til 11 km fra ejendommen. Det er dog i ansøgningen oplyst, at transport til aftalearealer tilhørende Vordingborg Landevej 2 samt Hovkrog 1 foregår i lastbiler. Den relativt korte afstand til transport af husdyrgødning til Ll. Tvedevej 15 foregår med traktor/gyllevogn.

Vilkår relateret til til- og frakørsel (trafik på egen grund) stilles i afsnittet vedrørende støj i godkendelsen.

Kørsel på ejendommen i forbindelse med den årlige høst og drift af markerne foregår indenfor en afgrænset periode, og er en del af det sæsonbetonede arbejde, som må accepteres ved en landbrugsbedrift.

Det vurderes på den baggrund, at der ikke vil være væsentlige gener i forbindelse med transport, der kan reguleres i denne miljøgodkendelse. Derfor stilles der ikke skærpede vilkår til transporter til og fra ejendommen.

5.6 Støj

Støjklender oplyst i ansøgning fremgår af tabel 18.

Tabel 18. Beskrivelse af støjkloder på ejendommen.

Type	Placering	Driftstid	Tiltag til begrænsning af støj
Ventilationsanlæg		Hele døgnet	Naturlig ventilation – ingen støj
Stalde og dyr	Daglig pasning af dyrene foregår i tidsrummet kl. 03.00 – 18.00, og vil kunne foranledige støj.		
Foderanlæg	Foderlade og plansiloer		
Kørsel med maskiner	På hele ejendommen og på alle arealer	I højsæsonerne – hele døgnet.	Der køres ikke unødigt udenfor normal arbejdstid i nærheden af omkringboende*
Malkeanlæg	I kostald	Kl. 03-7.30 og kl. 14-18	

Ansøger oplyser at:

”Foder blandes dagligt, ca. 1,5 timer pr dag. Foder blandes i dagtimerne.

Malkestald: Støj fra vakuumpumpe og kølekompressor. Malkning foregår morgen (Kl. 3 – 7.30 og aften kl. 14.00- 18.00). Der malkes ca. 3 timer. Malkningen forlænges med ca. 30 minutter pr. gang i forhold til i nudrift.

Mælken bliver hentet ved kostaldens østgavl, i tidsrummet mellem kl. 21-22.

Færdsel med traktor, redskaber, lastbiler, Gyllekørsel og omrøring.

Indblæsning af løst foder i siloer.

Finsnitning, transport og indlægning af ensilage.

Markarbejdet foretages hovedsagelig af maskinstation. I højsæsonerne for gyllekørsel og ensilering køres der også uden for normal arbejdstid

Der er ingen specielle tiltag til støjreduktion på ejendommen.”

Vurdering

Ved vurdering af støj fra ejendommen, vurderes der på støj fra faste tekniske installationer som f.eks. foderblander, pumper, kompressor m.v., og der vurderes på den interne og eksterne transport. Støj i forbindelse med markdriften er ikke omfattet, men der skal naturligvis så vidt muligt vises hensyn ved kørsel forbi naboejendomme og tomgangskørsel skal undgås. Blanding af foder er noget der kan støje en del, og her skal opmærksomheden henledes på, at foderblanderen skal kunne overholde ovennævnte støjgrænser. Tilsvarende gælder ved indblæsning af foder i fodersiloer.

Afhentning af mælk foregår fra den østvendte gavl på den eksisterende kostald. Herfra er der ca. 190 m til nærmeste nabobeboelse, Tulvej 3. Støjbelastningen fra lastbilen vil være kortvarig, men forekomme dagligt.

For at mindske eventuelle støjgener stilles der vilkår om, at transport til og fra ejendommen så vidt muligt skal foretages på hverdage mandag til fredag fra kl. 7.00 – 18.00.

I Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 om ”ekstern støj fra virksomheder” anføres ingen grænseværdier for støjbelastningen fra virksomheder ved boliger i det åbne land. Dog anføres, at man som udgangspunkt ved fastsættelse af støjgrænser ved nærmest liggende boliger bør anvende de grænseværdier, der gælder for områder med blandet bolig- og erhvervsbebyggelse. Disse værdier er anvendt i godkendelsen.

Der stilles i godkendelsen vilkår om, at en beregning / måling af støjniveauet i omgivelserne kan kræves, såfremt tilsynsmyndigheden Næstved Kommune finder, at eventuelle klager er velbegrundede.

Vilkår:

Der vil blive stillet vilkår om at,

- Husdyrbrugets samlede støjbidrag til omgivelserne må ikke overstige følgende værdier, målt ved nabobeboelser, indtil 15 meter fra beboelsen ved beboelsens udendørs opholdsarealer:

Periode	Referencetidsrum	Værdi dB (A)
Mandag – fredag kl. 7-18	8 timer	55
Lørdag kl. 7-14	7 timer	55
Lørdag kl. 14-18	4 timer	45
Søn- og helligdag kl. 7-18	8 timer	45
Alle dage kl. 18-22	1 time	45
Alle dage kl. 22-7	½ time	40

Støjbidraget måles som det ækvivalente, konstante og korrigerede støjniveau i dB(A). Spidsværdierne af støjniveauet må om natten kl. 22-07 ikke overstige 55 dB(A). Støjgrænseværdierne omfatter kun støj fra faste tekniske installationer.

- Hvis vi vurderer, at der er behov for det, f.eks. ved begrundede klager over støj, skal virksomheden for egen regning dokumentere, at støjgrænserne er overholdt. Dokumentation skal være i form af en akkrediteret/certificeret støjmåling eller beregning, som overholder Miljøstyrelsens vejledninger på området og udføres som efter retningslinjerne: – Miljømåling, ekstern støj. En sådan dokumentation kan højst kræves 1 gang årligt. Eventuelle måle- eller beregningspunkter skal inden udførelsen aftales med tilsynsmyndigheden.
- Transport til og fra ejendommen skal så vidt muligt foretages på hverdage mandag til fredag fra kl. 7.00 - 18.00.
- Der må ikke forekomme unødigt tomgangskørsel på ejendommen.

5.7 Støv

Ansøger oplyser, at der i forbindelse med transport på grusvej og pladser kan forekomme støv. Støvgener kan også forekomme i forbindelse med fremstilling af foder, samt aflægning af foder. Der er ingen specielle genebegrænsende foranstaltninger på ejendommen.

Vurdering

Vi vurderer, at der kan forekomme støvgener ved fremstilling og blanding af foder, indblæsning af foder i silo, samt ved transporter til og fra ejendommen. Vi vurderer dog, at risikoen for støvgener ved nabobeboelser er begrænset og ikke i væsentlig omfang forøget i forhold til nuværende drift.

Vilkår:

Der vil blive stillet vilkår om at,

- Driften af ejendommen må ikke medføre væsentlige støvgener uden for ejendommens eget areal.

5.8 Lys

Af ansøgningen fremgår følgende:

”Belysningen i kostalden styres af timer. Der er sensorstyret orienteringslys om natten.

Om vinteren slukkes lyset i stalden ved 22-tiden. Om sommeren tidligere.

Der bliver malket i tidsrummene 03.00 – 7.30 om morgenen og 14 – 18 om eftermiddagen.

Der kommer lys fra kippen samt fra staldens sider. Der er ingen lyskilder, skygger eller reflekser fra anlægget, der kan genere naboer.

Udendørs belysning ved stald og lade er i mørkeperioder ikke tændt. Lyset tændes kun ved særlige lejligheder f.eks. til nytår, for at undgå at køerne bliver bange.”

Vurdering

Vi vurderer, at lys i staldene vil kunne virke generende for naboer og omkringboende, idet staldanlægget er stort og lyser op i landskabet i mørke. Dog er der nogen beplantning mod nabo mod syd, der vil kunne reducere lysgenerne.

Lys kan også være til gene for trafikken, f.eks. ved anvendelse af spotlys, der peger ud mod vejbanen. Af situationsplanen ses det, at der er flere udendørs lyskilder på den østlige side af ejendommens staldbygninger. Denne side vender ud mod Tulvej, hvor vegetation dog udgør nogen afskærmning.

Der er under afsnittet om BAT også stillet nogle vilkår om lys.

Vilkår:

Der vil blive stillet vilkår om at,

- Husdyrbruget må ikke medføre lysgener uden for ejendommens areal, der efter vores vurdering er væsentlige. Hvis der opstår væsentlige lysgener, skal der foretages tiltag til nedbringelse af genen.

5.9 Kemikalier

Følgende er oplyst om opbevaring af kemikalier på ejendommen:

Olie- og dieseltanke:

Der opbevares dieselolie i en 2.000 liter tank som står oven på jorden Tanken er placeret i lade/maskinhus (nr. 10 på beredskabsplan). Både dieseltank og traktor er placeret på betongulv under tankning

Der opbevares mindre mængde olie til traktor og maskiner

Spildolie bortskaffes af reparatør, når de laver service.

Kemikalier:

Der opbevares pesticider til brug på ejendommens arealer i 4 fryserne oppe i maskinhuset (nr. 13 på beredskabsplan). Fryserne er placeret på betongulv uden afløb. Marksprøjtning udføres af maskinstation. Pesticiddunke skylles og afleveres på kommunal genbrugsstation.

Der bruges og opbevares veterinær medicin. Der bruges hypredcid samt hypredclor til malkeanlægget samt mælketanken. Der bruges ca. 660 liter af hvert produkt årligt.

Vurdering

Ifølge BBR er der på ejendommen en nedgravet/underjordisk tank på under 6.000 l. Tanken er fra 1985. Tanken er underlagt reglerne i olietankbekendtgørelsen⁶.

Pesticiderne og øvrige kemikalier skal opbevares miljømæssigt forsvarligt, dvs. at der ikke må kunne opstå risiko for forurening af jord og undergrund, hvis der spildes eller en dunk lækker.

Tankning af diesel skal ske fra en plads med fast og tæt bund eller på et underlag hvorfra der er afløb til olie/benzinudskillere. Derved kan evt. spild opsamles, og der forekommer ikke risiko for forurening af jord, overfladevand eller undergrund. Tankene skal opstilles med god afstand til tagnedløb, og placeres hvor der ikke er risiko for at de bliver påkørt.

Fyldning af marksprøjte og vask af sprøjteudstyr reguleres af bekendtgørelse nr. 1355 af 14.12.2012 om påfyldning og vask m.v. af sprøjter til udbringning af plantebeskyttelsesmidler. Her anføres det bl.a. at håndtering af sprøjtemidler (påfyldning og vask af udstyr) enten foregår på en støbt plads med afløb til lukket beholder, eller på arealet der skal sprøjtes. Såfremt en mark hvor der er blevet sprøjtet anvendes til påfyldning og vask, skal der inden for en vækstsæson benyttes et nyt område ved hver påfyldning og ved hver vask.

Tapsteder, som benyttes til påfyldning og vask af sprøjter, skal være forsynet med kontraventil og vandur eller lignende installation, der forhindrer overløb ved opfyldning af tanken. Der må ved påfyldning af sprøjter ikke være direkte kontakt mellem vandslange monteret på tapstedet og væsken i sprøjten.

Vilkår:

Der vil blive stillet vilkår om at,

- Tankning af diesel skal ske fra en plads med fast og tæt bund eller på et underlag hvorfra der er afløb til olie/benzinudskillere.
- Tank til opbevaring af dieselolie skal være placeret på fast og tæt bund, og med god afstand til afløb til dræn.
- Pesticider og øvrige kemikalier skal opbevares miljømæssigt forsvarligt, dvs. på et fast og tæt underlag, uden afløb i nærheden, og således at indholdet af den største beholder kan tilbageholdes og opsamles.

5.10 Affald

Ansøger har oplyst følgende vedr. affald på ejendommen:

Døde dyr

Døde eller aflivede dyr bliver afhentet af DAKA, som afhenter fra dag til dag. Inden afhentning bliver dyret lagt bag den lille gyllebeholder og overdækkes med plastikhat, så dyrene ikke ses fra vejen.

Fast affald

Der er en container til brandbart affald: Emballage mv.

Containeren tømmes 1 gang om mdr. af renovationsfirma. Der er mulighed for flere tømninger, hvis det er nødvendigt. På årsbasis afhentes ca. 6 tons brændbart affald, hovedsagelig plastik og

⁶ Bek. Nr. 1321 af 21.12.2011 om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines (olietankbekendtgørelsen) med senere ændringer.

nylonsække.

Lysstofrør, lavenergipærer, batterier afleveres på kommunal modtagestation

Olie og kemikalieaffald

Medicinrester og kanyler afleveres til dyrlægen. Tomme medicinflasker afleveres til dyrlæge.

Vurdering

Opbevaring af døde dyr reguleres efter bekendtgørelse om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr, nr. 558 af 01.06.2011.

Vilkår:

Der vil blive stillet vilkår om at,

- Affald skal jævnlige bortskaffes fra ejendommen, og farligt affald skal opbevares miljømæssigt forsvarligt.
- Beholdere med spildolie skal opstilles på en tæt opsamlingsbakke egnet til formålet, og som kan indeholde volumen af den største beholder.
- Hvis spildolie opbevares i en olietank, skal tanken sløjfes efter de samme sløjfningsterminer, som tanke omfattet af den til enhver tid gældende olietanksbekendtgørelsen (Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines). Tanken skal opstilles på et tæt underlag, og der skal være påmonteret skilt på tanken, hvor fabrikationsår fremgår.

5.11 Skadedyr

Af ansøgningen fremgår følgende vedr. bekæmpelse af fluer og skadedyr:

"Der holdes orden og ryddeligt.

Vegetation langs bygninger fjernes.

Huller/rørgennemføringer repareres.

Oplag af "diverse" sættes på paller.

Foderstakke placeres i god afstand fra naboer.

Beskrivelse af fluebekæmpelse:

Husdyrgødningen på anlægget håndteres som gylle og dybstrøelse

I hele sommerhalvåret bliver der drysset snyltehvepse ud i dybstrøelsen for at holde fluetallet nede. Der anvendes i noget omfang kemisk bekæmpelse. Der smøres fluemiddel på inventaret. I malkestald og opholdsrum bruges et fluemiddel på spray. Møddingspladsen tømmes hvert forår. Bliver flueproblemerne for store kan dybstrøelsen flyttes til markstak og overdækkes med plastik. Døde dyr placeres ved lille gyllebeholder. De overdækkes og afhentes fra dag til dag. Sengebåse rengøres daglig og strøs med kalk 2 gange pr uge. Gulve i kostald skrubes hver 1½. Time.

Beskrivelse af rottebekæmpelse

Der er aftale med Mortalin som varetager den generelle skadedyrsbekæmpelse, især rotter og mus. Mortalin har sat rotte/musekasser op på ejendommen. De tilser kasserne jævnlige og lægger ny gift efter behov. Gårdens katte er med til at holde bestanden af rotter og mus nede."

Nabohøring

I forbindelse med nabohøring fik vi en henvendelse fra en nabo som var bekymret for fluegener.

Vurdering

For at undgå tilhold af rotter og fluer er det vigtigt at ejendommen holdes i en renlig og ryddelig stand.

Særligt med hensyn til fluer er det i sommerhalvåret vigtigt, at være opmærksom på hygiejnen i stalden og kalvehytterne. I afsnittet om lugt er der stillet vilkår til hygiejnen.

I henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsen er det blevet skærpet, at alt dybstrøelse/fast møg på møddingsplads skal overdækkes, også selvom der muges ud dagligt. Dette vil være med til at reducere formeringen af fluer i gødningen.

Sune har desuden oplyst, at ensilagerester fra ensilagestakke lægges på møddingspladsen og overdækkes.

Vi vurderer, at ansøger ud fra ovenstående oplysninger, sørger for at bekæmpe fluer. Der vil desuden blive stillet vilkår til det.

Vilkår:

Der vil blive stillet vilkår om at,

- For at undgå fluegener for de omkringboende, skal ejendommen foretage en effektiv fluebekæmpelse, der som et minimum er i overensstemmelse med de seneste retningslinjer fra Statens Skadedyrslaboratorium.
- Hele ejendommen og dens omgivelser skal holdes i en renlig og ryddelig stand og opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.)

5.12 Husdyrbrugets ophør

Af ansøgningen fremgår følgende vedr. ophør af produktionen

”Gyllebeholder, fortank, gyllekanaler, tømmes/rengøres.

Fodersiloer/foderrum tømmes og rengøres.

Staldafsnit tømmes /rengøres.

Halmstakke fjernes.

Olietanke tømmes.

Døde dyr fjernes.

Farligt affald bortskaffes til Affald+. Brændbart affald fyldes i container, som tømmes af vognmand 1 gang pr. måned.

Omkringliggende arealer vedligeholdes.

Rotter, mus, fluer bekæmpes.”

Vurdering

Ændringer i ejerforhold af produktionen og ejendommen, som vil medføre overdragelse af ansvarlighed for driften og dyrene samt vedligeholdelse af ejendommen, skal meddeles til tilsynsmyndigheden.

Permanent ophør af husdyrproduktionen skal meddeles tilsynsmyndigheden.

Ud over at beholdere skal tømmes og foderrester skal fjernes, stiller vi også vilkår om at staldene skal rengøres, og at øvrige affald skal bortskaffes

Vilkår:

Der vil blive stillet vilkår om, at

- Ved ophør af driften skal produktionsanlæg, husdyrgødnings- og foderopbevaringsanlæg tømmes og rengøres grundigt. Gødningsopbevaringsanlæg skal tømmes indenfor næste

planperiode. Stoffer der kan forurene jord, undergrund og overfladevand, samt affald skal bortskaffes efter gældende regler.

6. Driftsforstyrrelser og uheld

Ansøger har oplyst følgende om driftsforstyrrelser og uheld:

Redegørelse for mulige uheld

Gylleuheld:

Overløb ved overpumpning fra fortank til gylletank.

Vælteuheld med gyllevogn, marksprøjte mv.

Spredning af gylle i nærheden af vandløb.

Påkørsel af gyllebeholder.

Utæt gyllebeholder, gyllekanaler eller pumpeledninger.

Evt. overløb fra den store tank vil samle sig ved "søen" vest for anlægget. Evt. overløb fra den lille tank vil kunne krydse Tulvej.

Færdselsuheld med gyllevogn, marksprøjtning mv. Forurening af veje og grøfter i forbindelse med færdselsuheld.

Minimering af risiko for uheld

Der er ryddet op, hvor der arbejdes.

Medarbejdere får god instruktion.

Bygninger og maskiner vedligeholdes.

Der er gode adgangs- og transportveje.

Gylleanlæg holdes i orden, og pumpning af gylle overvåges

Børn og fremmede har ikke adgang til betjening af gyllepumper mm.

Markarbejdet udføres af maskinstation. Arbejdet udføres af professionelle folk med moderne udstyr. Dette mindsker risikoen for uheld

Minimering af gene og forurening ved uheld

Forurening af veje og grøfter i forbindelse med transport af gylle, afgrøder og maskiner.

Vurdering

Ansøgningen er vedlagt et udkast til beredskabsplan for ejendommen, se bilag 1.4. Det er vores vurdering, at en beredskabsplan vil være til stor hjælp for landmanden og hans medarbejdere, såfremt der sker uheld, både med hensyn til oliespild og større hændelser som brand, hærværk o.l. Ved evt. uheld der kan have miljømæssige konsekvenser, skal der ringes til tlf. 112.

Den store gyllebeholder ligger indenfor 100 m fra en sø over 100m² og i et risikoområde. Der skal derfor monteres alarm på beholderen, og der skal etableres en beholderbarriere. Derved er risikoen for forurening af søen ved lækage på beholderen minimal. Beholderen skal desuden beholderkontrolleres hver 5. år.

Den lille beholder ligger ca. 130 m fra søen.

Ved overholdelse af nedenstående vilkår vurderer vi, at husdyrbruget gør en optimal indsats for at minimere risikoen for gener og forurening i tilfælde af driftsforstyrrelser og uheld.

Vilkår

Der vil blive følgende vilkår om at,

- Ejendommen skal udarbejde en beredskabsplan i forbindelse med at godkendelsen tages i brug. Beredskabsplanen skal holdes ajour mindst en gang årligt og være nemt tilgængelig. Alle medarbejdere skal være bekendt med planen og den skal opsættes et centralt sted på ejendommen. Hvis der er udenlandske medarbejdere på ejendommen, skal beredskabsplanen forefindes i form af skitser og billeder.
- Beredskabsplanen skal som et minimum indeholde 1) oplysninger om procedurer, der beskriver relevante tiltag med henblik på at stoppe uheldet og begrænse udbredelsen, 2) oplysninger om hvilke personer og myndigheder, der skal alarmeres og hvordan, 3) kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer, vandløb m.m., 4) en opgørelse over materiel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, der kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

7. Egenkontrol

Ansøgers oplysninger om egenkontrol fremgår af de foregående respektive afsnit.

Vurdering

Bedriften skal til enhver tid over for Næstved Kommune kunne fremlægge dokumentation og optegnelser, der dokumenterer, at godkendelsens vilkår overholdes.

Da det stort set altid vil kræve en §16-godkendelse til de aftalearealer som ejendommen har, stiller vi krav om, at aftalerne skal have en varighed af mindst 2 år. Ved indgåelse af nye aftaler, skal vi nå at lave en §16-godkendelse inden nye arealer kan tage i brug.

Vilkår:

Der vil blive stillet vilkår om at:

Følgende materiale skal som et minimum til enhver tid kunne forevises tilsynsmyndigheden:

- Dokumentation for produktionsniveau: f.eks. udtræk fra CHR, evt. produktionsrapporter og regnskab for køb og salg af dyr. Dokumentationen skal opbevares i min. 3 år.
- Markplaner og gødningsplaner/regnskab med tilhørende kortbilag minimum 5 år tilbage.
- Kvitteringer for overførte mængder husdyrgødning minimum 3 år tilbage.
- Skriftlig afsætningsaftale af min. 2 års varighed med modtager af husdyrgødning.
- Skriftlig aftale for leje af gyllebeholder af minimum 5 års varighed.
- Dokumentation vedr. foder:
 - Foderplaner, analyser, resultater fra endagsfoderkontrollen samt indlægs- og følgesedler fra indkøbt kraftfoder og råvarer skal opbevares på husdyrbruget i mindst tre år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
- Dokumentation for skrabning i staldene

Logbog, servicefaktura, registrering fra datalogger eller lignende, der dokumenterer, at skraber/robotskraber er i drift og vedligeholdes, skal opbevares på husdyrbruget i mindst tre år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

- Dokumentation for forbrug af vand, energi og diesel.
- Logbog over perioder, mængder og marker hvor der er udbragt dybstrøelse direkte fra stald til dokumentation af vilkår 22. Alternativt skal det kunne dokumenteres vil mark og gødningsjournal.
- Dokumentation for årlig kontrol af kølesystem, minimum 3 år tilbage.
- Dokumentation for indkøb af lavenergipære/lysstofrør minimum 5 år tilbage.
- Beredskabsplan.
- Dokumentation for bortskaffelse af miljøfarligt affald minimum 3 år tilbage.

8. Alternative løsninger og 0-alternativ

I ansøgningen er nedenstående oplyst vedr. alternativer til ansøgte produktion.

0-alternativ

- Kalvene fra bedriften flyttes inden de er tilstrækkelig robuste.
- Antal transporter til /fra bedriften i nudrift er større end i ansøgt drift.
- Sædskiftet i nudrift indeholder ikke ekstra efterafgrøder. Dyretrykket kan øges til 2,3 DE/ha.
- Kvælstofudvaskningen fra arealerne kan øges til et højere niveau end det ansøgte.
- Det er ukompliceret at skifte udbringningsarealer. Der skal ikke tages hensyn til nitratklasser-fosforklasser – nitratfølsomme indvindingsområder
- Fosforoverskuddet kan øges.
- Lugt og NH₃-fordampningen er mindre i nudrift end i ansøgt drift.
- Nye plansiloer eller gylletanke vil kunne anmeldes efter reglerne i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse selv om bedriften ikke er miljøgodkendt.
- Begrænsede muligheder for ændring af dyrehold. Ændring af dyreholdet kan anmeldes med anmeldordningen Skift af dyretype. Emissionerne fra dyreholdet kan ikke øges”.

Alternativer

- Dyreholdets sammensætning i den nuværende godkendelse er ikke optimal. Bl.a. rummer tilladelsen kun plads til 3 tyrekalve 0-14 dage. I praksis vil en del tyrekalve blive op til en måned gamle, inden de forlader stalden, da de ikke må flyttes før navlen er helet op. Kviekalvene bliver i dag sendt i kviepension efter 2 mdr., og det er mindre hensigtsmæssigt. Kviekalvene bliver fremover i besætningen indtil de er 5 mdr., hvor de er mere robuste. Ved denne alder er mælkefodringen trappet ned og kalvene overgår til grovfoder.
- Der ønskes at malke så mange køer som muligt i den eksisterende bygningsmasse, da det forventes at være svært at få finansieret større nybyggeri.
- Der har været planer om at bygge en ungdyrstald mellem den eksisterende foderlade og kostalden. Den lille gylletank skulle nedrives og erstattes af en større. Ungdyrstalden vil komme tæt på Tulvej. Planerne blev droppet pga. for høje omkostninger. En skitse af ungdyrstald er vist på bilaget ungdyrstald.
- Det eksisterende plansiloanlæg forventes at være i drift nogle år endnu. I ansøgningen er skitseret et nyt siloanlæg beliggende på samme areal som det eksisterende. Dette vil gøre håndteringen af grovfoderet mere rationel.

-Betonpladsen mellem plansilo og gylletank: bruges ved læsning af gyllevogne. Derved undgås at slæbe jord mv. ud på vejen ved flytning af gylle.

-Udbringningsarealer. I stedet for gylleaftaler undersøges mulighederne for forpagtning/køb af udbringningsareal.”

Vurdering

Ejendommen har som påkrævet overvejet og vurderet andre alternativer til den ansøgte produktion, og valgt den produktion, som fungerer bedst for dem.

9. Samlet vurdering

Det er Næstved Kommunes vurdering, at husdyrbruget ved overholdelse af de stillede vilkår kan foretage den ønskede udvidelse og drives uden at være til væsentlig gene for miljøet, eller for den samlede bebyggelse, der ligger indenfor 300 meter fra ejendommen. Miljøet skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder befolkning, flora og fauna, vandmiljø, landskab og kulturhistorie.

10. Bilag

Bilag 1.1 Situationsplan, befæstede arealer og afløbsplan

Bilag 1.2 Transportruter

Bilag 1.3 Udpegningsgrundlag for Habitatområde H163

Bilag 1.4 Beredskabsplan

Bilag 1.1. Situationsplan

1. Eksisterende stald
3. Mødding
4. Gyllebeholdere
5. Enslagepladser
7. Befæstede arealer
8. Relevante adgangsveje
9. Interne transportveje
10. Belysningsanlæg
14. Opbevaring af døde dyr
15. Opbevaring af affald
16. Opbevaring af olie og kemikalie affald
18. Støjkilder
19. Opbevaring af dieselolie, kemikalier og påfyldning af marksprøje
20. Enslage og foderopbevaring
21. Støvkilder

Ubenaævnte mål er i mm.

Der må ikke måles på tegningen

Tegningsmateriale er udført i hnt. ABR-99

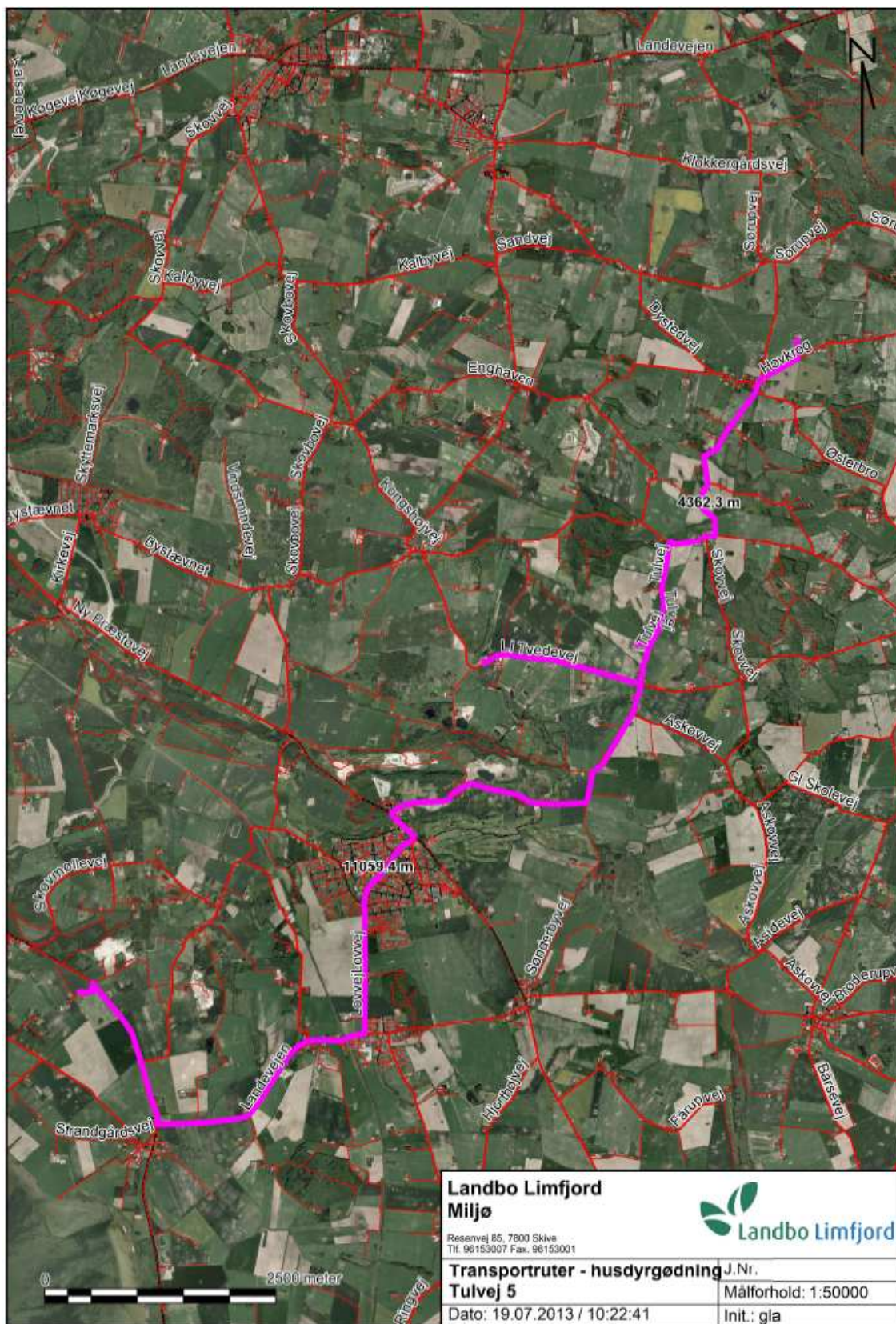

Landbo Limfjord
- en del af **Dansk Landbrugsrådgivning**

Reservevej 85 7800 Skive Tlf.: 52396018 Fax: 96153001
E-mail: jan@farm-experts.com
Hjemmeside: www.landbo-limfjord.dk

Bygherre: Sune Sørensen Tulvej 5 4700 Næstved	Init: GLA/abd	Dato: 17.03.2014	Mål: 1:1000
Tlf.: 40174428	Mobil:		
Fax.:	E-mail:		
Mat.nr.:			
Byggeadr.:	Tegningsnr.: 0.1 Situationsplan		

Bilag 1.2. Transportruter

**Landbo Limfjord
Miljø**

Reservevej 85, 7800 Skive
Tlf. 96153007 Fax. 96153001

Transportruter - husdyrgødning

Tulvej 5

Dato: 19.07.2013 / 10:22:41

J.Nr.

Målforhold: 1:50000

Init.: gla

Bilag 1.3. Udpegningsgrundlagene for Natura 2000-område nr. 163 /21 & 22/.

Udpegningsgrundlag for Habitatområde H145		
Naturtyper:	Næringsrig sø (3150) Brunvandet sø (3160) Tidvis våd eng (6410) Urtebræmme (6430) * Højmose (7110) Nedbrudt højmose (7120) Hængesæk (7140) * angiver prioriteret naturtype	Tørvelavning (7150) * Avneknippemose (7210) * Kildevæld (7220) Rigkær (7230) * Skovbevokset tørvemose (91D0) * Elle- og askeskov (91E0)
Arter:	Lys skivevandkalv Stor vandsalamander	Mygblomst
Udpegningsgrundlag for habitatområde H146		
Naturtyper:	Vandløb (3260) Bøg på muld (9130)	Ege-blandskove (9160) * Elle- og askeskove (91E0)
Arter:	Sumpvindelsnegl (1016) * angiver prioriteret naturtype	
Udpegningsgrundlag for habitatområde H194		
Naturtyper:	* Indlandssalteng (1340) Søbred med småurter (3130) Kransnålalge-sø (3140) Næringsrig sø (3150) Brunvandet sø (3160) Vandløb (3260) Å-mudderbanke (3270) Kalkoverdrev *orkidéer (6210) * Surt overdrev (6230) Tidvis våd eng (6410)	Urtebræmme (6430) * Avneknippemose (7210) * Kildevæld (7220) Rigkær (7230) Bøg på mor (9110) Bøg på muld (9130) Ege-blandskove (9160) * Skovbevokset tørvemose (91D0) * Elle- og askeskove (91E0)
Arter:	Sumpvindelsnegl Tykskallet målermusling Bækdampret * angiver prioriteret naturtype	Pigsmertling Stor vandsalamander
Udpegningsgrundlag for fuglebeskyttelsesområde F91		
Fugle:	Sangsvane (rastende) Rørhøg (ynglende) Engsnarre (ynglende)	Mosehornugle (ynglende) Sædgås (rastende)
Udpegningsgrundlag for fuglebeskyttelsesområde F93		
Fugle:	Kongedorn (rastende) Havørn (ynglende) Engsnarre (ynglende)	Isfugl (ynglende) Sædgås (rastende) Troldand (rastende)

Bilag 1.4. Beredskabsplan

Beredskabsplan for Tulvej 5, 4700 Næstved

Denne beredskabsplan er udarbejdet som en del af ejendommens miljøgodkendelse med dette formål at stoppe og begrænse evt. uheld med konsekvenser for det omgivende miljø.

Planens indhold skal være kendt af gårdens ansatte m.m. og skal udleveres til indsatsleder/miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand og lignende.

Beredskabsplanen skal revideres/kontrolleres mindst 1 gang om året og skal være let tilgængelig og synlig.

Beredskabsplanen findes: I beredskabsmappen på kontoret i stalden.

Kopi af beredskabsplanen findes: I beredskabsmappen på kontoret i stalden.

Kortmateriale over ejendommen med angivelse af:

1. Drænbrønde/regnvandsbrønd/afløb/tagrender
2. Gylletanke/Fortanke/omrørertanke/bagskyllerør
3. Hvor vil evt gylleudslip løbe hen
4. Udløbspunkter til vandløb og markdræn.
5. Afbrydere til diverse pumper, anlæg, strømafbrydere, m.v.
6. Eltavle
7. Stophaner til vand
8. Lager af gødning
9. Brændstoffer
10. Trykflasker
11. Brandmateriel
12. Kemikalierum

Telefonnumre

Følgende kontaktes på telefon:

	Man- til fredag 08.00 – 15.30	Man- til fredag 15.30 – 08.00	Lør- Søn- & helligdage hele døgnet
Ejer	4017 4428	4017 4428	4017 4428
Medarbejder	5124 0232		5124 0232
Miljømyndighed, Skive Kommune	5588 6190		
Falck	9010 2030	7010 2030	7010 2030
Lægevagt	7015 0708	7015 0708	7015 0708
Landbocenter	9615 3000		
Dyrlæge	5671 5009	5671 5009	5671 5009
Maskinstation	4045 2090	4045 2090	4045 2090
Elektriker	5576 7500	5576 7500	5576 7500
Smed/VVS H.P. Christensen & søn	5572 0099		
Energiselskab SEAS - NVE	7029 2929	7029 2929	7029 2929
Alarm	112	112	112

Brand- og evakueringsinstruks

Ved brand der ikke kan slukkes ved egen hjælp.

Tilkald brandvæsenet – RING 112 – oplys:

- ◆ Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra.
- ◆ Hvad der er sket og at det er en gårdbrand.
- ◆ Er der tilskadekomne – hvor mange
- ◆ Er dyrene kommet ud – art og antal der evt. er fanget.

Kontakt ejeren på telefonnummer **Mobil 4017 4428**

Iværksæt rednings- og slukningsarbejde, hvis det er muligt og forsvarligt, herunder fjernelse og evakuering af dyr, olie, trykflasker.

Placering af slukningsmateriel er angivet på oversigtskort.

Hvis det ikke er muligt at slukke branden – forsøg at begrænse den ved lukning af døre og vinduer.

Modtag brandvæsenet og vis vej. Udlever denne mappe sammen med kortmaterialet.

Oplys endvidere:

- ◆ Evt. tilskadekomne eller dyr, der ikke er reddet i sikkerhed.
- ◆ Hvor det brænder
- ◆ Brandens omfang
- ◆ Hvor der er adgangsveje

Instruks i tilfælde af gylleudslip

Ved akut gylleudslip følges nedenstående procedure

Find årsagen til gylleudslippet og søg det stoppet hurtigst muligt.

Mobil : 4017 4428

- Hvis ingen kontakt, fortsæt til næste punkt.

Kontakt en af nedenstående maskinstationer med henblik på at skaffe en slamsuger:

- ◆ **Maskinstation, tlf 4045 2090**
- ◆ Vurder omfanget af gylleudslippet. Forsøg at afgrænse forureningens omfang ved at afskære gyllen fra at løbe i vandløb og drænbrønde. Dette gøres ved at dæmme op for gyllen med jord i en halvmåneformet rende , så gyllen suges op herfra. Benyt gårdens rendegrave eller traktor med frontlæsser til at lave jordvold. Der kan ligeledes benyttes halmballer.

Er gyllen løbet i vandløb eller dræn – RING STRAKS 112

Oplys:

- ◆ Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra.
- ◆ Hvad der er sket og hvor meget der er løbet ud.

Lav herefter opdæmning af vandløbet med jord/bigballer eller lign.

Modtag brandvæsen/miljøvagt og udlever denne mappe sammen med kortmaterialet.

Instruks i tilfælde af kemikalie- og oliespild

Ved akut kemikalie- og oliespild følges nedenstående procedure.

Find årsagen til kemikalie- og oliespild og søg det stoppet hurtigst muligt.

Mobil 4017 4428

Forsøg at afgrænse forureningens omfang ved at afskære kemikalierne eller olien fra at løbe i vandløb og drænbrønde.

Sug eller grav det op.

Er oliespild løbet i vandløb eller dræn – RING STRAKS 112

Oplys:

- ◆ Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra.
- ◆ Hvad er der sket og hvor meget der er løbet ud.

Lav herefter en opdæmning af vandløbet med bigballer.

Modtag brandvæsen/miljøvagt og vis vej. Udlever denne mappe sammen med kortmaterialet.

Stophaner / hovedafbrydere

Afbrydere til diverse pumper, anlæg, strømafbryder m.v. skal ligeledes noteres på kortet over ejendommen.

Vand

- ◆ Hovedhave sidder i Teknikrummet mellem tankrum og frokosttrum.
Vist på situationsplan

Elektricitet

- ◆ Hovedafbryder sidder i Teknikrum ved tankrum. Vist på situationsplan
- ◆ El-tavle sidder i :
- ◆ Teknikrum mellem tankrum og frokosttrum
- ◆ Teknik mellem gammel og ny stald
- ◆ Ved vestende af gammel stald ud mod gyllepumpe
- ◆ Værksted ved døren

Strømsvigt instruks

- ◆ Undersøg hvilke bygninger mangler strøm
- ◆ Vær opmærksom på at personer kan skades ved genindkobling
- ◆ Begræns trækgener og varmeudvikling
- ◆ Kontrollér at der ikke sker forurening som følge af manglende strøm.
- ◆ Ved **strømsvigt på over 30 min.**, ring til tlf 7029 2929 og forhør om varigheden af udfaldet.
- ◆ Eventuelt iværksæt opstart af nødstrømsgenerator.
- ◆ Ring til elektriker tlf 5576 7500

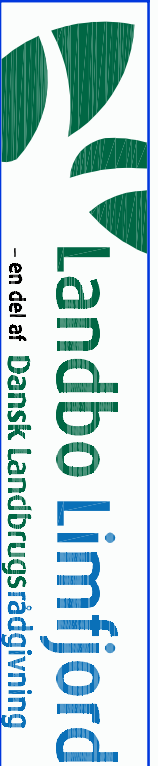
1. Dræbrønder/regnsvandsbrønde
2. Gylletanke/fortanke
3. Hvor løber evt. gylleudslip hen
4. Udløbspunkter til vandløb og markdræn
5. Slukningsmateriel
6. Afbrydere til diverse pumper, anlæg og strømafbrydere
7. Eftavle
8. Stophaner til vand
9. Lager af gødning
10. Brændstoffer
11. Trykflasker
12. Brandmateriel
13. Kemikalierum

Ubenaævnte mål er i mm.

Der må ikke måles på tegningen

Tegningsmateriale er udløst i hnt: ABR-99

Landbo Limfjord
- en del af **Dansk Landbrugsrådgivning**

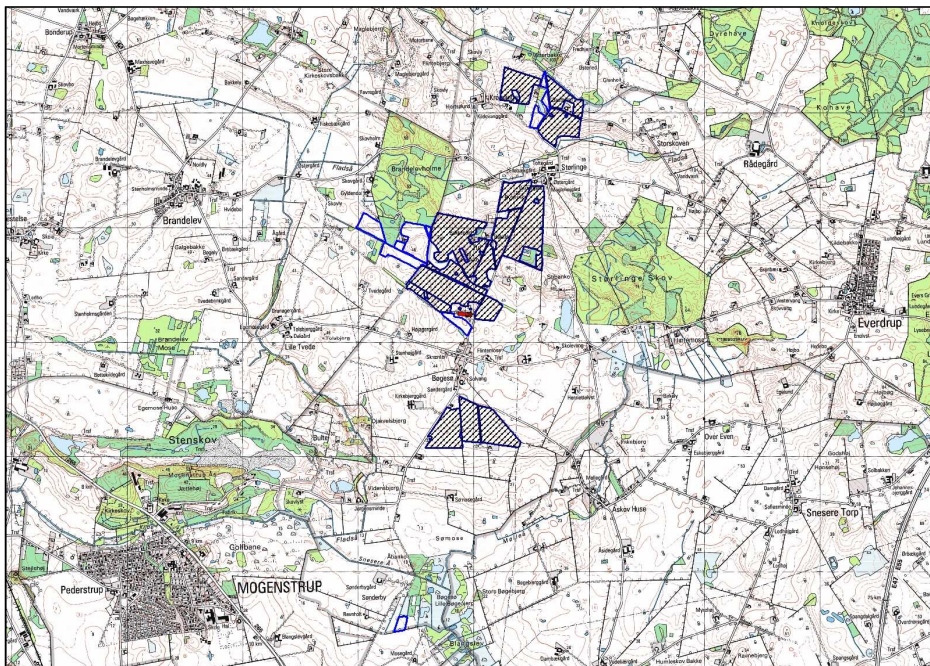
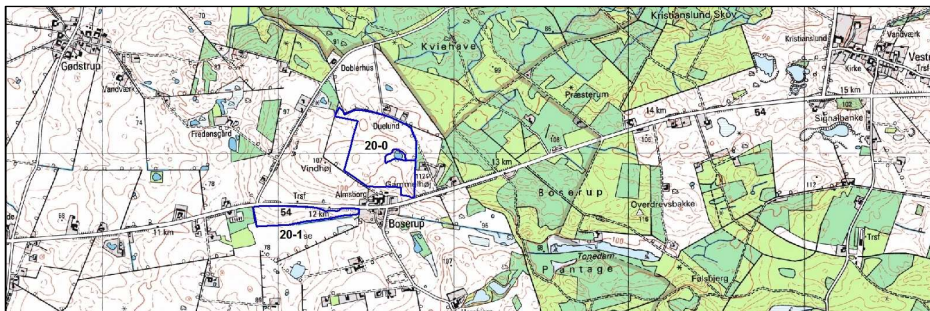
Reservevej 85 7800 Skive Tlf.: 52396018 Fax: 96153001
E-mail: jan@farm-experts.com
Hjemmeside: www.landbo-limfjord.dk

Bygherre: Sune Sørensen Tulvej 5 4700 Næstved	Init: GLA/abd	Dato: 17.03.2014	Mål: 1:1000
Tlf.: 40174428	Mobil:		
Fax.:	E-mail:		
Mat.nr.:			
Byggeadr.:			
	Tegningsnr.:	0.2 Beredskabsplan	

Bilag 2

Beskrivelse og vurdering af arealer for udbringning af husdyrgødning på Tulvej 5, 4700 Næstved

CVR-nr. 34030642

Indholdsfortegnelse

1	Indledning	3
1.1	Arealernes beliggenhed	3
1.2	Markdata	4
2	Påvirkning fra udbringningsarealer af sårbar natur og sårbare arter	5
2.1	Naturområder beskyttet af § 7 i Lov miljøgodkendelse af husdyrbrug mv.	5
2.2	Naturområder beskyttet af § 3 i Naturbeskyttelsesloven og sårbare arter, herunder Bilag IV-arter	8
2.3	Natura 2000-områder	12
3	Beskyttelse af jord, grundvand og overfladevand	14
3.1	Nitratudvaskning til overfladevand	14
3.2	Nitratudvaskning til grundvand	17
3.3	Fosforudvaskning til overfladevand	18
3.4	Fosforudvaskning til fosforfølsomme Natura 2000 områder	18
4	Hensynet til kulturhistoriske værdier	19
5	Anvendelse af bedste tilgængelige teknik	19
6	Sammenfatning	21
7	Referencer	22
8	Bilag	23

1 Indledning

Der ansøges om en § 12-godkendelse af udvidelse af bedriften fra 200 malkekøer, 18 kvier, 28 kviekalve og 78 tyrekalve til 250 køer, 120 tyrekalve, 60 kvier, 36 kviekalve og 2 heste. Bedriften udvides med 93,97 DE fra 284,74 DE til 378,71 DE.

Næstved Kommune har i henhold til § 19 i Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug vurderet projektets mulige påvirkning af miljøet og omgivelserne.

Af de producerede 378,71 DE kvæggylle og dybstrøelse udbringes 240 DE på egne arealer eller forpagtede arealer, der udgør 144,4 ha. Dette svarer til et reelt gødningstryk på 1,66 DE/ha, hvilket er en forudsætning for miljøvurderingerne, og der stilles derfor vilkår om dette.

Den resterende husdyrgødning afsættes til aftalearealer. Disse er alle omfattet af nitrat- eller fosforklasser, og der er derfor indsendt arealansøgninger for alle 3 gylleaftagere (Hovkrog 1, Ll. Tvedevej 15 og Vordingborg Landevej 2).

At gødningen består af kvæggylle og dybstrøelse er ligeledes en forudsætning for godkendelsen. Det valgte sædskifte er referencesædskiftet K6. Som virkemiddel til reduceret udvaskning anvendes 6 % flere efterafgrøder end plantedirektoratets krav. Gylletype og mængden af efterafgrøder sættes som vilkår i godkendelsen.

Kommunen har på grundlag af ansøgningen og miljøredegørelsen foretaget en vurdering af udbringningsarealerne. Vurderingen er alene foretaget på de arealer, hvor projektet kan medføre en merbelastning i forhold til nuværende gødningspraksis ud fra oplysninger fremsendt af ansøger. Det vurderes, at der for marker, der har modtaget husdyrgødning i mindst 2 af de foregående 3 år, ikke vil være tale om en ændring af gødningspraksis som med det ansøgte dyretryk kan afstedkomme en merdeposition lig med eller større end 1 kg N/ha.

Følgende marker indgår i vurderingen af påvirkning af naturen: 1-3, AS2-0, AS3-0, AS4-0, AS5-0, 20-0, 20-1, 40-0, 41-0, 41-1 og 99-0. (mig: 1-3, 20-0, 20-1, 40-0, 40-1, 99).

Vurdering af påvirkning af natur fra marker, der ikke tidligere har modtaget gødning eller kun ét af de foregående 3 år, ligger til grund for, at der er indsat konkrete vilkår i selve godkendelsen.

Kommunen har på grundlag af ansøgningen og miljøredegørelsen foretaget en vurdering af udbringningsarealerne. Disse vurderinger ligger til grund for, at der er indsat konkrete vilkår i selve godkendelsen.

Vilkår

For at fastholde det ansøgte projekt, bliver der stillet vilkår om at,

- Der må maksimalt udbringes husdyrgødning på bedriftens udbringningsarealer svarende til 240 DE (23.988 kg N og 3.543 kg P) kvæggylle og dybstrøelse per planår (1/8-31/7) og således at der på bedriftens arealer ikke udbringes mere end 1,66 DE/ha (beregnet efter husdyrgødningsbekendtgørelse nr. 915 af 27.06.2013).

1.1 Arealernes beliggenhed

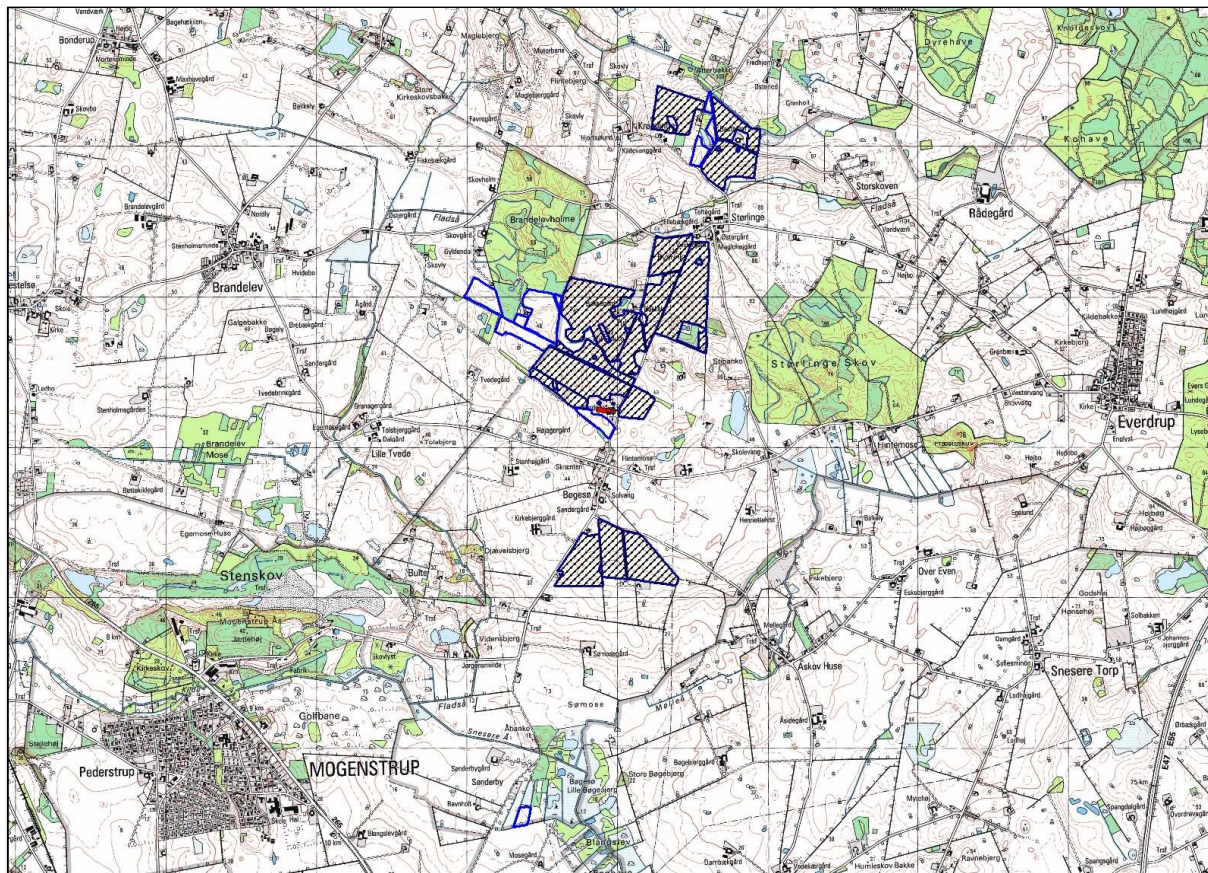
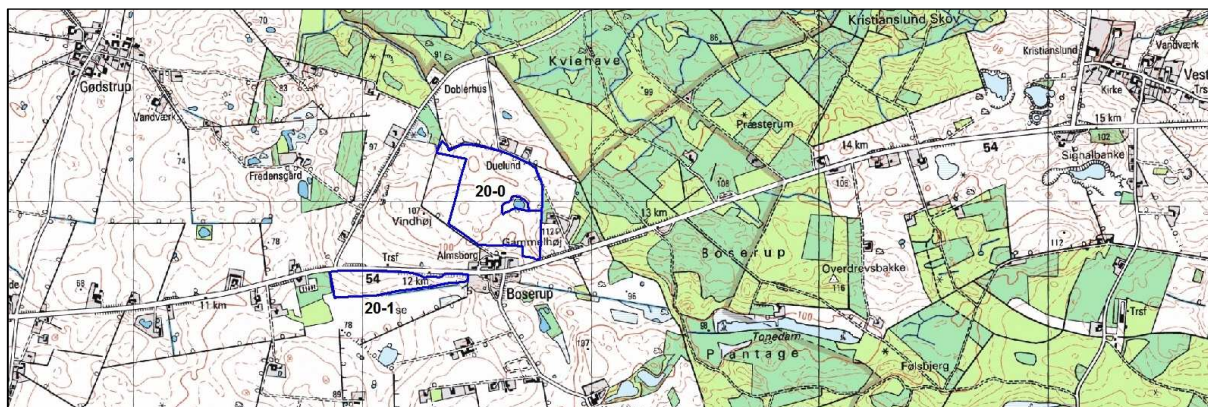
Udbringningsarealerne er beliggende dels syd for Hesede Skov, dels ret spredt nord og syd for anlægget på Tulvej 5 (se kort 1).

1.2 Markdata

Godkendte udbringningsarealer udgør samlet 144,4 ha, som fremgår af Kort 1. Udbringningsarealernes placering i nitrat- og fosfor-klasser fremgår af nedenstående tabel 1. Arealerne er placeret i fosforklasser ud fra dokumenterede fosfortal.

Tabel 1. Udbringningsarealerne og deres placering i N- og P-klasser jf. husdyrgodkendelse.dk.

Klasse	Total	N 0	N 1	N 2	N 3	Grund vand	P 0	P 1	P 2	P 3
Areal (Ha)	144,4	0	0	19,34	125,05	0,0	66,87	4,47	1,74	71,29

Kort 1. Placeringen af udbringningsarealerne. Arealer, hvor der i mindst 2 af de foregående 3 år er udbragt husdyrgødning er markeret med sort skravering.

2 Påvirkning fra udbringningsarealer af sårbar natur og sårbare arter

2.1 Naturområder beskyttet af § 7 i Lov miljøgodkendelse af husdyrbrug mv. Efter ændringen af husdyrloven i april 2011, blev lovens § 7 ændret, således den ammoniakfølsomme natur blev opdelt i tre kategorier.

Kategori 1-natur

Denne kategori omfatter de ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper, som indgår i udpegningsgrundlaget for området og er kortlagte af Naturstyrelsen i forbindelse med Natura 2000-planlægningen. Naturtyperne kan ses i bilag 2 i bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug.

Kategori 1-natur omfatter ligeledes § 3-heder og -overdrev indenfor Natura 2000-områder, som ikke er nævnt ovenfor.

Nærmeste kategori 1-natur i Næstved kommune er beliggende hhv. ca. 2,4 km nord og 5,1 km nordvest for udspretningsmarkerne 20-0 og 20-1 mod nord (Kort 2). Det er mod nord Susåen, som er en del af Natura 2000-område nr. 163, "Suså, Tystrup-Bavelse Sø, Slagmosen, Holmegårds Mose og Porsemose". Mod nordvest er det skovbevoksede tørvemoser (typekode 91D0) i Holmegårds Mose.

Susåen er i sin helhed habitatnaturtype 3260, "Vandløb med vandplanter". Langs bredderne og på udtørrende mudderflader kan findes yderligere habitatnaturtyper "Vandløb med tidvis blottet mudder med enårige planter" (typekode 3270) og "Bræmmer med høje urter langs vandløb eller skyggede skovbryn" (typekode 6410). Især sidstnævnte type findes sandsynligvis på strækninger af Susåen, der er beliggende nord for anlægget.

Nærmeste kortlagte terrestriske habitatnaturtype er "Avneknippemose" (typekode 7210) og førnævnte skovhabitatnaturtype "Skovbevokset tørvemose" (se Kort 2). I Holmegårds Mose findes længere væk kortlagt kategori 1-natur som højmose, nedbrudt højmose, hængesæk mm.

Udpegningsgrundlaget for arter og naturtyper for beskyttelsesområderne er gengivet i Bilag 1.3, og områderne er beskrevet i basisanalyser /22/ og Natura 2000-planen /20/.

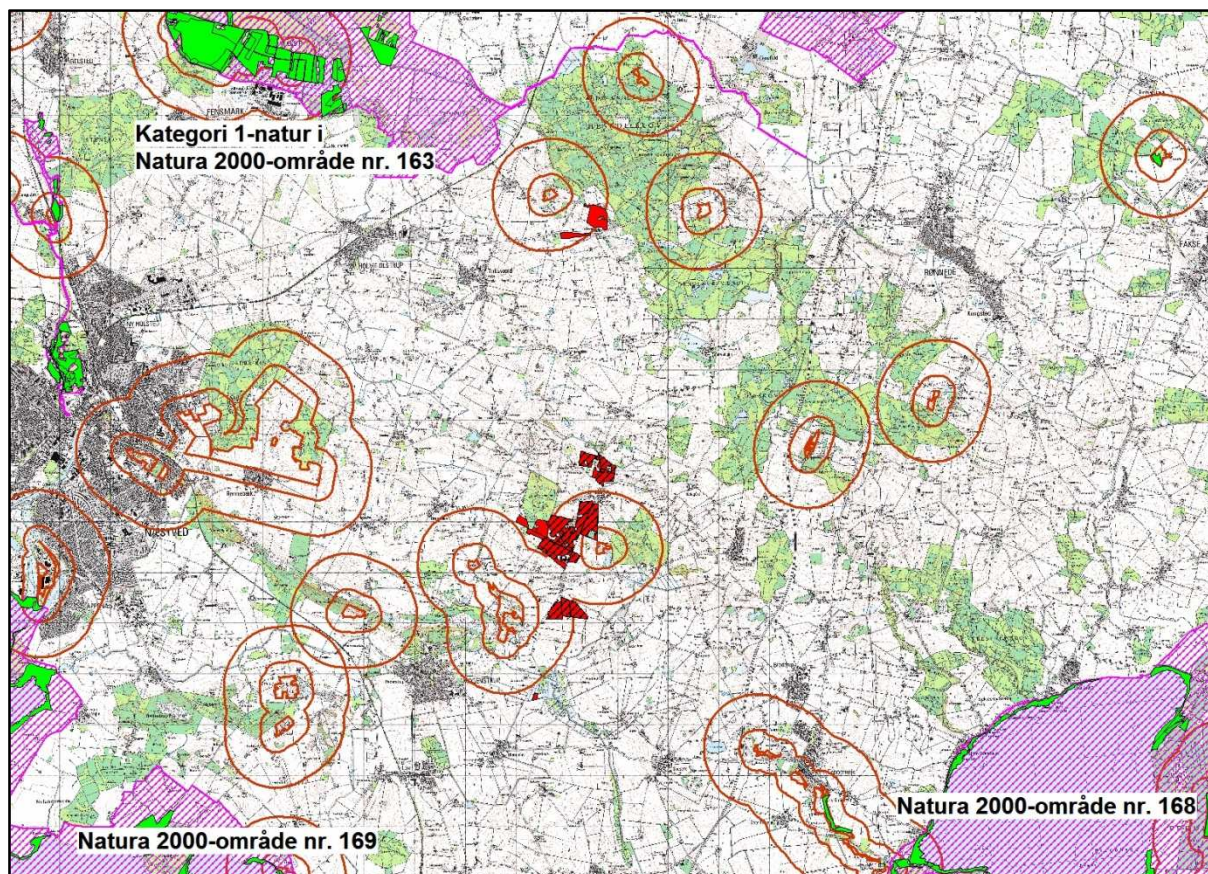
Udspretningsarealerne mod syd ligger i en afstand af 6 km fra kortlagte kategori 1-naturtyper i Natura 2000-områderne 168 og 169.

Kategori 2-natur

Kategori 2-natur omfatter højmoser, lobeliesøer samt heder større end 10 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, og overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, som er beliggende udenfor Natura 2000-områder.

Nærmeste forekommende kategori 2-naturområder er overdrev ved Mogenstrup Ås ca. 1,3 km sydvest for markerne benævnt "AS" og mark 1-3.

I følge den officielle udpegning af § 7-naturområder skulle der ligge et kategori 2-naturområde ved Størtinge Skov og syd for Hesede Skov. Imidlertid viser kommunes § 3-besigtigelse, at disse naturområde (overdrev) ikke opfylder kriterierne til at være § 7, og de indgår ikke i naturvurderingen som kategori 2-overdrev.

Kort 2. Udspretningsarealer (røde) i forhold til kategori 1-natur (grøn) og kategori 2-natur (orange). Natura 2000-område nr. 163 er vist med lilla skravering. Udspretningsarealer, der ikke naturvurderes, er vist med sort skravering.

Kategori 3-natur

For kategori 3-natur gælder, at kommunen konkret skal vurdere følgende beskyttede, ammoniakfølsomme naturtyper uden for Natura 2000-områder, som ikke er omfattet af kategori 1 og 2: Heder, moser og overdrev, som er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3, og ammoniakfølsomme skove.

Skov defineres som arealer, der er større end ½ ha og mere end 20 meter brede, og som er bevokset med træer, der danner eller inden for et rimeligt tidsrum vil danne en sluttet skov af højstammede træer, jf. skovlovens definition af skov.

Der er i november 2013 foretaget besigtigelse af kategori 3-natur nær udspretningsarealerne.

§ 3-moser

Ca. 50 meter vest for mark 20-1 findes en tilgroet mose. Derudover ligger andre kategori 3-naturområder (moser eller overdrev) mere end 130 meter fra de udbringningsarealer, der naturvurderes.

Ammoniak følsomme skove

Nærmeste skove, som vurderes at være ammoniakfølsomme ud fra, at der har været skov på arealet i lang tid, er Brandelev Holme. Markerne AS1, AS2, AS3 og AS5 er beliggende direkte op til denne skov. Desuden er mark 20-0 beliggende 120 meter syd for Hesede Skov.

Brandelev Holme er ikke besigtiget, da hovedparten af de nævnte marker er beliggende op til arealer, der anvendes til juletræs- eller pyntegrøntsproduktion. Alene mark AS1-0 er beliggende op til løvskov, der bedømt ud fra luftfoto udgøres af habitatnaturtypen "bøgeskov på muld" eller "Egeblandskov". En del af dette skovareal har dog indtil for nyligt været nåleplantage.

Vurdering

Kategori 1-natur: de nærmeste udspretningsarealer er beliggende i en afstand af ca. 2,4 km fra kortlagt kategori 1-natur i Natura 2000-området. I denne afstand vil der ikke være nogen påvirkning af kategori 1-naturtyperne.

Kategori 2-natur: afstanden fra de nærmeste udspretningsarealer til kategori 2-naturområder er 1,3 km. Der vurderes derfor ikke at være nogen påvirkning af ammoniak fra udspretningsarealerne på kategori 2-naturområder.

Kategori 3-natur: Udbringning af husdyrgødning fra det udvidede dyrehold på Tulvej 5 må ikke medføre, at tilstanden i de beskyttede naturtyper (hede, moser og overdrev) eller ammoniakfølsomme skove påvirkes negativt.

Det moseareal, der ligger tættest på mark 20-1 har en tålegrænse på 15-25 kg N/ha/år /1/.

Baggrundsbelastningen for Næstved kommune under ét er 13,2 kg N/ha/år /2/. Dette indebærer, at den nedre tålegrænse for den omhandlede kategori 3-moser ikke er overskredet.

Naturområder kan forringes ved afdampning af ammoniak fra udbragt flydende husdyrgødning. Det vurderes af Danmarks Miljøundersøgelser /19/, at der op til 20-30 m fra et udbringningsareal sker en afdampning, som overstiger 1 kg N pr. ha. Påvirkningen er så stor, at den generelle naturtilstand kan blive forringet. Ved påvirkninger på mindre end 1 kg N/ha/år sker der ikke væsentlige negative tilstandsændringer, jf. bilag til Miljøstyrelsens praksisnotat af 8. marts 2010 /16/.

Det er kommunens vurdering, at da kategori 3-mosens nedre tålegrænse ikke overskrides ved merbelastning på selv op til 1 kg N/ha/år, vil der ikke ske nogen tilstandsændring af naturområdet ved den aktuelle merpåvirkning fra mark 20-1.

Hvad angår påvirkning af kvælstoffølsomme skove (Brandelev Holme og Hesede Skov) er afstanden til sidstnævnte ca. 120 meter. Der vurderes derfor, at merbelastningen fra udbringning af husdyrgødning ikke vil overstige 1 kg N/ha/år.

I forhold til påvirkningen af Brandelev Holme er vurderingen, at da mark AS1-0 er beliggende direkte op til skoven, kan der periodevis forekomme merbelastninger, der overstiger 1 kg N/ha/år. De nævnte skovnaturtyper "Bøgeskov på muld" og "Egeblandskov" har begge en tålegrænse på 10-20 kg N/ha/år. Da denne del af skoven er ung og eksponeret fra vind og sol fra syd vurderes den ikke at rumme en epifyt flora (mosser og laver på træer). Bortset fra et fund af Nordlig Lundfladstjerne /x/, der ikke er kvælstof-følsom, foreligger der ikke tidligere eller nuværende fund af sjældne arter. Der er derfor kommunens vurdering, at naturtypens øvre tålegrænse skal anvendes, og at der ikke vil ske nogen overskridelse af denne; selv ved periodevis merbelastning på 1 kg N/ha/år fra udbringningsmarken.

Det er Næstved kommunes samlede vurdering, at der ikke vil være nogen væsentlig negativ påvirkning fra afdampet ammoniak på naturområder omfattet af § 7 for så vidt angår kategori 1-, 2- eller 3-natur, og kommunen sætter derfor ikke skærpende vilkår for driften.

2.2 Naturområder beskyttet af § 3 i Naturbeskyttelsesloven og sårbare arter, herunder Bilag IV-arter

En række habitatnaturtyper og § 3-arealer er sårbare over for nitrat- og fosforpåvirkninger. Udvaskning af nitrat og afstrømning af fosfor fra udbringningsarealerne kan medføre væsentlige miljøpåvirkninger af overfladevand (vandløb, søer og fjord- og kystvande) samt våde terrestriske naturtyper som kilder, væld og kær. Tilstanden i naturarealer må ikke ændres uden forudgående dispensation fra kommunen.

I Danmark findes der 80 dyre- og plantearter, der er omfattet af EF-Habitatdirektivets bilag IV (kaldet bilag IV-arter) som særlig strengt beskyttede i deres naturlige udbredelsesområder ifølge direktivets artikel 12. På eller nær udbringningsarealerne findes med stor sandsynlighed Bilag IV-padderne Springfrø, Spidssnudet Frø og Stor Vandsalamander.

Især de § 3-naturområder og levesteder for Bilag IV-arter, der ligger lige op til udbringningsarealer, vil være under direkte påvirkning. Der er i november 2013 foretaget besigtigelse af naturområder (vandhuller, enge, moser og levesteder) nær udbringningsarealer (Tabel 2, Kort 3).

Vandløb

Der findes ikke åbne vandløb på eller op til de godkendte udspretningsmarker.

Vandhuller og andre § 3-naturtyper samt levesteder for Bilag IV-padder

Omkring eller på udspretningsarealerne findes flere beskyttede naturområder, se Kort 3 og Tabel 2. Kun arealer, der er beliggende indtil en afstand af ca. 30 meter fra udspretningsmarkerne er besigtiget. I forhold til de vurderede marker findes der således 2 vandhuller ved mark 20-0 og 20-1 ved Hesede Skov og 2 vandhuller eller mulige Bilag IV-padder levesteder ved markerne syd for Brandelev Holme.

De besigtigede vandhuller er ikke næringsbegrænsede og vurderes ikke at have nogen tålegrænse for kvælstof. Tre af fire vandhuller er konstateret eutrofierede i varierende grad. Deres naturtilstand varierer ligeledes afhængig af graden af tilgroning, evt, andehold mm. For flere af vandhullerne er der dyrket endog meget tæt på langs en eller flere bredder.

Udover nævnte vandhuller skal det bemærkes, at mark 99-0 udgøres af en § 3-eng.

Af de fire besigtigede vandhuller er tre vurderet til at være potentiel ynglelokalitet for Bilag IV-padderne Spidssnudet Frø, Springfrø eller Stor Vandsalamander. På grund af årstiden for besigtigelsen er der ikke registreret padder i eller omkring vandhullerne.

I vurderingen af, hvorvidt et givent vandhul eller naturområde vurderes at være potentielt levested for en eller flere Bilag IV-padder er inddraget en række levestedsparemetre. Det drejer sig primært om:

- er vandhullet helt eller delvist lysåbent, dvs. kan vandet blive opvarmet
- forekommer der lavvandede partier

- er det massivt eutrofieret
- forekommer der (tegn på) andefodring, -udsætning eller fisk
- er bilag IV-arten udbredt i området
- er der raste-/forurageringsområder i nærheden
- indgår vandhullet i et netværk af levesteder, og er der mulighed for vandring/spredning mellem disse
- forekommer der levende hegn og naturarealer i øvrige omkring vandhullet

Springfrø er udbredt på Sydsjælland og specielt i områder nær løvskov. I skovrige områder med mange vandhuller eller oversvømmelser kan den optræder endog meget talrigt. Springfrø yngler desuden gerne i markvandhuller, men opholder sig i skov og beplantninger uden for yngletiden. Den er registreret eller vurderet potentielt ynglende i alle vandhuller.

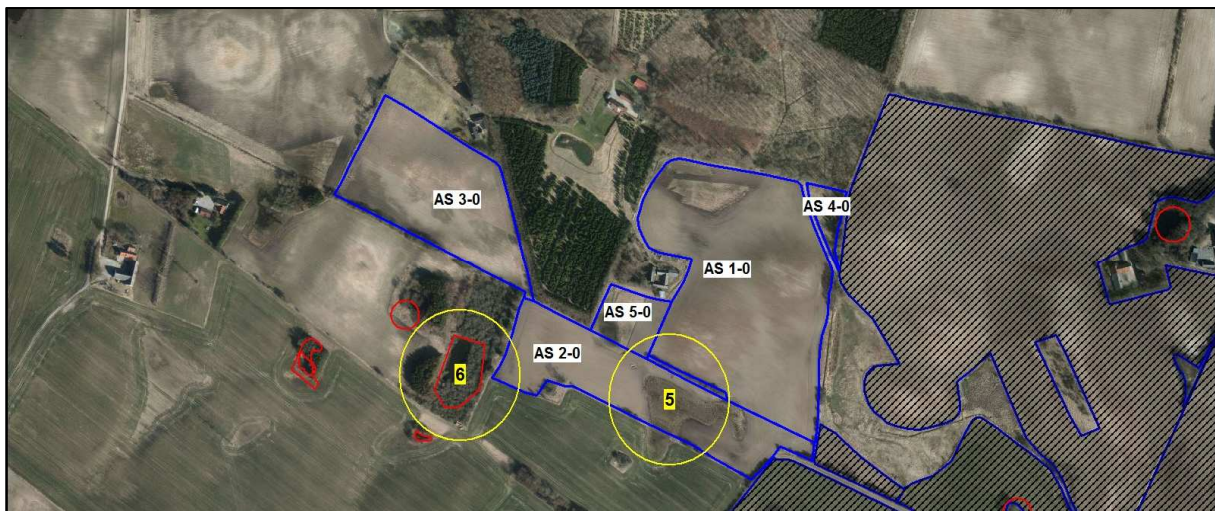
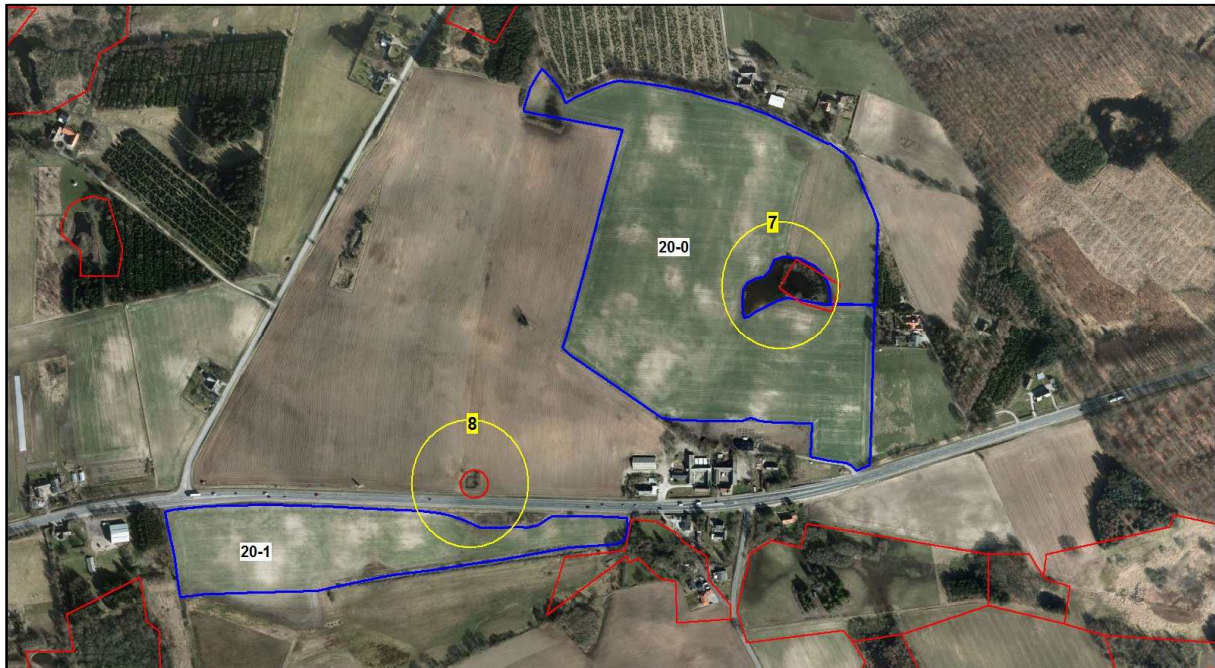
Stor Vandsalamander er almindelig i det sydøstlige Danmark i vandhuller og formodes at findes i op mod halvdelen af vandhullerne i kommunen. Især i vandhuller med bedst vandkvalitet og uden fisk vil sandsynligheden være størst. Arten er vurderet potentielt ynglende i tre vandhuller. Arten opholder sig efter yngleperioden forsat lige omkring vandhullet eller 2-300 meter derfra.

Spidssnudet Frø er overvejende knyttet til moser og enge med god naturkvalitet. Arten lægger sine æg på oversvømmede arealer om foråret og lever derudover sit voksne liv i naturområderne.

Udover nævnte Bilag IV-padder findes med stor sandsynlighed en række flagermusarter i området; disse er ligeledes på habitatdirektivets Bilag IV. De almindeligste og mest sandsynlige arter i Næstved Kommune er vandflagermus, brunflagermus, langøret flagermus, sydflagermus og dværgflagermus /8,9/.

Tabel 2. Registrering af naturværdi og potentielle levesteder for Bilag IV-padder i vandhuller og andre naturområder, der er beliggende på eller op til udbringningsarealer.

Lokalitet	Naturtype	Potentielt for Bilag IV-arter	Bemærkning	Naturværdi
5	vandhul	Springfrø, Stor Vandsalamander	nygravet, hegnet	god
6	vandhul	Spidssnudet frø, Springfrø, Stor Vandsalamander	5 meter bræmme mod nord	moderat
7	vandhul	ej levested	dyrket ind til 1-4 meter fra vandhul. Andehold	dårlig
8	vandhul	Springfrø	dyrket indtil 1-2 meter fra vandhullet	middel

Kort 3. Besigtigede naturlokaliteter på eller nær de vurderede udspretningsmarker, der er vist med blå og tilhørende marknummer. Øverste kort viser markerne ved Hesede Skov, nederste kort viser marker syd for Brandelev Holme.

Vurdering

Ved godkendelse af projekter skal kommunen vurdere, om udbringning af husdyrgødning beskadiger eller ødelægger yngle- eller rasteområder for bilag IV arterne i det naturlige udbredelsesområde. Endvidere må der ikke ske negativ påvirkning af § 3-naturområder.

En del naturtyper og en række arter er meget følsomme overfor husdyrgødning. Naturtyper og levesteder, der ligger lige op til udbringningsarealer, vil især være under direkte påvirkning.

Projektet kan kun godkendes under forudsætning af, at tilstanden i beskyttede naturtyper ikke forringes og af, at der ikke sker en beskadigelse eller ødelæggelse herunder gradvis forringelse af yngle- eller rasteområder for Bilag IV-arter jf. Habitatbekendtgørelsens § 11 og Naturbeskyttelseslovens § 29a.

Der er som udgangspunkt ikke er risiko for tilstandsændringer i levesteder for bilag IV-arter som følge af markdriften. Der kan dog forekomme situationer, hvor ændringer i markdriften medfører, at der er risiko for tilstandsændringer i levesteder for bilag IV-arter. Dette kan f.eks. være tilfældet, hvis markdriften ændres fra gødskning med

kunstgødning til gødskning med husdyrgødning, eller hvis mængden af udbragt husdyrgødning forøges.

Natur – og miljøklagenævnet vurderer, at det er afgørende for, om udbringningen af husdyrgødning på udbringningsarealerne vil føre til tilstandsændringer i nærliggende naturtyper, er om det ansøgte vil indebære en merdeposition på 1 kg N/ha/år eller mindre.

Medfører det ansøgte en merdeposition på 1 kg N/ha/år eller mindre, vil det ansøgte som altovervejende hovedregel - efter den tilgængelige viden - ikke medføre, at der sker en tilstandsændring i den pågældende naturtype, uanset hvilken tilførsel der sker samlet set til området på ansøgningstidspunktet.

Miljøstyrelsen fremhæver i deres digitale vejledning, at der som udgangspunkt kun vil forekomme en ammoniakdeposition på over 1 kg N/ha inden for de nærmeste 10 meter til naturområdet, såfremt der udbringes svinegylle eller afgasset gylle. Hvis der udbringes kvæggylle, vil ammoniakdepositionen fra udbringningen overstige 1 kg N/ha inden for de nærmeste 20 meter til naturområdet, mens ammoniakdepositionen vil overstige 1 kg N/ha inden for de nærmeste 100 meter, såfremt der udbringes dybstrøelse. Det fremgår ligeledes af Miljøstyrelsens digitale vejledning, at ammoniakdepositionen kan nedbringes til langt under 1 kg N/ha, hvis der udbringes forsuret husdyrgødning, eller hvis husdyrgødningen nedfældes eller nedbringes inden for de nævnte afstande.

Vurderingen af de enkelte naturelementer (§ 3-natur, § 3-vandløb og bilag IV-arter) beskrives nedenfor.

§ 3-natur og tålegrænser

Påvirkningen af tilstanden i § 3-naturområder kan vurderes ved at undersøge, om naturtypernes tålegrænser for kvælstof overskrides som følge af påvirkning af udbragt husdyrgødning.

I vandhullerne, der ikke er kvælstofbegrænsede (dvs. uden fastlagte tålegrænser) forventes ikke en tilstandsændring som følge af påvirkning af kvælstof ved afdampning fra udbringningsarealerne.

For mark 99-0 vil der blive stillet vilkår om, at marken ikke må anvendes til udspredding af husdyrgødning af nogen form.

Vandløb

Der er ikke åbne vandløb på eller langs de vurderede udspreddingsmarker.

Bilag IV-arter

Ifølge gødningsregnskabet er der ikke eller kun i et af foregående 3 år udbragt husdyrgødning på mark 1-3, AS2-0, AS3-0, AS4-0, AS5-0, 20-0, 20-1, 40-0, 41-0, 41-1 og 99-0. Kommunen finder derfor, at der er en risiko for, at den ændrede udbringningspraksis kan medføre, at der sker tilstandsændringer i naturtyperne, så disse med tiden vil blive uegnede som levesteder for Bilag IV-arter.

Vandhul nr. 8 ligger op mod mark 20-1, men da vandhullet er beliggende godt 40 meter fra marken og kun belastes fra en side, er det kommunens vurdering, at der ikke vil ske en tilstandsændring af området.

Tilsvarende er vandhul nr. 6 beliggende i en afstand af godt 30 meter fra mark AS 2-0. Vandhullet er afskærmet fra marken af pilekrat. Derfor vurderer kommune, at der ikke vil ske tilstandsændring af vandhullet.

Vandhul nr. 7 er ikke vurderet til at være potentielt levested for padder.

På baggrund af Miljøstyrelsens vurdering af ammoniakdeposition fra udbringning angivet ovenfor samt den ansøgte udbringning af husdyrgødning (svarende til 1,69 DE/ha) finder kommunen, at merdepositionen af ammoniak bør nedbringes til maksimalt 1 kg N/ha for vandhul nr. 5. Dette krav vil efter kommunens vurdering være opfyldt, hvis udbringningen af husdyrgødning i en bræmme omkring vandhullet kun sker ved nedfældning eller nedbringning. Bræmmens størrelse vil afhænge af, hvilken type husdyrgødning, der udbringes på arealerne.

Lokalitetens placering fremgår af kort 3.

Samtlige vandhuller over 100 m², men ikke andre levesteder for Bilag IV-arter er omfattet af kravet om udlægning af 10 m bræmme (efter Lov om randzoner (nr. 591 af 14/6 2011) og Lov om ændring af lov om randzoner (nr. 563 af 18/6 2012)).

Øvrige forekommende bilag IV-arter (Flagermus) vurderes ikke at blive påvirket af udbringningen.

Det er Næstved kommunes samlede vurdering, at der med de indsatte vilkår om beskyttelse af Bilag IV-arter, ikke vil være nogen væsentlig negativ påvirkning fra afdampet ammoniak på området naturværdier, og at den generelle beskyttelse i loven i øvrigt er tilstrækkelig.

Vilkår

For at sikre tilstanden i § 3-beskyttede naturområder sættes følgende vilkår:

- Der må ikke udbringes husdyrgødning på mark 99-0. Engen må gerne afgræsses.

For at sikre levesteder for Bilag IV-padder sættes følgende vilkår:

- Flydende husdyrgødning, der udbringes indenfor 20 meter fra vandhul nr. 5 skal nedfældning eller forsures. Vandhullet fremgår af kort 3.
- Fast husdyrgødning må kun udbringes nærmere 100 meter fra vandhul nr. 5, hvis den nedbringes i jorden inden 6 timer. Vandhullet fremgår af kort 3.
- Bræmmen skal udmåles fra vandhullets øvre brinkkant mod udbringningsarealerne.
- Der skal føres logbog med angivelse af gødningstype, udbragt mængde, udbringningstidspunkt, udbringningsmetode og evt. nedbringningstidspunkt. Logbogen skal kunne fremvises ved tilsyn

2.3 Natura 2000-områder

Nærmeste Natura 2000-område i forhold til de vurderede udspretningsarealer er område nr. 163, Suså, Tystrup-Bavelse Sø, Slagmosen, Holmegårds Mose og Porsmose. Natura 2000-området udgøres af 3 habitatområde og 2 fuglebeskyttelsesområde (Tabel 3). Udpegningsgrundlaget fremgår af Bilag 1.1 og de beskyttelsesområdet er nøjere beskrevet i Basisanalysen /22/ og Natura 2000-planerne /20, 21/.

Natura 2000-området strækker sig langs Susåen fra lidt vest for Rønnede til Næstved. På en stor del af strækningen er det dog kun selve åløbet, der er udpeget. I områdets østlige del er et sammenhængende område mellem Holmegårds Mose, Gammellung, Tuerne og Porsmose udpeget som fuglebeskyttelses- og habitatområder. Mod vest er Tystrup-Bavelse Sø det dominerende landskabelement omfattet af Natura 2000. Slagmosen og naturskoven Rådmandshave ved Næstved i den sydlige del er udpeget som habitatområde.

Suså er Sjællands største vandløb, og er levested for internationalt beskyttelseskrævende arter som pignmerling, bæklampret og tykskallet malermusling. Åen løber igennem et afvekslende morænelandskab med Tystrup-Bavelse Sø, som er ynglested for arter som havørn og isfugl. Den østlige del af Natura 2000-området rummer et mosekompleks med internationalt vigtige naturtyper som aktiv højmose, hængesæk, tidvis våd eng, avneknippemose og skovbevokset tørvemose. Holmegårds Mose er Østdanmarks vigtigste højmose, selv om den er reduceret voldsomt i forhold til sin oprindelige størrelse. Den er levested for en række plante- og dyrearter af national og regional betydning. Engsnarre og rørhøg er beskyttelseskrævende ynglefugle knyttet til mosekomplekset, og rastende arter som sangsvane og sædgås forekommer i internationalt betydelige antal. Sydligst i Natura 2000-området findes Slagmosen med rigkær og indslag af den sjældne naturtype indlandssalteng.

Derudover er der flere steder i området vigtige forekomster af skovnaturtyper, hvor bøgeskov på muldbund er dominerende, og hvor aske- og elleskov udgør vigtige skovarealer tættest på sø og å. Rundt om Tystrup Sø findes flere kilder og væld, især i Frederikskilde Skov i nord. Flere skove i området er udlagt til naturskov uden drift /20,21/.

Som beskrevet i forrige afsnit om kategori 1-natur er Susåen beliggende ca. 2,3 km eller mere nord og nordøst for markerne 20-0 og 20-1 syd for Hesede Skov (Kort 1 og Kort 2). Susåen er i sin helhed habitatnaturtype 3260, "Vandløb med vandplanter". Langs bredderne og på udtørrende mudderflader findes potentielt yderligere habitatnaturtyper "Vandløb med tidvis blottet mudder med enårlige planter" (typekode 3270) og "Bræmmer med høje urter langs vandløb eller skyggede skovbryn" (typekode 6410). For disse naturtyper er der ikke fastsat tålegrænse for atmosfærisk kvælstof /1/.

Afstanden fra de samme marker (20-0 og 20-1) til kvælstoffølsom skovhabitatnatur (Skovbevokset tørvemose) eller følsomme lysåbne habitatnatur (Avneknippemose) i østenden af Holmegårds Mose er godt 5 km.

Udspretningsarealerne mod syd ligger i en afstand af 6 km eller mere fra Natura 2000-områderne nr. 168 (Havet og kysten mellem Præstø Fjord og Grønsund) og nr. 169 (Havet og kysten mellem Karrebæk Fjord og Knudshoved Odde).

Tabel 3. Nærmeste internationale naturbeskyttelsesområder i Næstved Kommune.

Natura 2000-område	163, Suså, Tystrup-Bavelse Sø, Slagmosen, Holmegårds Mose og Porsmose
---------------------------	---

<ul style="list-style-type: none"> • Habitatområder 	H194, Suså med Tystrup Bavelse Sø og Slagmosen H146, Rådmandshaven H145, Holmegårds Mose
<ul style="list-style-type: none"> • Fuglebeskyttelsesområder 	F93, Tystrup Bavelse Sø F91, Holmegårds Mose, Gammellun6, Tuerne og Porsmose

Vurdering

Før der træffes afgørelse om tilladelse eller godkendelse efter husdyrbrugsloven, skal der foretages en vurdering af, om projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, jf. habitatbekendtgørelsens § 7 stk. 1. Princippet i beskyttelsen er, at der ikke i disse områder må foretages noget, som skader de naturværdier (naturtyper og arter), som ligger til grund for deres udpegning.

Hvis projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der, jfr. habitatbekendtgørelsens § 7 stk. 2, foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Den fælles målsætning for de udpegede områder er, at de naturtyper og arter, som et område er udpeget for at beskytte, skal have en gunstig bevaringsstatus.

Afstanden til kvælstoffølsomme habitatnaturtyper på udpegningsgrundlaget for habitatområderne i Natura 2000-området er så stor, at der ikke er nogen merbelastning forbundet med udbringning af husdyrgødning på de vurderede marker.

Udbringning af husdyrgødning i forhold til arterne på udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområdet (F91) vurderes ikke at påvirke arterne væsentligt negativt.

Samlet vurderer Næstved kommune, at bevaringsstatus for arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-område nr. 163 ikke vil blive negativt påvirket, og dermed at det ansøgte projekt hverken alene eller sammen med andre planer og projekter i området vil påvirke habitatområdet væsentligt.

Den samme vurdering er foretaget i forhold til mere fjernt liggende Natura 2000-områder, N168 og N169.

Samtidigt vurderes det, at det udvidede dyrehold på Tulvej 5 beliggende udenfor Natura 2000-områderne ikke kræver, at der i forhold til påvirkninger fra anlægget udarbejdes en egentlig konsekvensvurdering jfr. § 7 i Habitatdirektivbekendtgørelsen. Begrundelsen for denne vurdering er, at hverken naturtyper eller arter vurderes at ville blive påvirket.

3 Beskyttelse af jord, grundvand og overfladevand

3.1 Nitratudvaskning til overfladevand

Udbringningsarealerne ligger i afstrømningsområdet til Smålandsfarvandet, der er beliggende i vanddistrikt 35. Smålandsfarvandet omfatter Karrebæk Fjord, Dybsø Fjord,

Avnø Fjord, Smålandsfarvandets åbne del inkl. Karrebæksminde Bugt og den sydlige del af Smålandsfarvandet inkl. Saksøbing Fjord.

Bedriftens udspretningsarealer afvander primært via Fladsåen til Karrebæk Fjord. Karrebæk Fjord er en del af Natura 2000 område nr. 169, "Havet og kysten mellem Karrebæk Fjord og Knudshoved Odde". Områdets udpegningsgrundlag kan ses på bilag 2.1. Ved Boserup ligger der ca. 20 ha udspretningsareal, og de afvander via Susåen til Karrebæk Fjord.

Karrebæk Fjord

Karrebæk Fjord har uden sammenligning det største opland i vanddistrikt 35. Koncentrationen af næringsstoffer er derfor væsentlig højere end i de øvrige fjorde i afstrømningsområdet til Smålandsfarvandet. Fjorden modtager næringsstoffer fra hele Suså oplandet. Derudover udmunder Fladsåen og Saltø å i fjorden /24/. Der er ofte betydelige forskelle i næringsstofkoncentrationerne inderst og yderst i fjorden. Søsalat og trådalger trives i den nordlige, indre del af fjorden pga. det næringsrige vand. I den øvrige del af fjorden findes der ligeledes søsalat og trådalger, men flere steder findes også flerårige blomsterplanter, deriblandt enkelte ålegræsbede, samt mere sparsomt kransålgler. Generelt er området artsfattigt, og ganske få arter er dominerende. I Natura-2000-planen for område nr. 169 er fjorden karakteriseret som en kystlagune (naturtype 1150) /23/.

I basisanalysen /24/ og i udkast til vandplanen 2010-2015 for Smålandsfarvandet /25/ vurderes tilstanden i fjorden i forhold til forekomst og sammensætning af undervandsplanter. Karrebæk Fjord opfylder ikke miljømålet for økologisk tilstand.

Kvælstofbelastningen (udvaskningsbidraget) til Karrebæk Fjord (for 2005) er 1364 tons N/år. /27/

Vurdering

I henhold til ansøgningen er det generelle krav til reduktion af nitratudvaskning overholdt ved en udvaskning på 41,7 kg N/ha. Den reelle udvaskning på 41,3 kg N/ha er opnået ved etablering af 6,0 % ekstra efterafgrøder udover det generelle krav for efterafgrøder. Der vil i godkendelsen blive stillet vilkår til dette.

I henhold til Miljøstyrelsens vejledning er følgende en forudsætning for meddelelse af en miljøgodkendelse /26/:

Pkt. 1: Antal dyreenheder (DE) i det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, har ikke været stigende siden 1. januar 2007. Hvis der er andre kilder til nitratudvaskning, fx ny bebyggelse end den samlede husdyrproduktion, der har givet anledning til en øget nitratudvaskning fra det aktuelle opland siden 1. januar 2007, skal dette inddrages i vurderingen således, at en eventuel øget nitratudvaskning fra andre kilder end den samlede husdyrproduktion kan medføre et skærpet krav i godkendelsen, der modsvarer miljøeffekten af den øgede nitratudvaskning i det aktuelle opland. Gennemførte initiativer, fx etablering af vådområder, som reducerer nitratudvaskningen fra det aktuelle opland, kan ikke anvendes til at tillade et øget dyretryk i det aktuelle opland.

(afskæringskriterie for så vidt angår påvirkning fra projektet i sig selv)

Pkt. 2A: Nitratudvaskningen fra den eksisterende og den ansøgte husdyrproduktion er mindre end 5 pct. af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder fra det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, dog således, at

Pkt. 2B: nitratudvaskningen fra den eksisterende og den ansøgte husdyrproduktion er mindre end 1 pct. af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder fra det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, hvis udvaskningen sker til et vandområde, der er karakteriseret som et lukket bassin og/eller er et meget lidt eutrofieret vandområde.

Der er i oplandet til Karrebæk Fjord et fald i husdyrproduktionen på 3887 DE svarende til et fald på ca. 19 % i perioden 2007-2012. Opgørelsen over dyrehold i de forskellige oplande er baseret på data fra Det Centrale Husdyrregister og stammer fra en opgørelse fra Statsforvaltningen Nordjylland fra april 2013 /28/.

I henhold til ovenstående har antallet af dyreenheder i de aktuelle oplande ikke været stigende siden 1. januar 2007.

Vi vurderer desuden, at der ikke er andre kilder udover husdyrbrug som siden 2007 kan have medført en øget nitratudvaskning til de aktuelle oplande. Andre kilder kan f.eks. være udledning fra et renseanlæg ved ændring af udledningspunkt fra et opland til de aktuelle oplande, eller etablering af dambrug.

Kloakering og spildevandsrensning bliver desuden mere og mere udbredt også i landområderne, der er således grundlag for at antage at udledningen af næringsstoffer herfra er faldende. Dog kan der være forekommet øgede regnvandsbetinget udløb i perioder med store regnvandsmængder.

Det er således vores vurdering, at der indenfor de aktuelle oplande ikke er sket en stigning i nitratudvaskningen fra husdyrbrug eller fra øvrige kilder.

Nitratudvaskningen fra den ansøgte husdyrproduktion

Oplandet til Karrebæk Fjord er beliggende i Nitratklasse 2 og 3. Arealer i nitratklasse 2 og 3 er karakteriseret ved, at de afvander til meget kvælstof sårbare områder. Karrebæk Fjord er en kystlagune, den er lavvandet og med langsom vandudskiftning og har karakter af at være et lukket bassin. I henhold til Miljøstyrelsens vejledning om afskæringskriterier for udvaskning af kvælstof, kan det ikke udelukkes, at en ændring i kvælstoftilførselen på mere end 1 % i forhold til den samlede belastning, vil have en synlig effekt på kystlaguners miljøtilstand /26/. Tilsvarende vil det sige, at det i dag ikke er muligt at påvise en effekt på fjordens miljøtilstand, hvis ændringen i nitratkoncentrationen er mindre end 1 %. Miljøstyrelsens vurdering bygger på en analyse fra DMU.

Næringsstofbelastningen af den marine del af natura 2000 område nr. 169 er en trussel mod dets naturtilstand. Bundplanterne (særligt ålegræs) og den tilknyttede fauna er aftaget betydeligt de seneste år /27/. Bundfaunaen er fødegrundlag for en række bundlevende fisk, fugle og havpattedyr der anvender bugten som fødesøgningsområde. Næstved Kommune vurderer i henhold til ovenstående, at hvis bedriftens andel af den samlede udvaskning til Karrebæk Fjord ved ansøgt drift er under en procent, så vil den øgede udvaskning fra bedriften ikke medføre en skadevirkning af Karrebæk Fjord eller af naturtyper og yngle- og rasteområder for arter på udpegningsgrundlaget for beskyttelsesområdet.

Til brug for vurderingen af den ansøgte drifts betydning for kvælstofudvaskningen til Karrebæk Fjord har kommunen benyttet beregninger af N-udvaskningen i det elektroniske ansøgningssystem. I beregningen er tilførslen af husdyrgødning til arealerne fjernet, for at se hvor meget et rent plantebrug ville belaste fjordene med kvælstof. Ifølge den elektroniske ansøgning vil N-udvaskningen være 38,7 kg N/ha, hvis der ikke

anvendes husdyrgødning på arealerne, mens den ved den ansøgte drift er 41,3 kg N/ha. Den husdyrgødningsbaserede belastning er således på 2,6 kg N/ha.

Udbringningsarealerne er beliggende med 125 ha i nitratklasse 3 og 9,3 ha i nitratklasse 2, se tabel 1. I nitratklasse 3 regnes med et reduktionspotentiale på 0-50 % (middelværdi 25 %), mens der i nitratklasse 2 regnes med et reduktionspotentiale på 51-75 % (middelværdi 63). Et reduktionspotentiale på f.eks. 25 % betyder, at 25 % af kvælstoffet tilbageholdes i rodzonen, mens den resterende del (75 %) udvaskes til recipienterne.

Beregning viser, at udvaskningen af kvælstof fra det ansøgte projekt udgør 0,03 % af den samlede udvaskning til Karrebæk Fjord, se tabel 4.

Tabel 4. Udvasningen af kvælstof fra udbringningsarealerne til Karrebæk Fjord.

	Karrebæk Fjord
Samlet N-tilførsel til overfladevand; ton N/år	1364
Udbringningsareal, ha	144,4
Ansøgt – kvælstofbidrag fra husdyrgødning; kg N/år/ha	2,6
Ansøgt – Total kvælstofbidrag fra husdyrgødning; kg N/år	375,4
Ansøgt - Total kvælstofbidrag; ton N/år	0,375
Ansøgt – udvaskning i forhold til samlet N-tilførsel	0,03 %

Da udvaskningen af kvælstof fra den ansøgte husdyrproduktion til Karrebæk Fjord er mindre end 1 % af den samlede N-tilførsel, er det vores vurdering, at den ansøgte drift ikke vil medføre en skadevirkning af Karrebæk Fjord eller af naturtyper og yngle og rasteområder for arter på udpegningsgrundlaget for beskyttelsesområderne. Der skal derfor ikke foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektet i henhold til § 7 i Habitatdirektivbekendtgørelsen, og der vil ikke blive stillet vilkår i forhold til udvaskningen af kvælstof, der rækker ud over det generelle beskyttelsesniveau.

Vilkår

- ❖ Der skal i hver planperiode etableres 6,00 % ekstra efterafgrøder udover det til enhver tid lovpligtige krav for efterafgrøder.

3.2 Nitratudvaskning til grundvand

Alle udbringningsarealerne ligger udenfor nitratfølsomme indvindingsoplande.

Vurdering

Såfremt der er brønde/boringer indenfor udbringningsområdet skal de generelle afstandskrav overholdes jf. brønd/boringens indvindingstilladelse.

For boringer der indvinder grundvand til almene vandforsyningsanlæg er der krav om en dyrknings- gødsning- og sprøjtefri beskyttelseszone på 25 meter.

Vi vurderer, at der for beskyttelsen af grundvandet ikke er behov for at stille skærpede vilkår, der rækker ud over de generelle afstandskrav til boringer/brønde.

3.3 Fosforudvaskning til overfladevand

Som nævnt i afsnit 2.2 er søer og vandløb ved udbringningsarealerne besigtiget. Der er ikke konstateret terrænhældninger langs søer og vandhuller i en sådan grad, at der er fare for direkte afstrømning af flydende husdyrgødning til overfladevand. Endvidere vil de lovfæstede 10 m randzoner desuden være med til at reducere evt. jorderosion samt brinkudskridninger.

Overfladevandet der via Susåen ledes til Karrebæk Fjord passerer gennem Tystrup Bavelse søerne. Det er kun ca. 20 ha af udspretningsarealerne der afvander til Susåen.

Vurdering

I vandløbene har mængden af fosfor ikke nogen større betydning for miljøtilstanden. Dårlig miljøtilstand i vandløb skyldes andre forhold end tilførslen af fosfor.

Vurderingen på tilledningen af fosfor til Tystrup Bavelse Sø (et Natura2000 område) fremgår af nedenstående afsnit.

3.4 Fosforudvaskning til fosforfølsomme Natura 2000 områder

Hovedparten af udbringningsarealerne er beliggende i fosfor klasserne 0 og 3 (P-kl. 0 og P-kl. 3), se Tabel 1. Arealerne er placeret i P-kl. 0, da de har et fosfortal under 4. Fosfortallene er dokumenteret ved jordbundsanalyser. Arealerne med fosfortal over 6 eller med ukendt fosfortal er placeret i fosforklasse 3.

Udbringningsarealerne ligger alle i oplandet til Natura 2000-område dels Karrebæk Fjord og Tystrup Bavelse søerne. Oplandet er betegnet som et opland til meget sårbar Natura 2000-område. Ved det ansøgte projekt er det i ansøgningssystemet udregnet, at det generelle krav til fosforoverskud er overholdt.

Fosfor fraførsel pr. ha/år for ansøgt drift er beregnet til 24,0 kg P/ha/år og fosforoverskuddet er på 0,6 kg P/ha/år.

Tabel 5. Udbringningsarealernes beliggenhed i fosforklasser og fosforberegning.

Klasser vedrørende fosforophobning	Antal ha	Før situation Kg P/ha/år	Efter-situation = krav Kg P/ha/år
Pt < 4,0 og drænet eller udrænet eller ikke afvander til Natura 2000 eller afvander til Natura 2000, der ikke er overbelastet med fosfor – P kl. 0	66,87	0,0	1,2
Pt 4,0 - 6,0 og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor P kl. 1	4,47	0,0	1,2
Lavbundslande og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor P kl. 2	1,74	0,0	1,2
Pt > 6,0 og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor P kl. 3	71,29	0,0	0,0

Vurdering

Jf. beregning i ansøgningssystemet er det maksimalt tilladte P-overskud/ha/år i gennemsnit for hele bedriften beregnet til 0,6 kg P/ha/år. Bedriftens fosforoverskud er beregnet til 0,6 P/ha/år, dvs. at det generelle krav til fosforoverskud er.

Udbringningsarealerne grænser ikke direkte op til åbne vandløb.

Da det valgte sædskifte, K6, er det samme som reference sædskiftet, vil der ikke blive stillet vilkår til valg af sædskifte. Ved det valgte sædskifte er fosforfråførslen 24,0 kg P/ha/år.

I henhold til ansøgningen modtages der ikke affaldsprodukter til jordbrugsformål, f.eks. spildevandsslam. For at undgå, at fosforoverskuddet på arealerne øges, vil der blive stillet vilkår om, at der ikke må spredes affaldsprodukter til jordbrugsformål på bedriftens udspretningsarealer.

Med et beregnet fosforoverskud på 0,6 kg P/ha/år vurderer vi, at der ikke er behov for at stille vilkår for at reducere fosfortilførslingen. Fosforoverskuddet er lavt, og vi vurderer, at der ikke vil være en væsentlig påvirkning af fosfor på Karrebæk Fjord eller Tystrup Bavelse Søerne. Der skal derfor ikke foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektet i henhold til § 7 i Habitatdirektivbekendtgørelsen.

Vilkår

- ❖ Udspretningsarealerne må ikke modtage affaldsprodukter til jordbrugsformål, eller forarbejdet husdyrgødning.

4 Hensynet til kulturhistoriske værdier

Der findes beskyttede jord- og eller stendiger op til alle vurderede udbringningsmarker bortset fra mark 1-3 og 41-1. Der er tale om skovdiger og egentlige udskiftningsdiger.

Sten- og jorddiger, der er omfattet af bestemmelserne i Museumslovens § 29 a, må ikke beskadiges eller sløjfes uden dispensation fra myndigheden.

Der findes derimod ikke deklarationsfredninger der dækker udspretningsarealerne.

Vurdering

Næstved Kommune vurderer i den konkrete sag, at der ikke er konflikter mellem det ansøgte projekt, såfremt markerne drives med normal landbrugsmæssig drift, uden at det påvirker eller beskadiger digerne.

Der sættes derfor ikke vilkår i forhold til beskyttelse af jord- og stendiger eller fredede områder.

5 Anvendelse af bedste tilgængelige teknik

Ansøger oplyser følgende:

"Udbringning af husdyrgødning sker i overensstemmelse med reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen og foregår i videst mulig omfang efter godt landmandsskab. Hvilket vil sige at der tages hensyn til naboer, byområder osv.

-Der udarbejdes hvert år en gødningsplan.

-Mængden af husdyrgødning tilpasses afgrødernes behov og tilførsel af handelsgødning.

-Husdyrgødningen udbringes under hensyn til afgrødernes vækstperiode, hvilket betyder bedst mulig udnyttelse af næringsstofferne.

-Gyllen udbringes af maskinstation. Dette sikrer at arbejdet udføres med høj kvalitet og kapacitet."

Vurdering

I henhold til Miljøstyrelsens notat om vejledende emissionsgrænseværdier for malkekvæg på gyllebaserede staldsystemer (maj 2011) er følgende beskrevet om ammoniakfordampning fra udbringning af husdyrgødning:

"De teknikker, der i marken kan reducere ammoniakfordampningen ved udbringning, er rettet mod at begrænse det tidsrum, i hvilket den mineralske del af kvælstofindholdet i gyllen er i kontakt med luften, eller sikrer, at den mineralske del forbliver på opløst form. Konkret omfatter det teknikker, der sørger for, at gyllen hurtigt kommer ned på eller i jorden, eller som giver gyllen en lavere pH-værdi (svovlsyrebehandling).

I forbindelse med serien af gennemførte vandmiljøplaner samt ammoniakhandlingsplanen er en stor del af de virkemidler, der kan reducere ammoniaktabet i forbindelse med udbringning af husdyrgødning, allerede implementeret via husdyrgødningsbekendtgørelsen, der fastsætter generelle regler for, hvornår og hvordan husdyrgødning må udbringes. For udbringning af gylle gælder således, at gyllen som minimum skal udbringes med slanger og dermed ikke må bredspredes. Endvidere skal gyllen på sort jord være nedbragt senest 6 timer efter udbringning. Flere af disse virkemidler er også nævnt i BREF-dokumentet for intensiv fjerkræ- og svineproduktion fra 2003 som elementer, der kan indgå i vurderingen af BAT. Fra 1. januar 2011 gælder desuden, at udbringning i sort jord og græsmarker skal ske ved nedfældning.

Når kravet om nedfældning i sort jord og græsmarker træder i kraft, vurderes de lovbundne virkemidler at have reduceret ammoniakfordampningen ved udbringning af gylle på sort jord fra 20-30 % af total N til under 1 % - det vil sige en reduktion på ca. 95 % i forhold til udbringning ved bredspredning.

I vinterafgrøder vurderes de lovbundne virkemidler at have reduceret ammoniakfordampningen fra ca. 30 % til ca. 12 % - det vil sige en reduktion på ca. 60 % i forhold til bredspredning. En yderligere reduktion af ammoniakfordampningen ved udbringning i vinterafgrøder vil kunne opnås ved nedfældning. De samfundsøkonomiske omkostninger ved denne teknologi er imidlertid uforholdsmæssig høje, da nedfældning af husdyrgødning kan medvirke til udbyttetab og desuden medfører en øget udledning af drivhusgasser. Alternativt vil svovlsyrebehandling af gylle kunne medvirke til at reducere ammoniakfordampningen i marken, men denne teknologi vurderes at være uforholdsmæssig dyr at indføre alene af hensyn til miljøeffekten i marken.

På denne baggrund er det Miljøstyrelsens opfattelse, at gældende lovregulering, herunder allerede gennemførte ændringer af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, vedrørende udbringning af husdyrgødning er BAT for så vidt angår ammoniakfordampningen i marken.

Der er derfor ikke efter Miljøstyrelsens opfattelse grundlag for at fastlægge vilkår begrundet i BAT i relation til udbringning af husdyrgødning.

På denne baggrund er det Næstved Kommunes opfattelse, at gældende lovregulering, herunder allerede gennemførte ændringer af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, vedrørende udbringning af husdyrgødning er BAT for så vidt angår ammoniakfordampningen i marken."

Miljøstyrelsens har pr. 1. januar 2013 taget de teknikker og teknologier, der er rettet mod at reducere tilførslen af fosfor til udbringningsarealerne af teknologilisten. /30/31/ Det drejer sig

om fodringsteknikker, der antages at mindsker husdyrgødningens indhold af fosfor og separeringsteknikker, der medfører, at den mest fosforholdige del af husdyrgødningen kan afsættes til udbringning på andre arealer eller til forbrænding eller afgangning i biogasanlæg. Teknologierne lever pt. ikke op til Miljøstyrelsens krav om at skulle være testet og verificeret efter Vera-ordningen eller tilsvarende.

Vi har vurderet i afsnit 3.4 ovenfor, at der ikke er behov for en reduktion af fosfortilførelsen på arealerne, og da der pt. ikke er godkendte teknologier til reduktion af fosfortilførelsen, mener vi, at det ikke er proportionalt at stille vilkår.

Sammenfattende vurderer vi, at husdyrbruget ved overholdelse af gældende lovgivning opfylder kravet om BAT i forbindelse med udbringning af husdyrgødning.

6 Sammenfatning

Vi vurderer sammenfattende, at driften af arealerne med de stillede vilkår, ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet og at der, ved overholdelse af de generelle lovkrav og ovennævnte vilkår, anvendes den bedst tilgængelige teknik til at forebygge og begrænse eventuel forurening.

7 Referencer

1. Manual vedr. vurdering af de lokale miljøeffekter som følge af luftbåret kvælstof ved udvidelser og etablering af større husdyrbrug, 2003 (Ammoniakmanualen) af Skov- og Naturstyrelsen (opdateret udgave, dec. 2005).
2. Danmarks Miljøundersøgelser 2009: Deposition af N komponenter 2007 – kommuner. www.dmu.dk/Luft/Luftforurenings-modeller/Deposition/
3. GIS-temaer fra www.arealinformation.dk vedr. DEVANO-kortlagte naturtyper og levesteder, beskyttede naturtyper, § 7-naturtyper, risikoanalyser for målsatte vandløb, nitrat- og fosforklasser, nitratfølsomme indvindingsområder samt drikkevandsområder.
4. GIS-temaer fra Storstrøms Amt med fund af sjældne og rødlistede arter: planter, padder, krybdyr, pattedyr og insekter.
5. Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV. www2.dmu.dk/pub/FR635.pdf
6. Habitatbeskrivelser, årgang 2005. Beskrivelse af danske naturtyper omfattet af habitatdirektivet (NATURA 2000 typer). www.dmu.dk/1_Om_DMU/2_Tvaer-funk/3_fdc_bio/ta/Habitat-beskrivelser-app4b-ver102.doc
7. Oplysninger på www.vandognatur.dk
8. Oplysninger på www.naturdata.dk
9. Dansk Pattedyratlas (2007). Gyldendal. ISBN 13: 9788702055061.
10. Storstrøms Amt, 2000: Rødlistede insekter i det åbne land i 2000.
11. Storstrøms Amt, 2001: Rødlistede fugle.
12. Storstrøms Amt, 2006: Rødlistede padder og krybdyr i Storstrøms Amt 2006.
13. Storstrøms Amt, 2006: Rødlistede skovinsekter i Storstrøms Amt 2006.
14. Storstrøms Amt, 2006: Rødlistede mosser og laver i Storstrøms Amt 2006.
15. Storstrøms Amt, 2006: Rødlistede planter. En revision af rødlistede planter 1999.
16. Miljøministeriet 2009: MILJØKLAGENÆVNETS PRAKSIS I SAGER OM MILJØGODKENDELSE AF HUSDYRBRUG ("PRAKSISNOTAT", 2. UDG.) 15. december 2009. <http://www.mst.dk/NR/rdonlyres/6422C493-71D4-4E2B-A023-E03AE9375087/0/Praksisnotat2udq15122009.pdf>
17. Miljøministeriet 2009: Bilag til Praksisnotatet - Notat om beskyttelsesniveauer m m <http://www.mst.dk/NR/rdonlyres/B2DB3821-C06E-4773-BA60-8B9BB932F840/0/-Notatombeskyttelsesniveaubilagtilpraksisnotat.pdf>
18. Miljøministeriet 2009: Bilag til Praksisnotatet - Notat om påvirkning af Natura 2000-områder. <http://www.mst.dk/NR/rdonlyres/C121C3AF-22DD-461E-B9EF-C48BD3556BCD/0/NotatompåvirkningafNatura2000bilagpraksisnotat.pdf>
19. Miljøministeriet 2009: Bilag til Praksisnotatet –DMUs vurdering af usikkerhed ved tærskelværdier for ammoniakfølsom natur. http://www.mst.dk/NR/rdonlyres/9A721962-E178-46EC-9022-4E69901A5AC5/0/Bilag_MKNpraksisnotat_DMUtærskelværdier.pdf
20. Naturstyrelsen 2011: Natura 2000-plan 2009-2015 Suså, Tystrup-Bavelse Sø, Slagmosen og Porsmose, Del af Natura 2000-område nr. 163. Habitatområde H146 og H194. Fuglebeskyttelsesområde F91 og F93. *Del 1 af 2 for Natura 2000-området Suså, Tystrup-Bavelse Sø, Slagmosen, Holmegårds Mose og Porsmose*
21. Naturstyrelsen 2011: Natura 2000-plan 2009-2015. Holmegårds Mose. Del af Natura 2000-område nr. 163. Habitatområde H145 *Del 2 af 2 for Natura 2000-området Suså, Tystrup-Bavelse Sø, Slagmosen, Holmegårds Mose og Porsmose.*
22. Vestsjællands Amt og Storstrøms Amt 2006: Basisanalyse for Natura 2000-område nr. 163, Suså, Tystrup-Bavelse Sø, Slagmosen, Holmegårds Mose og Porsmose. http://www.vandognatur.dk/NR/rdonlyres/2BDB8484-52A3-4E6B-B247-CEED1B9CCF3C/0/163basis_bilag.pdf
23. Miljøministeriet 2011: Natura 2000-plan 2010-2015. Havet og kysten mellem Karrebæk Fjord og Knudshoved Odde, Natura 2000-område nr. 169. Habitatområde H148. Fuglebeskyttelsesområde F81
24. Basisanalyse del I for hovedopland II, 5. Vanddistrikt 35. <http://www.vandognatur.dk/Emner/Vandplaner/Vandomraaderne/Basisanalyse+del+1+--+VD35.htm>
25. Miljøministeriet 2011: Udkast til Vandplan 2010-2015. Smålandsfarvandet. Hovedvandopland 2.5. Vanddistrikt: Sjælland.
26. Miljøstyrelsens vejledning om miljøgodkendelser af husdyrbrug. <http://www2.mst.dk/Wiki/Husdyrvejledning.Indholdsfortegnelse.ashx>

27. Storstrøms Amt 2006. Basisanalyse for Natura 2000 område 169, Havet og kysten mellem Karrebæk Fjord og Knudshoved Odde.
(http://www.vandognatur.dk/Emner/Naturplaner/Natuomraader/169_havkyst_karrebæk_knudshoved_odde.htm)
28. Statsforvaltningen Nordjylland. <http://www.jordbrugsanalyser.dk/webgis/kort.htm>

8 Bilag

Udpegningsgrundlag for habitatområde H148		
Naturtyper:	Sandbanke (1110)	Søbred med småurter (3130)
	Vadeblade (1140)	Kransnålaalge-sø (3140)
	*Lagune (1150)	Næringsrig sø (3150)
	Bugt (1160)	*Tørt overdrev på kalkholdigt sand (6120)
	Rev (1170)	Kalkoverdrev *orkideer (6210)
	Strandvold med enårige (1210)	*Surt overdrev (6230)
	Strandvold med flerårige (1220)	Tidvis våd eng (6410)
	Kystkint/dippe (1230)	Urtebræmme (6430)
	Enårig strandengsvegetation (1310)	Risøer (7230)
	Strandeng (1330)	Bøg på mor (9110)
	Forklit (2110)	Bøg på muld (9130)
	*Grå/grøn klit (2130)	Ege-blandskov (9160)
	Klibayning (2190)	*Elle- og askeskov (91E0)
	* angiver prioriteret naturtype	
Arter:	Stor vandsalamander	Spættet sæl
	Kløkkefrø	

Udpegningsgrundlag for fuglebeskyttelsesområde F81		
Fugle:	Havørn	Sædgåse (rastende)
	Klyde	Grågåse (rastende)
	Fjordterne	Spidsand (rastende)
	Havterne	Skeand (rastende)
	Dværgterne	Troldand (rastende)
	Rødrygget tornskade	Lille skallesluger (rastende)
	Knopsvane (rastende)	Blishøne (rastende)
	Sangsvane (rastende)	